www.lemurdergi.com | Haziran 2018 | Sayı: 15 | Ücretsiz

LEMUR

Hani maymuna benzeyen hayvan!

Açelya Büşra Özdirek | Alper Fıratlı | Arda Özgüven | Çağatay Yaşmut | Çağla Özden | Demokan Atasoy | Efecan Sezer | Fatma Yıldız
Figen Örtün 'Fionamed' | Fulya Bayraktar | Galip Dursun | Gökçe Türk | Haluk Ecevit | Hasan Saraç | Hatice Kral | Hıfzı Topuz | Hüseyin Soylu
Işıl Şipal | Işın Beril Tetik | İlker Ekiz | Kübra Ağaoğlu | Mahir Ünsal Eriş | Mehdi Vasseti | Melek Ertan | Murat S. Dural | Nebil Özgentürk
Nihat Ziyalan | Nurdan Eker | Nurşifa Çayır | Oğuzcan Erduran | Oğuzhan Özbay | Orhan Bahtiyar | Ozan Yüksel | Özlem Ertan
Perge Dündar | Rabia Yıldırım | Sabine Mirlesse | Turgut Özalp | Uğur Kılınç | Yasemin Şengör | Yaşar Menderes Çetin | Yurdagül Şahin

LEMUR

sanal dükkanımız açıldı!

TIKLA, DÜKKANA GİT!

"Nerede Kalmıştık?!"
Büzgülü Spor Çanta

"Nerede Kalmıştık?!"
Kadın ve Erkek Tişörtleri
%100 pamuk, 1. sınıf penye kumaş

"Nerede Kalmıştık?!"
Samsung Galaxy A8 Telefon Kılıfı

"I am your mug!"
Renkli Kahve Kupası

"Karayip Korsanları"
Renkli Kahve Kupası

"Nerede Kalmıştık?!"
Renkli Kahve Kupası

"Nerede Kalmıştık?!"
Düz Beyaz Kahve Kupası

"Michael Jackson TV"
Düz Beyaz Kahve Kupası

"Michael Jackson TV"
Kadın ve Erkek Tişörtleri
%100 pamuk, 1. sınıf penye kumaş

"Salvador Dali"
Kadın ve Erkek Tişörtleri
%100 pamuk, 1. sınıf penye kumaş

90 TL ÜZERİNE
KARGO BEDAVA!

tisho

Kargo tarihi: Ödeme onayını takiben 3 iş günü içinde kargo firmasına teslim edilir. | Ödeme Yöntemleri: Kredi Kartı (Tek çekim, 2-3-4 taksit), Havale, Eft | Puan Kazanın: Her siparişte , bir sonraki sipariş için 10% puan kazanın | Kargo: Tüm Türkiye adresinize teslim sadece (5,90 TL). 90 TL üzeri siparişlerde kargo bedava. (Tisho.com'dan alınmıştır)

İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Arda Özgüven
(ozguvenna@gmail.com)

Yazı İşleri Sorumluları
Ebru Aksoy
Nurdan Eker
Setenay Gökdağ

Editörler
Ayça Üstün
Burçak Aydoğan

L-Koltuk Editörleri
Ezgi Özgenç
Hande Esen
(lemurayaz@gmail.com)

Halkla İlişkiler Sorumlusu
Yaşar Menderes Çetin

Sosyal Medya Sorumlusu
Derya Kızılkaya

Kapak Çizeri
Efecan Sezer

Görsel Yönetmen
Arda Özgüven

VİDEO TASARIMI
UMUT ÇANAK

Konuşan Lemur Proje Sorumlusu
Burcu Uyar
(konusanlemur@gmail.com)

Seslendirme ve Montaj Sorumlusu
İkbal Bülbül

Merhaba sırt kaşıtma videosunda her lemur gördüğünde bana mesaj atan güzel insanlar,

Size birkaç lemursal şeyden bahsetmek istiyorum öncelikle. Bazı sağlık problemleri ve teknik arızalardan dolayı, yaklaşık bir yıl boyunca sizlere sırt kaşıtamadık. Biz buradayken henüz yeşil uzaylı dansı çıkmamış, yeni akımlar türememiş ve Tarkan baba olacağını duyurmamıştı. Yokluğumuz sırasında mesaj atıp "Abi ne zaman dönüyorsunuz?" ya da "Bak yaz geliyor, biz ne okuyacağız?" gibi mesajlarıyla Lemur'u yeniden dünyaya bağlayan okur dostlara selam olsun. Artık buradayız, gardınızı alın!

Lemursal Başgan
Arda Özgüven

Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip etmeyi unutmayın! :)

BAY SOL OMUZ VE TRAJİKOMİK FİGÜRANLIĞI
Yazar: ARDA ÖZGÜVEN | 6'SAYFA

AŞK MI, DÖNÜŞÜM MÜ?
Röportaj: PERGE DÜNDAR| 19'SAYFA

AŞİYAN'DA VE GALATASARAY'DA TEVFİK FİKRET (1. BÖLÜM)
Yazar: NEBİL ÖZGENTÜRK | 14'SAYFA

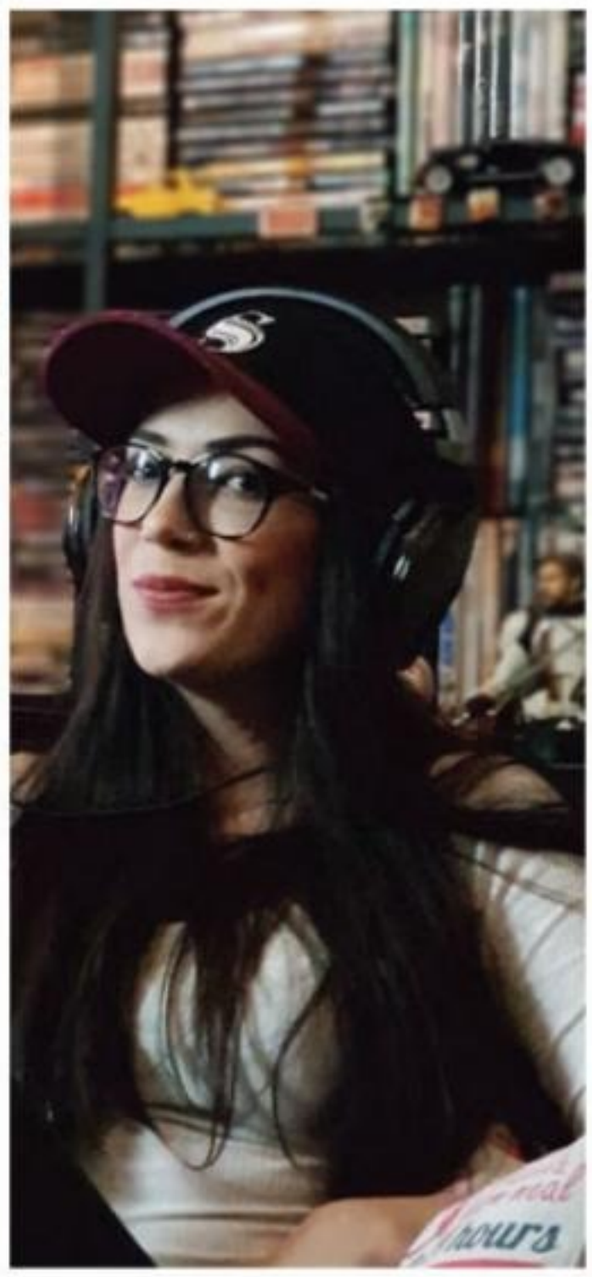

L'İSTE:
FİGEN ÖRTÜN 'FIONAMED' | 35'SAYFA

İÇİNDEKİLER

Lanetli Yazar Zoşçenko ve Nazım Hikmet! Hıfzı Topuz 7'
1992 Yılı Mahir Ünsal Eriş 8'
Dip İnsanlar Oğuzhan Özbay & Ozan Yüksel & Işıl Şipal 9'
Benim Güzel Abimin Durduk Yere Edebiyata İlticası ve Firar Meselesi Galip Dursun 12'
Maske Yurdagül Şahin & Sabine Mirlesse 13'
Attila İlhan Hasan Saraç & Hüseyin Soylu 15'
Yaşlı Güneşle Delikanlıca Nihat Ziyalan 16'
Köyden Öte, Ormana Doğru... Murat S. Dural 17'
Feraye, Calliope ve Aylaklık Üzerine Uğur Kılınç 18'
Sevgili Kadınlığım, İçimden Başka Bir Şey Anlatmak Gelmiyor Çağla Özden 21'
Bilinçaltından Su Yürütmek: Rüya Alper Fıratlı 21'
Pencere Işın Beril Tetik 22'
Arnavuti Zoti Orhan Bahtiyar & Rabia Yıldırım 28'
İçimizdeki Krallık: Hubris Sendrom Yasemin Şengör 30'
3 Adam 3 Seks Kübra Ağaoğlu 30'
Ayna Oğuzcan Erduran 31'
Ekmek Arası Haluk Ecevit 31'
Fatma Yıldız 31'
Suskun Özlem Ertan 32'
Kulakarkası İlker Ekiz & Mehdi Vasseti 34'
Fanzin Okur 34'
Cehalet Mutluluktur Yaşar Menderes Çetin 35'
Döngüsel Bağlılık Açelya Büşra Özdirek 35'
Bir Ani Yuvarlanış Fulya Bayraktar 36'
Turgut Özalp 38'
L Koltuk: Hatice Kral & Nurşifa Çakır 39'
Sıcak Buz Melek Ertan 39'

İSTEDİĞİN YAZIYA TIKLA, SAYFA HEMEN AÇILSIN! :)

BİLGİSAYARDAKİ KATİL!
Yazar: ÇAĞATAY YAŞMUT | 26'SAYFA

GÖKÇE TÜRK'LE BAYRAM GELİYOR!
Röportaj: NURDAN EKER | 37'SAYFA

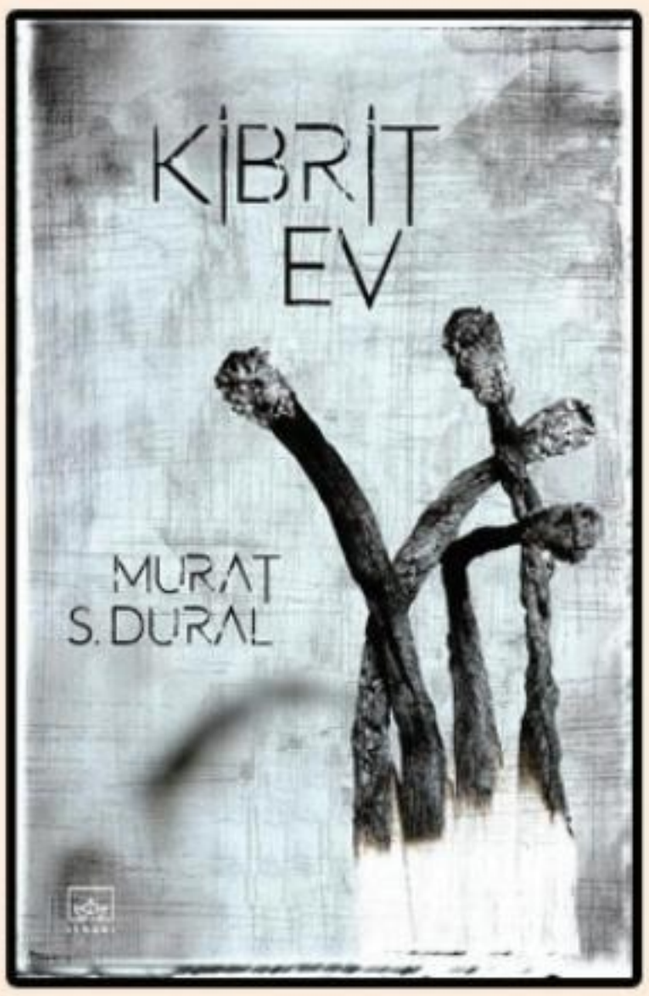

Kibrit Ev
Murat S. Dural
(İthaki Yayınları)

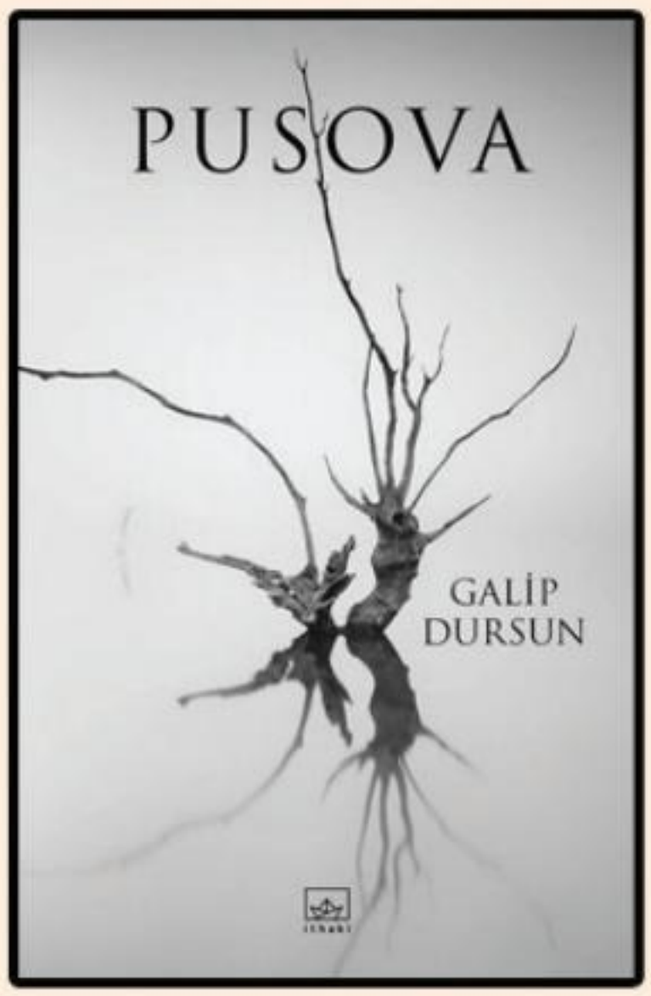

Pusova
Galip Dursun
(İthaki Yayınları)

Konuşulmayan
Demokan Atasoy
(Oğlak Yayınları)

DERGİMİZDEN İMZALI KİTAP KAZANMAK İSTER MİSİNİZ? YAPACAĞIMIZ ÇEKİLİŞ SONUNDA **3** OKURUMUZA İMZALI KİTAP HEDİYE EDİYORUZ! **ÇEKİLİŞE KATILIM ŞARTLARI** İÇİN BİZİ SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZDAN TAKİP ETMEYE DEVAM EDİNİZ..

/dergilemur /lemurdergi /lemurdergi

ARDA ÖZGÜVEN
.LEMUR

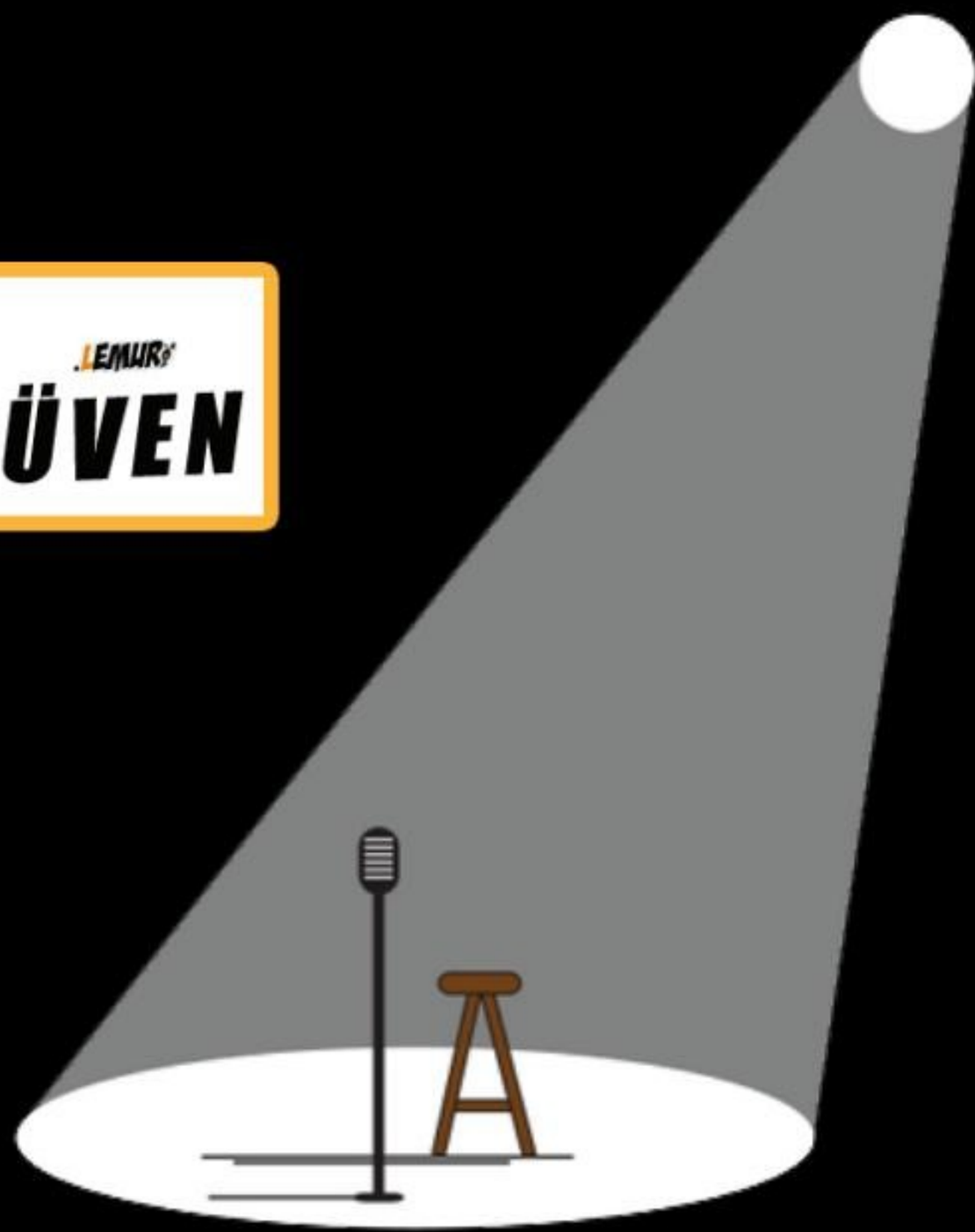

BAY SOL OMUZ VE TRAJİKOMİK FİGÜRANLIĞI

Aynada üstümü düzelttiğim sırada, gösteriye yaklaşık on beş dakika kalmış; heyecanım, yerini hüzne bırakmıştı. Ankara'nın en işlek caddelerinden birinde, caddedeki kalabalığın pek yüzüne bakmadığı bir barda sahneye çıkıyordum her gece. Perdeyi aralayıp salonu dikizleyen Cüce Nihat'a seyircileri sordum: "Hangi seyirciler?" diye dalga geçti. Her gün biraz daha izleyici kaybediyordum. Ama hüznüm bu yüzden değildi elbette. Çünkü insanlar gülmemek için geçerli sebepler yaşıyordu her gün evlerine dönerlerken ve ben onlara kızamıyordum. Benim aklım hâlâ figüran olarak gittiğim filmin setindeydi.

Yaklaşık on saniye boyunca arka planda duracak ve elimdeki kadehi havaya kaldıracaktım bir Sadri Alışık filminde. Komik bir filmin, en hüzünlü sahnesine denk gelmişti sinema dünyasına ilk adımım. Uzun bir beklemenin ardından nihayet büyük an gelmişti! Kalbim delicesine atıyor, heyecandan kadehi kavrayamazsam diye korkuyordum. Ekip geldi, sahne kuruldu. Bense sahneye toplanan figüranlar arasında, en köşede kalmıştım. Sadece sol omzum görünüyordu kamerada. Figüranların arasında dekor olmuş, kameraya bile çıkamamıştım. Oysa hayallerim vardı benim! O rolün ardından hayatımın fırsatını yakalayacak, Sadri Alışık kadar olamasam da komik hikâyeler anlatacaktım evlerine mutsuz dönen insanlara. İlk film deneyimim, son filmime dönüşmüştü saatler içinde ve benden sinema dünyasına kalan, küçük bir sol omuz olmuştu sadece.

> "Çünkü insanlar gülmemek için geçerli sebepler yaşıyordu her gün evlerine dönerken..."

Sinemaya küsmemin üstünden yıllar geçmişti ki bu işi buldum kendime. Ankara'da küçük bir barın, komik hikâyeler anlatan küçük bir anlatıcısıydım sadece. Jonglör Cüce Nihat'ın ardından çıkıyor, başarısız figüranlık hikâyemi anlatıyor ve insanlara benim gibi olmamaları için nedenler sunuyordum. Başta komik gibi geliyordu insanlara, fakat ardından üzülüyorlardı onlar da. Ankara mı çok hassastı yoksa ben mi komik değildim, bilmiyorum. Gösterime gülmek için gelen insanlar, üzgün ayrılmaya başladığı zaman anladım ki; hayat komedi filminin hüzünlü bir sahnesiydi aslında. Bu sözü kim mi söylüyor? Benim adım, bir kamera köşesinde kayboldu. Bir daha da kullanma ihtiyacı duymadım.

Neyse sahne sırası bana geldi, yine insanlara hiç gülmeyecekleri hikayelerimden bir tanesini anlatacağım bu gece ve onlar yine eğlenmeyecekler. Onların dakikalarca saygı duymadan dinledikleri bu hikayeleri, ben yıllardır yaşamakla meşgulüm. Keşke hayat, gülünmeyen bir gece şovundan farklı olsaydı.

LANETLİ YAZAR ZOŞÇENKO VE NAZIM HİKMET!

HIFZI TOPUZ
LEMUR

Bir toplantı sırasında Nâzım ünlü öykü ve yergi yazarı Zoşçenko'dan söz edecek oldu. Toplantıya katılanlardan biri Zoşçenko'nun o sabah öldüğünü söyledi. Bu haber Nâzım'ı çok etkilemişti. Bütün gün yalnız Zoşçenko'yu konuştular.

Mihail Zoşçenko, Nâzım'dan 8-10 yaş büyüktü. Petersburg'da hukuk eğitimi görmüş, 1922'de adını duyuruncaya kadar sayısız meslek değiştirmişti. Gülmece ve yergi dalında yazdığı öyküler büyük ilgi toplayınca kendini yazarlığa vermişti. Yazıları Sovyet edebiyatının anlayışına pek uymuyor, 1950'li yıllarda dergiler onun öykülerine artık yer vermiyordu.

Nâzım toplantı boyunca onunla ilgili düşüncelerini anlattı. Yazılarını ilk kez 1922'de okumuş ve ona büyük bir hayranlık duymuştu. Hiç karşılaşmamışlardı.1951'de Moskova'ya gelişinde çevresindekilere sorduğu yazar ve sanatçılardan biri de oydu. Konuştuğu insanlar ona Zoşçenko'nun tehlikeli bir hastalık geçirdiğini, Leningard'da bir hastanede yattığını ve ziyaretçi kabul edecek durumda olmadığını söylediler.

Aradan üç yıl geçti, Nâzım'ın Leningard'da bir piyesi oynanacaktı. Nâzım Leningard'a gidince rehberi ve dostu Ekber Babayev'den Zoşçenko'yu bulmasını istedi. Babayev bir süre uğraştıktan sonra ona telefonla ulaştı ve Nâzım'ın kendisini oyunun galasına davet ettiğini bildirdi. Yazar bundan çok hoşlandı ama gelemeyeceğini söyledi. Çünkü gözden düşmüş ve kitapları yasaklanmıştı. Tiyatroya giderse bu polisin gözünden kaçmayacak ve Nâzım için hiç hoş olmayacaktı.

Nâzım bunu duyunca telefonu Ekber'in elinden kaparak;

"Siz benim en sevdiğim yazarlardan birisiniz," dedi. *"Ben Leningard'a özellikle sizi görmek için geldim, sağlığınızın da iyi olduğunu öğrendim. Çok rica ediyorum beni kırmayın, mutlaka tiyatroya gelin. Ben sizi evinizden alacağım."*

Zoşçenko dayanamadı, razı oldu. Nâzım da yaşlı yazarı gidip evinden aldı. Birlikte tiyatroya geldiler. Kapıda ikisini bir arada gören parti temsilcileri bundan hiç hoşlanmadılar. Nâzım ise büyük saygı duyduğu yazarı bir an yalnız bırakmadı. Kolunu omzuna koydu, salona birlikte girdiler. Nâzım onu yanına oturttu, oyunu birlikte seyrettiler. Alkış kıyamet. Oyun bitince tiyatrodan birlikte çıktılar. Zoşçenko yaşlanmıştı, yorgundu, heyecanlıydı, ayakta duracak hali yoktu. Nâzım parti temsilcilerinin surat asmalarına hiç aldırmadan yazarı öteki dostlarıyla birlikte kendi oteline götürmüştü. Lanetlenmiş bir yazara Nâzım'ın gösterdiği ilgi ve dostluk herkesi şaşırtıyordu.

Otelde sohbete başladıktan kısa bir süre sonra Nazım;

"Son yazdığınız ve bastıramadığınız bütün öykülerinizi evinizden alıp gelin," diye tutturdu.

Zoşçenko yine Nâzım'ı kıramamıştı, Babayev onu evine götürdü, o da öykülerini alıp geldi. O gece sabaha kadar Nâzım'ın bütün yakınları yazarın ağzından son öyküleri dinlediler. Bu, eşsiz bir edebiyat gecesi oldu. Zoşçenko'nun o gece okuduğu öykülerden biri Nâzım'ın kaleme alacağı İvan İvanoviç oyununa esin kaynağı olmuştu.

Yazarın neden lanetlendiğini Nâzım bir türlü anlayamıyordu. Sonunda keşfetti. Yazar öykülerinden birini şu sözlerle bitirmişti:

"Öyle bir ülkede yaşamak istiyorum ki evlerin kapısına kilit vurulmasın, soygun, hırsızlık, cinayet gibi sözler işitilmesin!"

Sabahleyin ayıldılar. Bu son görüşmeleri olmuştu. Zoşçenko o günden sonra yine kayıplara karıştı. Kimse onun adını anmıyordu. Ama yıllar sonra Zoşçenko ölümsüzlüğe kavuşmuştu.

Nâzım'ın stüdyoya gidip gelişleri sırasında Vera'yla aralarında ortak bir oyun tasarısı oluşmuştu. Nâzım ona birlikte bir oyun yazmayı önerince sevgilisi hayır diyemedi. Ve İki İnatçı adlı oyun bunun sonucu olarak oluşturulmuştu.

(Hava Kurşun Gibi Ağır, syf. 282, Remzi Kitabevi, 2011)

MAHİR ÜNSAL ERİŞ

.LEMUR

1992 yılı...*

1992 yılı. Ben ortaokula gidiyorum. Bandırma'da bir festival var, Kuşcenneti Festivali. Darbeden beri daha yeni yeni uyanan toprağın bereketsizliğinde bir vaha bu festival. Yazar, şair, yönetmen, oyuncu, müzisyen yağıyor her sene, kasaba kadar yere. Rıfat Ilgaz ve Aziz Nesin geliyor dediler. Kırdım okulu. Söylemesi ayıp ortaokulum denize sıfır bir yerdedir, ona yakın çay bahçelerinden birinde olacak söyleşi. Deli oluyorum Rıfat Ilgaz'a. Bütün Hababamları, Bacaksızları yemiş yutmuşum. Aziz Nesin'i bilmiyorum ama. Yani sadece Allahsız olduğunu k onuşuyorlar etrafımda o sıra, bir onu biliyorum. Allahsızlık korkutuyor beni çocuk aklımla, uzak duruyorum. Merak bile etmiyorum kitaplarını, hafazanallah, ya okursam, ya Allahsızlık bulaşırsa? Koşa koşa gidiyorum söyleşiye. Rıfat Ilgaz'ı göreceğim.

Henüz neyi nereye koyacağımı bilemediğim bir sürü şey konuşuyorlar söyleşi boyunca. Sıkılıyorum. Düşünce özgürlüğü diyorlar, askeri darbe diyorlar, sivil hükümet, Aydınlar Dilekçesi, Özal, şu, bu... Kaçmasa mıydım acaba okuldan boşu boşuna? Derken söyleşi bitiyor. İkisinin beraber oturduğu masanın önünde kuyruklar uzadıkça uzuyor. Bekliyorum inatla. Derken sıra bana geliyor, elimde yalnızca Rıfat Ilgaz'ın "Bacaksız Sigara Kaçakçısı" kitabı var, evden getirmişim. Bir daha bir daha okunmaktan cildi ayrılmış, sayfaları pul pul olmuş. Uzatıyorum kitabı, alıyor Ilgaz. Biraz utanıyorum, herkeslerin kitapları yepyeni. "Aferin len, ne güzel okumuşun bunu sen!" diyor gülüyor. Bakıyorum, dalga da geçmiyor. Ben de gülüyorum. Sonra birden, sıra gereği, kendimi Aziz Nesin'in önünde buluyorum. "Yok mu kitabın?" diye soruyor. Azıcık bozuluyorum. Kendisi Allahsız, kitapsız değilmiş gibi bana soruyor bir de. "Yok!" diyorum elimdeki Rıfat Ilgaz kitabını gösterip. Etrafına bakınıyor, kitap aranıyor, bulunamıyor o hengâmede. "Ver bakayım şunu," deyip elimdekine uzanıyor. Veriyorum. Adımı soruyor, söylüyorum. "Ne olacaksın büyüyünce?" diyor kitabı imzalarken, belki de öyle laf olsun diye. Kitabım yok diye beni geri çevirmemesi hoşuma gidiyor, şu küçücük memleketimize kalkıp gelmiş olmaları gururumu okşuyor, böyle güler yüzlü olmaları içimi şenlendiriyor; atılıyorum birden. "Yazar!" Gülüyorlar. Rıfat Ilgaz'ı da, Aziz Nesin'i de, kalabalık kuyrukta bekleşenleri de güldürüyor cevabım. Afacanca buluyorlar. Ben kararımı veriyorum: "Yazar olacağım, böyle söyleşiye katılacağım Kuşcenneti Festivali'nde. İç kapağında hem Rıfat Ilgaz'ın hem de Aziz Nesin'in imzası bulunan kitabıma baka baka uzaklaşıyorum çay bahçesinden.

Sonra, bir sene kadar sonra karanlıklar geliyor. Bir otel dolusu insanı, otelle beraber ateşe veriyorlar. Türkü söyleyenler, semah dönenler, şiir yazanlar, karikatür çizenler diri diri yanıp, karanlıklar içinde kalıyorlar. Aziz Nesin de orada. Biraz kızıyorum ona. Sonuçta bir arkadaşlığımız, tanışıklığımız var. "Sen," diyorum içimden, "böyle Allahsız olmasaydın, bu insanların başına gelmezdi bunlar." "Hayır," diyor gazetelerden cevap vererek bana Aziz Nesin, "Allahsız olmak kişinin kendi bileceği iş ama katillik, vahşilik, cayır cayır insan yakmak kötülerin de kötüsü. Benim Allahsızlığımı konuşacağınıza bu katilleri bulun, cezalandırın." Haklı. Bulunmuyorlar ama. Memleket bir vakit daha Aziz Nesin'in Allahsızlığını konuşup duruyor. Karanlığın tüten dumanı kör ediyor gözleri.

Canı dayanmıyor Rıfat Ilgaz'ın bundan sonrasına. Bu felaketten birkaç gün sonra hayatını kaybediyor, üzüntüsünden. Tamı tamamına iki yıl sonra da Aziz Nesin gidiyor. Ben elimde "Bacaksız Sigara Kaçakçısı" ile kalakalıyorum.

Sonra ortaokul bitiyor, lise başlıyor ve ben Aziz Nesin'i keşfediyorum. Fil Hamdi'ler, Tülsü'ler, Betüş'ler, Zübük'ler, Yaşar'lar gelip yerleşiyor hayatıma, bir daha gitmemecesine. Okudukça yazmaya iştahlanıyorum. Bazen bir gün içinde bir kitabını bitirdiğim oluyor. Okuyor, yazıyorum. Okuyor, yazıyorum. Hiçbir yere varmıyor yazdıklarım, kimseye değmiyor, kimseye okutamıyorum bile. Ortada bıraksam annem dağınıklık sanıp çöpe atıyor zaten. Ama vazgeçmiyorum yazmaktan. Söz vermişim ikisine de, "Yazar olacağım" demişim. Vazgeçer miyim? Ayıptır.

O gün bugündür, arada tek tük sektelerle sürüyor yazma telaşım. "Bacaksız" hala evde duruyor. Sözüm de yerinde. Hatta bu yıl, Ot Dergi'den yazarlarla birlikte Kuşcenneti Festivali'nde söyleşi bile yaptık, imzalar attık. Gururlu, sevinçli ama bıçak gibi keskin bir sızı geçti içimden. Ruhları şad olsun. Her üç cümlemden biri, onlara olan borcumdur.

Çizer:
Hugo Costa

dip insanlar

yazan:
Oğuzhan Özbay
@zabkaf

çizen:
Ozan Yüksel
@professor.emergensi

balonlar:
Işıl Şipal
#possiblymaybe

Girizgah:
Dip İnsanların sadece beş nesilde tekrar düşük akıldan yüksek akla çıkması mucize mi? Yoksa Öncelerin o kadar da akıllı olmadığının göstergesi mi bilmiyorum ama bugün benim gibilerin sayısı hiç de azımsanmayacak sayılara ulaştı. Önceler gen mühendisliğiyle daha üstün insanı yapmaya kalkışmadılar. Kendilerinden sonra gelecek ve kendilerine fayda sağlamayacak bir gelişmeye zenginler yatırım yapmadılar. Daha düşük zekâlı, itaatkâr, yönlendirilmesi ve yönetmesi kolay insanlar istiyorlardı. Böylece toplum sisteminde bir anda üst düzey insan olabileceklerdi. Bütün ağır ve pis işleri yapacak bu insanlar az hava, az su, az yiyecek tüketseler de normal insanlardan daha dayanıklı, daha güçlülerdi.

Bugün ben ve benim gibiler Öncelerin o hain planlarının uygulanmaya başladığı kontrol merkezlerinden birine sabotaj düzenliyoruz. Öfkemiz büyük! Anlıyoruz ve intikam istiyoruz. Beş nesildir köleleştirilen insanların intikamını...

www.lemurdergi.com

BEN BEŞİNCİ NESİL BİR DİP İNSANIM VE BUNDAN GURUR DUYUYORUM.

VURULDUĞUNU GÖRDÜM DEZİL

BAYILTICIM ÇALIŞTI AMA SADECE SERSEMLEMİŞ GİBİYİM.

SESSİZ OLALIM. DİKKATLİCE ETRAFA DAĞILIN. AMACIMIZI ANLAMASINLAR.

VERİCİLER İLERİDE, BEN ÖNDEN GİDİYORUM

LANET OLSUN BENİ GÖRDÜ!

KÖTÜ SÖZLER BİLSEM, SÖYLERDİM. ÖFKEMİ DIŞA VURMAYA YETECEK KADAR... VURABİLİYORUM TAŞLARA YUMRUĞUMU, KIRIYORUM, PARÇALIYORUM ONLARI... ÖĞRETMEDİ NE ANAM NE BABAM BİR TEK KÖTÜ SÖZ.

BUGÜNNHH!!

İNCİTİCİ DARBE VURABİLECEK O ARADIĞIM SÖZCÜKLERİ, DAHA DOĞRUSU ÖĞRETEMEDİLER; İNSAN BİLMEDİĞİNİ NASIL ÖĞRETSİN? BİLMEDİĞİNİ BİLMEDİĞİ ŞEYLERİ NASIL ÖĞRENSİN? BUNA RAĞMEN İNCİTMEDEN BARINDIRIYORUM UMUDUNU, AVUCUMUN İÇİNDE...

BOMBAYI BEN PATLATACAĞIM DEZİL!
DİKKATLİ OL! PAGURUN

BENİM FARKIM BİLMEDİĞİMİ BİLİYOR OLMAM. ÖĞRENİYORUM HER GEÇEN GÜN BİZLERE YAPILAN ZULMÜN AĞIRLIĞINI... GEÇENLERDE ŞEREF DİYE BİR ŞEY ÖĞRENDİM. VE ŞİMDİ DÜŞÜNÜNCE ÖNCELERİN BUNDAN MAHRUM OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİM.

BAYILTMAYIN! ÖLDÜRÜN! ÖLDÜRÜN!

SAĞ KOYMAYACAKLAR BENİ AMA TEK DE ÖLMEYE NİYETİM YOK.

ÖZGÜR KILMAK İÇİN YAŞAMIP ANLAMAK İÇİN!

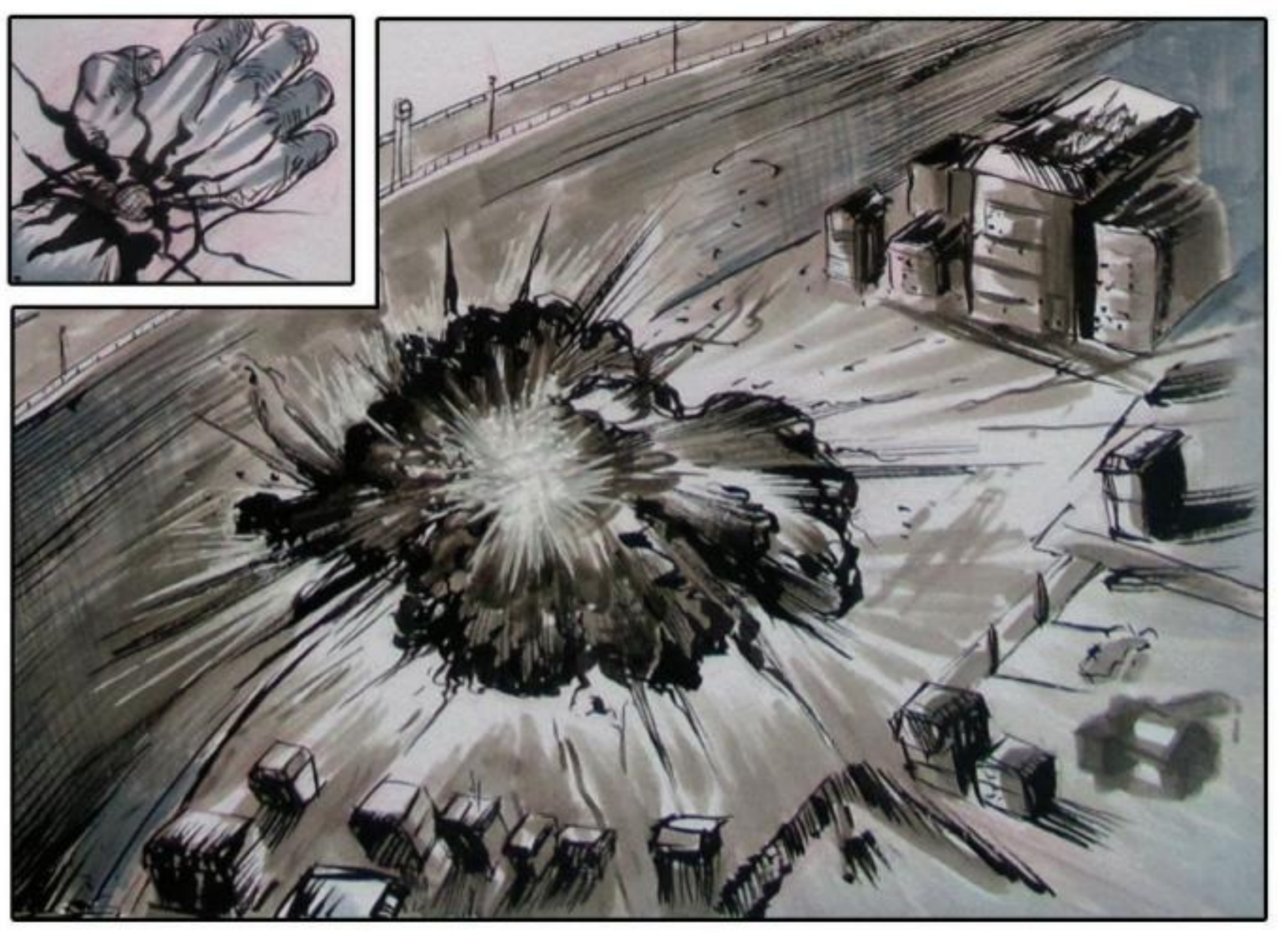

ÖNCELERE DUYDUGUM ÖFKEYİ HAYKIRABİLİYORUM ARTIK!
PAGURUN !
ABİ...
ŞEREFSİZLER!

ÖLÜMÜN BOŞUNA OLMAYACAK PAGURUN

ELLERİMLE PARÇALAYACAĞIM BU VERİCİLERİ VUAAGGHH!!!

BOOOOM!

SORGUSUZ ÇALIŞMAK VE KÖLELİK İÇİN KONTROLLÜ BİR ŞEKİLDE ÇOĞALTILAN BİZLERİN DUYGULARI DAHİ OLMADIĞINI VARSAYIYORLARDI. ONLARIN GÖZÜNDE ÇÖP DNA'LARDAN OLUŞAN ÇÖP İNSANLARIZ.
DİP İNSANLAR HİÇTİ...
ÇOK YANILDILAR

DİP İNSANLARIN ENGELLENEMEZ İSYANI BAŞLADI.

ÖZGÜR KILMAK İÇİN! YAŞAYIP ANLAMAK İÇİN! PAGURUN İÇİN!

BENİM GÜZEL ABİMİN DURDUK YERE EDEBİYATA İLTİCASI VE FİRAR MESELESİ

Abimin firarı meselesi epeydir soruluyor. Gittiğim her yerde çevirip anlattırıyorlar. Bugün de madem buraya geldik, anlatayım da bir an evvel kurtulayım.

Öncelikle abim şuan Ü. E Tipi Cezaevi'nde yatıyor. Cezasının dört senesini yattı, işte kalan cezasını da tamamlıyor vesaire. Yaklaşık 11 senesi daha var.

Olay nasıl başladı? En çok merak edilen şey de bu. Öyle çok karmaşık bir durum yok, her şey son derece basit aslında. Ancak evveliyatında bir konuyu açıklığa kavuşturmak lazım.

Bak şimdi hacım, kitaplar tuhaf şeyler olup hele ki kişinin canı sıkkınsa inanılmaz şeyler vaat etmektedirler. Aynı anda hem adamı elinden tutup kaçıracak kılavuz hem de kaçıp saklanmak için en ideal mekan oluverirler. Hani böyle kaçak göçek edebiyat filan diyorlar, mevzu ucuzluyormuş, kitap hafifliyormuş gibi sanıyoruz, alınıp kızıyoruz ama işin aslı başka. O lafın altında aslanlar gibi bir tespit yatıyor. Gerçek yani. Seversin sevmezsin ayrı konu.

İşte benim bu abim 7-8 sene evvel, bu sefer başka bir suçtan yine cezaevindeydi. Haliyle keyifsizdi. Ona buna parlıyor, görüşlerde falan ortalığı birbirine katıyordu. Oradayken canı sıkılmasın, kafası dağılsın diye kitap yollamaya başladım. Normalde okumaz. Okumayı da sevmez. Ama ne bileyim, orada ufaktan başladı. Benim bu saflık raddesindeki iyi niyetimi görüp üzülmüş, kitapları kapağını açmadan geri göndermeye gönlü elvermemiş olabilir. Fakat sevdi yani okumayı, orası anlaşılıyor. Belki de adam zaten evvelden beri okumayı seviyordu ancak, işte anla, herhalde hayat hiç boş bırakmıyordu. İlk defa kitap okuyacak vakti oldu herifin. İki üç haftada bir, bir iki kitap yolluyordum. Bu benimki, kitapları okuyor, ufak ufak mevzudan, atmosferden, hücresinden uzaklaşıyordu. Herifi ufak ufak firar ettiriyormuşuz hapisten, farkında değiliz. Ne göndersem okumaya başlaması kırılma noktası oldu desem yeri.

Benim kitaplığın sonuna yaklaştığımız sırada çıktı geldi. Cezası bitmiş, erken çıkmış, söylememiş. Sevindik. Birkaç gün ortadan kaybolmasına pek aldırmadık. Haliyle adam biraz hava alacaktı. Hani şöyle içeride olmayan cinsten muhabbetler, şu bu. Eski kankalarıyla görüşmeler, ablalara gitti filan derken, pat! Haberi geldi.

Birini vurmuş! Hapisten çıktığının haftasına hem de!

Adam kim? Bilmiyoruz. İşin ilginç yanı o da bilmiyor. Tanımaz, etmez; sürtüşme de yok. Bir yerlerde denk gelmiş. Karşılıklı bir iki cümle sarf edilmiş. Sonra herif mevta, bizimkisi paket oluyor. Biri mezarlıklar diğeri emniyet, işlerini yaptırmak için iki ayrı müdürlüğe doğru yollanıyorlar. Gören tanıdıklar "kendi gitti, emniyete teslim oldu" diyorlar. Kimin umurunda!

Sonra?

Sonrası şöyle: iki hafta sonra kapı çalınıyor. Tanımadığımız, orta yaşlı, eli yüzü düzgün bir adam beni soruyor. Biraderi tanıyormuş. Herifin tipe bakınca hiç de bizimkini tanıyor demezsiniz. Ayrı dünyaların insanları bunlar, belli.

Eee? Adam beni sormuş. Kimmiş, neciymiş derken...

Sahafmış, öğreniyorum. Abimle iki hafta evvel görüşmüşler. Bizimki nakit para verip adamın dükkanındaki tüm kitapları satın almış. Sahafı da kafalamış. Her hafta bir çift yeni, yeni dediysem sahaf yenisi, kitap gönderilecek. Kitapları ben seçecekmişim, sahaf seçip gönderirse anlarmış. Sonra da... Sonrası malum.

"Eli uzun mu o kadar?" diye soruyor zavallı adam. Tehdit mehdit de etmiş tabi. Sahaf ürkmüş, belli. "Kitapları ne zaman gelip alırsınız?" diye ekliyor. O lafını bitirmeden dünya etrafımda dönmeye başlıyor. Bir iskemle çekip oturuyorum. Dünya duruyor ama başım halen dönüyor. Ben nasıl bir kozmik taşak partisine düşmüşüm. Bir buhran anında fırlayıp sahafın elindeki dükkân anahtarını kapıyor, herifi de kapı dışarı ediyorum.

Şimdi? Şimdi o sahafla birlikte dükkânı işletiyoruz. Dükkân onun ama kitaplar benim. Gül gibi geçinip gidiyoruz sahafla.

Dükkânın derinliklerinde, gözden uzak bir köşede bir raf yaptım. Kapağında, sırtında ya da ilk sayfalarında cezaevi damgası olan kitapları diziyorum. İki, üç haftada bir giden gelen kitapları alıp buraya getiriyorum, sırasıyla koyuyorum. Önceleri hatıradır diye saklayayım dediysem de sonra baktım olmuyor, raf büyüdükçe büyüyor, sikerler dedim o kitapları da satmaya başladım. Bir de onla mı uğraşacaktım?

Tabii ki uğraşacaktım. Benimki de çocukluk. Başka türlüsü mümkün mü? Kurtuluş var mı?

Anlatayım.

Evvelinde kitaplardaki damgalı sayfaları yırtıp öyle sattığım için bu raftakileri öylesine, ucuza veriyordum. Biri bir kitap alıyor mesela. Pazarlık esnasında mini mini kozluyor, alışverişi kızıştırıyordum bunlarla. Bu kitapları araya atıveriyordum, diyordum ki "Hadi bunu da al, hadi. 10 kâğıt ver, tamam hadi."

Rafın ve abimin hikâyesi duyulup da herkes gelip bir şeyler almaya, özellikle de abimin damgalılarını sormaya başlayınca işler değişti. Haliyle zam yaptım. Hem de epey bir zam yaptım. Normalin 2-3 katı fiyat çekiyorum. Hatta benim birader efkârlanıp kenarına not filan aldıysa, kitabın arka kapak kartonuna şiir, aforizma vesaire attırdıysa 3-5 kat farklı fiyata satıyorum.

Herifin bilmem kaçıncı dereceden, tahrikli mahrikli cinayetten daha yatacak 11 senesi var ve şimdiden birkaç tane dandik edebiyat dergisinden kitap eleştirisi yapması için teklif almış halde. Yazısı inci gibi, el yazısını diyorum. Bunların zamanında dönem ödevi, manitaya aşk mektubu filan derken el yazısına epey özeniyorlarmış. Ama dilinde mesela iş yok. Bazı laflar ediyor, isabetli de söylüyor ama eleştirileri yer yer anlaşılmaz (ben anlıyorum da kolej, Anadolu lisesi filan mezunu olup kendi yaşamış gibi mahalle hikâyeleri anlatmaya bayılan orta direk nesepli, müptezel editörler, yazarlar pek yakalayamıyor o dili) kaçıyor.

Ama hakkını yemeyelim adam güzel okuyor. Sonradan keşfettiğimiz bu yanına bayılıyorum. Hayatımın altını üstüne getirmiş olsa da kitabın, kalemin hakkını veriyor olması hoşuma gidiyor.

Fikrini sorduğunda yine o kenar mahalle panzerine dönüşüyor. Affı, eyvallahı yok. Kötüyü gördü mü kırıyor notu, oracıkta zımbalıyor yazarı. Acımıyor, "adam olsun" diyor, "kalemin hakkını verecek" diyor. Tarafını tutan da çok. Sevenleri ne derse desin "Herif haklı, hayatı başlı başına bir efsane zaten. Yaşıyor bu hayatı" diyorlar. Jack London muamelesi görüyor. Bildiği var, okuyor. Aklı hayal aleminin derinliklerinde firarda, elinde kitap, hapishane ranzasından bileğinde ince kehribar tespihi sallanırken uzun yılların sigara dumanıyla sararttığı etli parmağını sallıyor yüzümüze doğru. O dolma parmak ki başımızın üstünde bir Demokles kılıcı gibi sallanıyor. Akıllı olacağız, adam gibi yazacağız. O, ne dediyse o.

Kısacası hacım, bazen niyetin başka olsa da bir takım olaylar oluyor, arada kalıyorsun. Sonuçlarına katlanmayı kabul ederek söylüyorum ki ben bir canavar yarattım. Arada bir de o canavara kitap gönderiyorum.

Böyle, senin gibi soran oldu mu da hikâyesini anlatıyorum.

İşte bizimkinin kendi içerde aklı dışarda, hapisten firar hikâyesi böyle.

GALİP DURSUN

Fotoğraf: Sabine Mirlesse

MASKE

Günler, haftalar, mevsimler boyu hızla akıp giderken hayat, kayıtsız, amaçsız solmuş gençliğim. Çizgiler dolmuş yüzümde mağrur bir tebessüm, dik dursa da bedenim, çökmüş avurtlarım, susmuş dudaklarım, çoktan yitirmiş pırıltılarını gözlerim. Bu kadar mı çabuk geçermiş zaman? Oysa uçarı gençliğim hemen yanı başımda, uzansam dokunabilirim sanki ona.

Özgür ve dağınıkken kim toplamış saçlarımı sımsıkı geriye? Hangi eller kalıplara dökmüş hayatımı? Kuralları ben mi koymuşum, yoksa beni korumak adına demir bir zırh gibi üzerime mi giydirmişler birer birer? Her şeyi ölçülü, sınırları aşmadan tutsak yaşamışım. Adına sevgi denen görünmeyen zincirleri kırıp gitmek yerine, yitirmek korkusuyla elimdekileri, yitirmişim aslında kendimi. Oturduğum koltuğun işlemeli ağaç oymalarına, koridorlara, merdivenlere, her köşesine eski saltanatın tozlu kokusu sinmiş bu evin sessizliğinde karanlık, yıkıcı olan yalnızlığımla tükenmişim.

Aynaya her baktığımda altın yaldızlı boyası dökülmüş çerçevesinden başka bir şey göremiyorum. Bu kadar mı boşalmış içim? Ne kadar uğraşsam da bulamıyorum ne kendimi ne de bu evde yaşayanların siluetini. Bir zamanlar ayak sesleri duyulan odaların artık hiç açılmayan kapılarının ardında hamam böcekleri dolaşıyor şimdi. Kimileri kollarını açtılar dünyaya, başka hayatlar yaşamak için kayıtsızca gittiler, bir daha dönmediler, kimileri de acımasızca öldüler peş peşe. Sonsuza kadar var olacağını sanan, çevresindeki herkesi gölgesi haline getiren, zamana hükmeden annem bile yenik düştü ölüme. Duvarda, ahşap çerçevelerin içinde fotoğrafları koyu renk lekelere dönüşen ölüler ve kendi hayatlarına çekilip gidenler, yanlarında götürdüler umutlarımı, coşkularımı, tüm mutluluklarımı. Bu nedenle ben de yabancı nesnelere dönüşmüş eski püskü eşyalarla dolu, çok odalı bu eve gömdüm kendimi.

Bir sen varsın şimdi elimde. Omuzlarımı saran kürk etoller ısıtmıyor hayatın usulca çekildiği yüreğimi. Var olma duygum hızla azalırken çaresiz, tutunuyorum sana. Beni terk etmenden, diğerleri gibi bir başıma bırakıp gitmenden korktuğum için arkadaşlarınla, herkesle, özellikle erkeklerle ilişkini kesiyorum. Boğucu, yapışkan duygularla seni saklıyorum kendime. Bunu anneliğin kutsal görünümüyle sahte bir iyilikle yapıyorum. Aynaya baktığında sen bile fark etmeyesin kendini diye, eline maskeyi bir oyuncak gibi tutuşturuyorum. Her gün başka bir yüz takıyor, başka bir oyun oynuyoruz seninle. İtaat etmeyi ince ince işlerken ruhuna, yalanlarla örtüyorum gözlerini, gençliğinin en aykırı, en ele avuca sığmaz günlerinde. Gelenek, göreneklerle süslüyorum seni. Saf ve temiz en ufak bir şüphe duymadan kabul ediyorsun sana aktardığım her şeyi.

Seçme, karar verme cesaretini tamamıyla yok edene kadar, senin yapabileceğin ne varsa, üzerime alıyor, ben yapıyorum. Peşine düşüp gitmeyesin diye bilerek, isteyerek kaygılar, korkularla donatıyorum düşlerini. Yavaş yavaş girişimde bulunmayı, denemeyi, başarmayı, unutuyorsun. Özellikle zayıf, bana bağımlı bırakıyorum seni.

Minnet borcuyla güveniyorsun bana. Kaskatı bencilliğimi gizliyorum yumuşacık şefkat yumakları altına. Evcil hayvanlara yapılanlara benzer görünmez kafesler kuruyorum evin tüm odalarına, yalnızlaşmış sevgi ihtiyacımı giderme görevini yüklerken omuzlarına.

İçimdeki iyilik kırıntıları kıpırdıyor bazen, bakamıyorum güzel yüzüne. Bıraksam bir çiçek gibi kendi doğana uygun büyüsen, kontrolsüz, denetlenmeden yaşasan özgürce diyorum. Sonra uzun geceler boyu tırnaklarımla duvarlara yazdığım içimdeki karanlık, evin yüksek tavanlarında, bomboş odalarında çoğalan yalnızlığım esir alıyor beni, korkuyorum yine. Zamanın yırttığı duvarlar gibi paramparça, darmadağınık duygularım yama tutmuyor artık.

Deliliğin sınırına sürükleniyoruz. Karışıyor aklım. Gizleyen miyim, gizlenen mi? Maske hangimizin yüzünde?

Küstah, zalim, acımasızca yaşamını çekip alırken senden sinsice, özgürleşmek için ölümün beklendiği bu evde. Maskeyi çıkarırsam yüzünden, karşılaşmaktan korkuyorum kendimle.

YURDAGÜL ŞAHİN

NEBİL .LEMURS' ÖZGENTÜRK

AŞİYAN'DA VE GALATASARAY'DA TEVFİK FİKRET...

HEM RESSAM, HEM TASARIMCI,HEM İNSAN, HEM TOPLUMCU, HEM İSYAN ADAMIYDI... TÜRKIYE CUMHURİYETİ'NİN TEMELLERİNDE TEVFİK FİKRET'İN DE HARCI VARDI Kİ MUSTAFA KEMAL, PEK ÇOK TOPLANTIDA,PEK ÇOK MECLİSTE FİKRET ŞİİRLERİNİ OKUYACAK, ŞİİRLERDEN FİKİRLER ÖNE SÜRECEKTİ, BU YÜZDENDİR Kİ YİNE İNSANI TEMEL ALAN CUMHURİYET DÖNEMİ ŞAİRLERİ, YAHYA KEMAL DE, NÂZIM HİKMET DE, VİCDANLI VE İYİ YÜREKLİ PEK ÇOK SANAT ADAMI DA FİKRET'İN İZİNİ SÜRECEKTİ... 1909'DA KULÜBÜNÜ,OKULUNU, GALATASARAY'I ŞAMPİYON YAPACAKTI.

Evine çıkan arnavutkaldırımlı yolu, yorgun ama kararlı tamamlar, ağaçların arasından avluya varırdı. Boğaz'ı boydan boya gören iki katlı evinin ön bahçesinden, kadim kente ve kent insanlarına bakardı. Müdürlüğünü yaptığı Galatasaray Lisesi'nin çatısı belli belirsiz görünürdü. Varını yoğunu, hayallerini ve kurallarını koyduğu Mekteb-i Sultani'nin lojmanında kaldığı da olurdu ama akşam alacakaranlık öncesi, liseden çıkıp evine gelir ve bir yorgunluk kahvesi yudumlar; Aşiyan'dan enfes görünen denize dalarcasına geçmişe ve geleceğe dair düşüncelere kapılırdı. Eşi Nazime Hanım'la evin en müstesna köşesinde sohbet, kendi dizayn ettiği çalışma ve dinlenme odalarında meşguliyet ve işte bir gün daha biterdi.

Bu çok odalı, çok özellikli "Aşiyan Yurdu" ya da "Kuş Yuvası" adını verdiği evini, bahçesiyle, eşyasıyla, ahşabıyla kendi tasarlamıştı. Sokrates'ten de bir iz vardı, Tolstoy'dan da, edebiyatçı dostlarından da. Evindeki her oda, her köşe kendi tasarımıydı. Son derece zevkle döşenen yemek masası, duvarlardaki tablolar ve estetiğe dair ne varsa. Evin her noktası bir Fikret eseri gibiydi. Deyim yerindeyse bütün süslemeler, gözün gördüğü her obje alafrangaydı, yani Avrupaiydi. Gazi'nin sofrası benzeri dostlar sofrasına ev sahipliği yapardı Fikret'in yemek odası. O sofrada edebiyattan, dönemin bilim adamlarından, bilgelerinden, eğitimcilerinden sevgili dostlar ağırlanır, saatler süren sohbetler gerçekleşirdi. Aşiyan'daki bu ev Boğaz'a öyle konumlanmıştı ki buradan Galatasaray Lisesi'ne de gitmişti ama sonraki yıllarda eğitimci olarak Robert Kolej'e geçecekti. Fikret de evin arka bahçesine balkondan yine kendi tasarladığı bir asma köprü yapacak, evinden işine arka odaya geçer gibi gidip gelecekti. Sığınağıydı Aşiyan Evi; sevdiği dostlarıyla fikir ve sanat fırtınası yaptığı, uzaklardaki oğlu Halûk'a hasret çektiği ve aklına, beynine, kalbine düşen dizeleri hokkadan kâğıda geçirdiği mekânıydı. Bu saklı ve aydınlık odalarda şiirlerini yazar, karalanmış ve yazılmış öğrenci ödevlerini okur, dünya edebiyatına kapı aralar, feryadını şiirde giderir, öğrendiklerini öğrencilere aktarırken de sakince öğretirdi.

Hem idareci, hem eğitmen, hem şair olmak... Ne zordu kim bilir? Bu zorluğu yollarını arşınladığı Aşiyan Evi'nde aşardı işte. Öyle ki sonradan müze olduğunda bütün ruhuyla, estetiğiyle, yaşanmışlıklarıyla Fikret'i kuşaktan kuşağa tanıtma ve aktarma merkezi haline gelecekti bu ev. Şiirleri, fikirleri, hayalleri ve kırgınlıklarıyla, sanata, Galatasaray'a, eğitime, memlekete ve Cumhuriyet'e kattıklarıyla hem edip, hem ressam, hem tasarımcı, hem insan, hem toplumcu, hem isyan adamıydı Tevfik Fikret.

Cumhuriyet'le büyüyen sanatçı ve düşünce adamları, Fikret'i çok ayrı bir yere koymuştu ki Mustafa Kemal Atatürk, Tevfik Fikret'in şiirlerinden etkilenmiş, ulusal kurtuluş yolunda fikirlerinden beslenmiş, özgürlük ve bağımsızlık meşalesinde kimi fikre ve beyne katık olan şiirlerini yüreğine nakşetmişti. Gazi'nin cebindeki kelimeler arasına çoktan girmişti Fikret'in dizeleri.

Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinde Tevfik Fikret'in de harcı vardı ki Mustafa Kemal, kurtuluşa, kuruluşa ve 10. yıla giden zorlu yollarda pek çok toplantıda, pek çok mecliste Fikret şiirlerini okuyacak, şiirlerden fikirler öne sürecekti. Öyle ya, Ata hem "İnkılâp ruhunu ondan aldım" diyecekti, hem de "Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller yetiştirmeliyiz" tavsiyesini, Fikret'in şiiri üzerinden yapacaktı.

Toprak vatanım, nev-i beşer milletim. İnsan, insan olur ancak bunu izanla inandım.

nsana sonsuz saygı duyardı Tevfik Fikret. Bu yüzden adı "İnsanlık Şairi"ne çıkmıştı ki yine insanı temel alan Cumhuriyet dönemi şairleri; Yahya Kemal de, Nazım Hikmet de, vicdanlı ve iyi yürekli pek çok sanat adamı da Fikret'in izini sürecekti. Mustafa Kemal'in fikir kaynağı olduğu kadar, kültür ve sanat adamlarının da yol haritasıydı Fikret. Devrin büyük edipleri onu örnek alacaktı satırlarında ve tabii ki Nâzım da, Yahya Kemal de. Oğlu Halûk'u, yanı başındayken yitirmişti, gurbete gönderirken hasret çekmişti, kavuşamamıştı, acı çekmişti, veda ettiğini söylese de veda edememişti. Kim bilir, çocuklara yazılan şiirlerinde belki Halûk da gizliydi.

DEVAM EDECEK...

(Galatasaray Tarihi ve Efsaneleri, syf. 22, Doğan Kitap, 2017)

Attila İlhan

"Usta bir şair, cesur bir romancı, ödünsüz bir aydın..."

HASAN SARAÇ.LEMUR

"Bir sanatçıyı, daha doğrusu bir aydını, tarih karşısında temize çıkaracak olan onun tutarlılığıdır, eğer tutarlı değilse zaten hiçbir halt olamaz."

Emekli savcı Muharrem Bedrettin İlhan ve eşi Emine Memnune Hanım, 5 Haziran 1925 günü İzmir'in Menemen ilçesinde doğan oğullarına Attila adını koyarlar. Attila ilk ve orta öğrenimini İzmir'de tamamlar.

İzmir Atatürk Lisesi'nde okurken bir kız arkadaşına yazdığı aşk mektubu nedeniyle genç Attila'nın başı derde girer. Bu mektupta Nazım Hikmet'in bir şiirini alıntıladığı için gizli örgüt kurma suçlamasıyla henüz 16 yaşındayken tutuklanır. Üç ay kadar cezaevinde kalan Attila'nın yaşı küçük olduğu için cezası ertelenir, ancak öğrenimine Türkiye'de devam etmesi de yasaklanır. Babasının uzun süren hukuk mücadelesi sonucunda Danıştay kararıyla Türkiye'de okuma yasağı kaldırılsa da, genç öğrencinin içinde kopan fırtına kolay kolay dinmeyecektir.

Öğrenim hakkını yeniden elde eden Attila İlhan, İstanbul Işık Lisesi'nden 21 yaşında mezun olur. Lise son sınıfta okurken katıldığı bir yarışmada ödül kazanması ona edebiyat dünyasının kapılarını açacaktır. İstanbul Hukuk Fakültesi'ne kaydolan genç şairin ilk şiirleri bu dönemde dergilerde yayınlanmaya başlar. İlk şiir kitabı ***Duvar*** 1948'de yayınlanır. İlhan, ***Duvar***'da daha çok toplumsal duyarlılıkla yazılmış şiirlere yer vermiştir. Özgürlük, yurtseverlik, insanlık temalarını ele alan bu şiirler aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'nın toplumda yarattığı gerilim ve sıkıntıları da dile getirir.

Attila İlhan, üniversite ikinci sınıftayken öğrenimini yarıda bırakıp **Nazım Hikmet**'i Kurtarma Komitesine katılmak üzere 1949 yılında Paris'e gider. O yıllarda yasaklı bir şair olan Nazım Hikmet'in şiirleri el yazmaları şeklinde elden ele dolaşmakta, hayran kitlesi ise gizliden gizliye büyümektedir.

"İnsan sevdiğini bırakmaz, sevmek bırakır insanı."

İlhan'ın Paris'te kaldığı süre boyunca Fransız toplumu ve orada bulunduğu çevreye ilişkin incelikli gözlemleri daha sonraki eserlerinde yer alan birçok karakter ve olayın temelini oluşturacaktır. 1952'de yurda dönen Attila İlhan, bu dönemde senaryolar ve sinema eleştirileri de yazmaktadır. Hatta **Ali Kaptanoğlu** takma adıyla sinema dünyamıza on beş kadar senaryo da kazandırmıştır.

Genç yaşta ünlenen Attila İlhan'ın şiirleri çoğu kez Anadolu ezgilerinin tınısını, melodisini taşır dizelerinde. Şiirlerindeki bu özellik sonraları pek çok sanatçıya ilham kaynağı olacaktır. Hümeyra *"Ben Sana Mecburum"*, Alpay *"Üçüncü Şahsın Şiiri"*, Timur Selçuk *"Karantinalı Despina"* , Ahmet Kaya *"Acı Ninni, An Gelir, Mahur"*, Zuhal Olcay *"Ayrılık Sevdaya Dâhil"*, Nur Yoldaş *"Sultan-ı Yegâh"*, gibi nice sanatçı, İlhan'ın daha nice şiirini bestelemiş veya seslendirmiştir.

Besteci ve yorumcu Yaşar'ın *'Beni Koyup Gitme'* adıyla notalara döktüğü ***Ağustos Çıkmazı***'nın birkaç dizesi Attila İlhan şiirinin kendine özgü tarzını ve ruhunu yansıtmaya yetiyor:

Beni koyup koyup gitme, n'olursun
Durduğun yerde dur
Kendini martılarla bir tutma
Senin kanatların yok
Düşersin yorulursun
Beni koyup koyup gitme, n'olursun

"Edebiyat tarihinde köşe taşı olan isimlerin hepsine dikkat edin, kuralları kıran adamlardır. Kurallara uyan adamlardan hiç kimse öne çıkmamıştır... Bizim halk şairleri de hiç kural dinlemezler... Dikkat edin bakın işte. 'Nazım' diyoruz, 'Necip Fazıl' diyoruz. Bunlar kim? Ortalığı altüst eden adamlar!"

Attila İlhan'ın Böyle Bir Sevmek adlı şiirindeki *Ne kadınlar sevdim zaten yoktular*, Mikaha'daki *Kolay diyorsun, gel bir de sen yaşa sensizliğimi*, Şahane Serseri'sindeki *"Ben çocuklar gibi sevdim! Devler gibi ıstırab çektim"* dizeleri kim bilir kaç aşığın belleğine kazınmış, yüreğini titretmiştir.

1968 yılında evlendiği sinema yapımcısı ve yönetmeni Biket İlhan ile beraberliği 15 yıl süren Attila İlhan yalnızca bir şair, senarist, eleştirmen, denemeci, düşünür ve gazeteci değil, aynı zamanda usta bir romancıydı. Roman yazarken geçmişimizden ve kendimize özgü kültürel değerlerden yararlanmak gerektiğini savunurken, körü körüne Batı taklitçiliğini de yapmacıklık, ucuz kahramanlık olarak nitelemiştir.

"Yanlış bir hayalin şehrinde kaldım.
Sevdiği ben değilim anlatamam."

Attila İlhan roman yazarken yersiz betimlemelerden kaçınılması gerektiğine inanırdı. Uzun uzadıya sürüp giden tasvirlerin okurların dikkatini dağıttığını söyler, "bütün mesele tasarrufla anlatmaktır" derdi: *"Yani az kelimeyle az cümleyle. Örnek mi istiyorsunuz? Mesela adam yalnız... Kendisini çok yalnız hissediyor. Hava kötü, hava bozmuş, ortada kalmış, ne yapacağını bilmiyor. Şimdi orada bu adamın yalnızlığını anlatmak için beş sayfa yazabilirsin. İşte şunu da hatırladı, bu da oldu, bunu da hatırladı falan. Çok muhtemel ki bunu okumazlar, bugünkü şartlar altında... Benim şiirlerimde vardır. Orada ben demişim ki, 'Kesik bir kol gibi yalnızlık'. Şimdi 'kesik bir kol gibi yalnızlık' dediğin zaman, iş biter. İkinci bir şeye lüzum yok ki."*

Selim İleri, *Edebiyatımızda Sevdiğim Romanlar Kılavuzu* (2015) adlı eserinde yazarın 1953 yılında yayınlanan ilk romanı ***Sokaktaki Adam***'ın toplumsal eleştirileriyle birlikte, aslında "bir aşk ve macera" romanı olduğunu belirtiyor. İleri'nin söz konusu romandan alıntıladığı şu birkaç satır Attila İlhan'ın yalın üslubu ve incelikli diliyle yarattığı şiirsel atmosferi yansıtmaya yetiyor:

"Sis yayılıyor ve dağılıyor. Ağaçlar, caddeler, meydanlar, parklar sisin örtüsünde sarınıp kayboluyor. Apartmanlar ışıklı gemiler gibi yüzüyor. Şehir susuyor. Ve sessizlik duyuluyor."

Attila İlhan'ın çok tartışılan üçüncü eseri ***Kurtlar Sofrası*** ise, tamamlandıktan ancak iki yıl sonra, 1963'de yayınlanır. Selim İleri bu romanı Rus romanları gibi karmaşık yapısı ve kalabalık kadrosu ile zor okunan bir eser olarak tanımlıyor.

Daha sonraki yıllarda **Sırtlan Payı** (1974), **Fena Halde Leman** (1980) gibi romanları da okurlarıyla buluşan usta yazar, televizyonda yayınlanan haftalık programları ve söyleşileriyle de merak ve hayranlıkla izlenen bir entelektüel olarak edebiyat ve düşünce dünyamıza damgasını vurmuştur.

"Lisede Sofokles okuduk, Klasik Türk musikisine sövmeyi, Divan şiirini hor görmeyi (...) Sanki Sinan Leonardo'dan önemsiz, Mevlana Dante'den küçüktü, Itri ise Bach'ın eline su dökemezdi. Aslında kültür emperyalizminin ilmiğini kendi elimizle boynumuza geçiriyorduk..."

Gerçek bir **Atatürk** hayranı olan Attila İlhan, zamanla toplumumuzda ortaya çıkan gösterişe dayalı Batı hayranlığını daha sağlam, daha doğru bir perspektife oturtmaya çalışmış, bu konuların ele alındığı ***Hangi Sol*** (1971), ***Gerçekçilik Savaşı*** (1980), ***Hangi Atatürk*** (1981), ***Batı'nın Deli Gömleği*** (1982) gibi pek çok deneme ve araştırması yayınlanmıştır.

...
görünmez bir mezarlıktır zaman
şairler dolaşır saf saf
tenhalarında şiir söyleyerek
kim duysa / korkudan ölür
-tahrip gücü yüksek-
saatli bir bombadır patlar
an gelir
attila ilhan ölür

"An Gelir" adlı şiirinden

Unutulmaz şiirlerinden birinde ***"an gelir / attila ilhan ölür"*** dizeleriyle sevenlerine veda eden üstat, o an geldiğinde, 11 Ekim 2005 günü geçirdiği kalp krizi sonucunda, hayata gözlerini yumar.

Çizer: Hüseyin Soylu

YAŞLI GÜNEŞLE DELİKANLICA

çamaşır ipinde kimin için kuruyan güneş
kal öyle
asıyorum kemiklerimi yanına

ikimiz bir arada korkulu
sanacaklar korkmuştum
kuşlar uçuyor
gölgesi değiyor üstümüze

ürkütmez yıllar
kemiklerim seninle aynı ipte salındıkça
altımızda otlar güvenceyeşil
rüzgar estikçe

çamaşır ipinde şarkılar
kuruyan güneş
kemiklerimle

Sevgili Şiir, Yapı Kredi Yayınları, syf 41, 2007

NİHAT ZİYALAN

KÖYDEN ÖTEYE, ORMANA DOĞRU...

Eski zamanlarının neşeli hatıraları, ormandan gelen, yaşayamayacağı bahara dair müjdeci bir rüzgar gibi okşadı yanaklarını. Gecenin karanlığında yüzü kirece bulanmış, gülmek ve gülmemek arasında kaldı; bunu nasıl yaptığını hatırlayamadığını fark edene kadar dudakları üzüntü ve sevinç arasında seyirdi durdu bilinçsizce.

Yangın yerine dönmüş saçlarından geceye yansıyan kızıllık sadece bu seferlik attırılmış, değişimi, kırılganlığının zirvesini sergileyen bir renk değil, hayatından arta kalanların ve bir gün evvel onun adına verilen karara sürükleyen adağın, kayıplarla dolu olduğunu anladığı geçmişinin ve olmayan geleceğinin kâbusları, felaketlerine dair iyileşmeyecek iz düşümleriydi.

Ölümsüzlüğü keşfetmiş derin yaraları belki de o öldükten sonra bile orada kalacak, katledilmesine dair bu izler kemiklerinde açıkça seçilen kanıtlar olarak hep kalacaktı.

Eski ataların dediği şeyler düştü uyuşturulmuş hülyalı aklına: "Doğum, bazı yaşamlar ve bunlara eşlik eden insanlar seçilemez, onlarla yaşamak öğrenilebilir." Belki... Belki!

Esrik gözleri, kendinde olmadığını belli eden garip solgunluğuyla meşalelerin ışık gölge oyunlarında aydınlandı ve söndü. O kadar acıydı ki "seçilmiş" olmanın verdiği bu soğuk gerçek, aidiyetsizlik, kimi zaman hayatın içinde seçtiğimiz anneler, babalar, kardeşler yaratmaya çalıştığımızı şimdi daha iyi anlıyordu. Başka, hayali aileler kurmuş ve uğradığını düşündüğü ihanet, yalan, kabile ya da aile dediği şeyin günahları çaresizce bağlı olduğu yerde daha da öfkelendirmişti onu. Seçtikleri ve seçemedikleri beraber bağlamıştı onu bu kütüklere. Kurban isteyen tanrıların gözleri sevdiğini, sevildiğini düşündüğü insanların kararmış gözlerinden farksızdı.

İçinde bastırdığı şey kıpırdandı, sırtındaki beyaz tüyler dikildi ve sivri dişler ağzındaki insan dişlerini döküp dışarı çıkmak, bedeni bir yırtıcının pervasızlığına dönüşmek, ısırılan değil ısıran, ağzından akan taze kanla açlığının ifadesi salyaları bir olsun istiyordu. Beyaza boyanmış yüzünün, solgun alnının ortasından aşağıya çenesine kadar ve bir kulağından diğerine yatay çekilmiş kırmızı çizgilerle kınalı bir kuzu, kavminin seçilmiş kurbanı olmanın haklı öfkesi damarlarında dolaştı. Orada, halkım dediği topluluğun en önünde bağlı, ormanın sesini, atılan kütleli adımların kırdığı ağaç gövdelerini, ormandan üzerine doğru yaklaşan "adı uğruna seçildiği" şeyin gelişini dinliyordu.

Annesini, babasını, kardeşini, ailesinin diğer üyelerini seçmemişti. Bu insanları seçmemişti. Pek bahsedilmeyen ama bilinen sınırları, onun adına güdülen ve alakası olmayan savaşları seçmemişti. Cinsiyetini, ten rengini, totemlerine uydurulan cinayetleri, güç unsuru görenekleri ve bunun gibi uzayıp giden, artık bir anlamı kalmayan misalleri, kurban verilen tanrı ve tanrıçaları, iyi ve kötü ruhları seçmemişti. Bir bağ ve o çözülemeyen düğümlere dair silsilelerle gelmişti hayata. Nasıl yaşayacağı ve şimdi nasıl öleceği ondan bağımsızdı. Bir ilahi güçten çok bağnazlık, töre, insan elinden çıkmış şeyler belirliyordu kaderi. O kadere doğmuştu, doğarken ölmüştü. Onlar değiştiremeyeceği türden seçmeli zorunlu eklerdi.

Elleri ayakları iplerle değil, sanki arkasında onu bugünlere getirmiş ailesinin elleri, kolları ile sarmalanmıştı. Koltuk altlarından, bacaklarının arasından insanlar fışkırıyordu. Ellerini, ayaklarını, en gizli köşelerini elleriyle sıkıyorlardı. En acıtan ip, düğüm, zincir buydu. Bir kurbandı. Gencecik bir kız. Ellerine baktı zorlukla, altı tertemiz tırnaklarına. Korku boğazını titretiyor, dili damağı kurumuş, bir şeyler söylemeye çalışsa bile ancak garip sesler çıkarabiliyordu. Önünde ölümüne uzanan karanlık orman ve canavar; tanrıların lanetli kutsalı. Gölgesi yaklaştı. Artık yakındaydı.

Törenle süslendiği çadırın çeperinde yükselen güneş kaç defa doğup batmıştı? Başından aşağı dökülen, içinde çiçeklerin yüzdüğü ritüel suları, hiç sönmeyen, soluması için yakılan kendinden geçiren otlar düştü zihnine. Hızla akan ırmak belirdi aklının iki yakasında. Bulutlara yakın uçan, kanatlanmış tuhaf mantarların arasında kanatlı dişi bir kurt belirdi. İnsan boyunda belki de daha da fazla, garip, onu korkutan ama diğer taraftan tanıdık bir şeyler bulduğu bir hayvan. Uyuşuk beyni bir oltaydı suyun aynasında. Oltasını kurda bakarak attı ırmağın sularına, kurt gergin, diğer yakada ona bakıyordu. Balık yerine küçük kuzular yüzüyordu suyun içinde. Alınlarının ortasında kırmızı bir kına. Biri geldi oltaya, kız çocuksu bir neşeyle çekti kuzuyu, yün yerine ışıl ışıl pullar parıldadı, sudan çıkınca solungaçları açılıp kapanmaya başladı. Şaşırdı kız, hemen iğneyi çıkardı girdiği yerden, kuzuyu geri bıraktı akıntıya. Zaman geçti sanki, kara bulutlar toplandı üstlerinde, yağmur beklerken oltaları tutanların görünmediği iğneler, oltalar, yem takılı tuzaklar düşmeye başladı bulutlardan etrafına. Uçlarında kıvranan solucanlar ölümle yaşam arasına sıkışmıştı. Irmağa dalmak, yol almak, o tuzaklardan uzaklaşmak, akıntının onu götürdüğü yere gitmek isterken kımıldayamadı, nefes alamadı, elini götürdü boynuna. Ve parmakları birden, solungaç olduğunu anladığı yarıklara girdi. Nefesi düzensizdi, ait olmadığı bir yerde boğuluyordu.

Başkası olmak, başka yerde doğmak istedi o an. Söküp atamadı iğneyi, demir alamadı, ırmağın sularına karışamadı. Damga gibi vurulmuştu derisinin altına nerede ve kim olarak doğduğu. Nereye giderse gitsin ona verilmiş, ona tanımlanmış bir isim vardır ve öyle anılacaktı. O kümenin içinde, sınırın dahili hem istenen hem istenmeyendi. Seçilmiş, seçkin olduğu uydurulan bir kurbandı. Tanımı bir diğerinin tanımladığı kadardı. Ona biçilen gelecek sadece canavardı. Ağın içindeydi, yakalanmış ve durmadan çırpınan bir balık gibiydi, sıkışıp kalmıştı; ne öteye ne de

beriye benzemek istemezken üstelik, kınalı kuzudan öteye çıkmıyordu yolları.

Ölecekse uyuşuk olmamalıydı. Bir başka varlık gibi, belki bir kurt gibi, kurbanlığını inkar ve reddedercesine celladının gözüne bakmak, önüne dikilmek istedi beklenen ölümün. Kontrolü ele geçirmeliydi. Mümkünse onu o yapan şeyleri bulup, kendini doğurup, ismini kendi kendine koyup, nasıl yaşayacağına ve öleceğine karar vererek, kendine hükmederek yaşamalıydı. İçindeki kanatlı kurt ulumaya başladı. İki kanadı da sonbaharda düşen yapraklar gibi süzüldü varlığın toynaklarının yanına. Bir an ırmağın iki ayrı yakasında birbirine baktı akça pakça vahşi kurt ve kurban. Kınalı kuzu ve canavar. İçi yangınlarla kavrulan genç kız ve yangını her yerde vahşi.

Meşalelerin gölge oyununda yüzü hiç de masum değildi artık. Gözüne kestirmişti canavarın geldiği yeri. Uzanıp almak, ölmeden evvel tırnakları ve dişleri ile üzerine atılmak istiyordu. Deliliği ele geçirmişti onu. Başkaldırısı ve ölümü ihtişamlı olmalıydı. Nasıl öleceğini seçmek tek arzusu oldu. Ayrık, hiçbir şekilde insaniyet barındırmayan deliliğe, vahşete çağıran arzusu ile sevişti. Akan kanı düşündü. Yaralarını. Karar verdi ve nefes alış verişini değiştirdi: Daha derin, sıcak, uykuya geçermiş ama esrik halinden, sarhoşluğundan sıyrılmak istercesine bilinçli içine çekip bıraktı havayı. Başka bir aleme uyanırmış, dar ve zorlu bir kapıdan geçermiş gibi kastı bedenini. Gözlerini o yerden ayırmamaya, aklında hiçbir şey olmamasına, kulaklarını her şeye kapatmaya, onu adayanlar ne yapıyorsa o yapmamaya karar verdi.

Gözlerini kapadı, kurt artık ırmağın diğer tarafında değildi. Aynı yakadaydılar ve her adımda çirkinleşen, gözlerini ağzını kan bürümüş canavar karşısında duruyordu. Saldırmak üzere gergin, yavaşça sokuluyordu kadına, kızarmış dişlerinin arasından hırlıyor, açlığın kirli nefesi ile kadının kızıla boyalı saçlarını havalandırıyordu. Kadının incecik, bir ısırışta koparabileceği beyaz boyna yaklaştırdı ağzını. Kadın kendini savunmadı, elini uzattı ve kurdun başını yanağına yasladı, izin verdi. Kabul etti. O olarak ölmek istedi. İçi dışına, dışı içine yeksan oldu. Kız bağlıydı ama bedeninin içinde halvete girdi, karanlıkla kuşandı, kızlığını kapadı, kadınlığı giyindi üstüne. Yanına kendi öfkesinden, yaşama arzusundan başka yiyecek içecek almadı. O ve kurt birbirlerinden ayrılmayacak şekilde iç içeydi. Artık ne bakireydi, ne hakkına girilebilecek bir masum ne de kontrol edilebilecek bir tuhaf varlık.

Kurt ona dedi ki; "Suyu gördün, çiçekleri sevdin, gülümsemelerin vardı ama artık yangın zamanıdır. Onlar en yakın akranındır. Arkada bırak eskiyi. İsmini kendin koyma halidir kendinden geçme vakti."

Hırladı. Kurdun dişleri arasından cesetlerin, avlarının özsuyu bu içsel mahlukun salyası ile birleşip aktı. Gözlerinde tepesine bindiği insan ve hayvanların geçidi, ölüme yaklaşmış, gittikçe solan yüzler vardı. Varlığın gaye olduğu şu garip dünyada huzuru yoklukta aramak ne de zahmetli işti? Yokluğunu kucakladı, karanlığına sarındı. Kurdun kalbinden geçeni anlıyordu kadın. Ne bilinmezlik ve ne sınırsız meydan okumaydı bu!

Açtı gözlerini. İşte oradaydı, iplerle, insanların elleriyle zincirlendiği o ahşap kapanda konumlandırılmış ölümün ona gelişini seyrediyordu. Ormana bakıyordu ve canavarın davete icabetini bekliyordu. Kendini ormanın ona tuttuğu ayna ile tanımlamış bir canavar yaklaşıyordu. Yüzünü kaldırdı ve hiç gözlerini kaçırmadan içindeki kurdun gözlerini dikti artık belirginleşmeye başlayan mahlukun üstüne. Başkaları tarafından laneti saygıyla tanımlanmış bir canavara meydan okurcasına, delice hırlamaya başladı. Beyaz, pürüzsüz ve incecik boynu orada olduğu bilinmeyen, daha önce hiç görülmemiş kalın, gergin, saldırgan damarlarla şişip indi. Kavmi şaşırdı, korku dolu gözler birbirine baktı.

Canavar açlıkla yaklaştı ve önceki kurbanlarından farklı bir şey fark etti, gözlerini dikti kadının gözlerinde gördüğü şeye. Bir kez daha ve bu sefer tüm benliği ile hırladı kadın ve derisinde yer bulan tüm tüyler diken diken oldu. Korkuyla değil, saldırmaya hazırlanan bir hayvanın tüm öfkesiyle. Gözlerinin içindeki o garip, insan olmayan, ormana dair şey onun, kadının gerçek adıydı, kimliğiydi artık. Canavar iyice sokuldu ve aynen uyuşturucunun etkisindeyken gördüğü kurt gibi boynuna yaklaştırdı ağzını. Kokladı, bozdu döngüyü ve insanın oynadığı bu oyunu. Kendinden başka kimse olmayan kadına baktı ve kükredi onu adak yapanların üstüne salyalarını savurarak. Pençesini kaldırıp bir darbe savurdu kadının olduğu yere. İpler çözüldü ve canavar döndü varoluşunun, kendi olmanın gurur dolu laneti ile cezasını çektiği ormana. İnsanlar yerle yeksan oldular, canavarı alt eden, ehlileştiren kadının önünde diz çöktüler bu seferde, tanrılar için kurban olsun diye seçileni tanrının elçisi, canavarın eşiti saydılar. Koştular, geri kalan iplerini çözdüler.

Kadın vahşi bir kurt gibi fırladı yerinden. Sağ eliyle, tırnakları ile parçaladı en yakındaki kişinin boğazını. Kan içindeydi, anne babasına baktı. Ama tanımış gibi bakmıyordu onlara. Başka bir şey vardır artık eski kızın yerinde. Gözlerinde bir kurban değil, canavarın avcılığına, ormana, kendindenliğe dair enfes bir vahşilik vardı. Kocaman bir uluma çıktı eski kurbanın, yeni avcının boğazından. Ormanın hayvanları yükselttiler seslerini, tüm insanlar orman geliyor, üstlerinden geçecek, onları yiyecekmişçesine kaçıştı çadırlarına. Mırıltılar, dualar, inlemeler yükseldi sessiz ve karanlık gökyüzüne. Döndürdü bedenini kadın, köyden öteye ormana doğru yürümeye başladı, gitti yangınlarının aşkıyla onu çağıran varlıkların arasına, onu kabul eden diğer benzersizlerin, kendini doğurmuşların, kendi ismini seçenlerin yanına.

Biliyordu kim olduğunu.

Orman canavardan dolayı lanetli değildi. Canavarı beslemiyordu; hem canavarın hem de kurbanın gerçeğini yüceltiyordu sadece. Vahşetin çağrısı değildi gece yükselen sesler; buradayım demekti. İnsanın çoktan bakmayı unuttuğu, ormanın tuttuğu o aynadan bakıyorlardı birbirlerinin gözlerine. Bu yüzden canavar denilen, kurban denilenin gözlerinde görmüştü kendini var etmenin, doğurmanın, kendi ismini koymanın izlerini. O ayna, o bakış, o haykırıştı güya insan olmaya dair miras kalan zorunlu tüm sınırları, bağları, töreleri, bağnazlıkları, kabul edilen, kabul ettirilmiş, varlığı nitelemeye yaradığı düşünülen tüm köhne duvarları, eskilerin masallarını, eski inatları, eski sınırları yok eden.

Doğanın onlara sunduğu aynadan korktu insan denilen. Görmek istemedi, görenleri ise ne kabul etti ne de bir türlü sevdi.

MURAT S. DURAL
LEMUR

UĞUR KILINÇ
LEMUR'

FERAYE, CALLIOPE VE AYLAKLIK ÜZERİNE

Bir yazarın yalnız başına yürürken hangi ara sokağa gireceği hiç belli olmaz. Bazen bir kedinin kuyruğuna bazen de geçmişe dair anıların sislerini aralayan kokuların peşine kapılarak usulca değiştiriverir yolunu. Bir de simitçilerin irkilip, içinden okkalı bir küfür savurmasına sebep olan ani dönüşler vardır. Genellikle daha evhamlı yazarlar yapar bunu da; sağdan soldan yedikleri küfürlerin ağırlığı omuzlarına biner, gelincik gibi yürürler.

Çoğu yazar böyledir işte. Ne zaman nereye yürüyeceği böyle olmaz bu seyrek fikirlilerin. Yeter ki kahve lekeli masasından kalkıp, kendini dışarıya atsın! Bir defa evden çıkınca gerisi gelir zaten. Tıpkı bir deli gibi manalardan kaçarcasına uzatır yolu. Bazen de bu yollarda kaybolur ve bu o an için en doğru seçenek gibi görünebilir.

Ben de o gün, eski sevgilisinden kaçınan bir aşık gibi, birden meydandaki anıta sırtımı çevirip caddeye doğru yürümeye başladım. Eski sevgilisinden kaçınan bir aşık değil, eski sevgilisinin anısından kaçınan bir kaçıktım aslında.

Kalabalığı tarife gerek yok, hep aynı kalabalıktı işte. Karşılıklı yönlerden gelen bir kız ve bir erkeğin üzerinize yürüdüğü ama bir türlü birleşmeyi beceremeyen üçgenin kenarları gibi birbirinize teğet geçip yaşamlarınıza devam ettiğiniz türden bir kalabalıktı. Böyle bir kalabalığın arasında yürürken bir yandan da dinleyeceğim şarkıyı düşünüyordum. The Cure Yolu'nda mı yürümeliydim? Yoksa The Twilight Sad Kaldırımı'na mı çıkmalıydım? Belki de Joy Division Sokağı'na sapmalıydım. Peki ya The Smiths çıkmazına girersem?

"Kararlılık Tanrısı ve Kararsızlık Tanrıçası, işte bunlar hep sizin suçunuz!" dedim. Ne zaman böyle bir olayın içine düşsem çocuklar gibi didişip, kafamı daha da bulandırıyorlardı. *"Size diyorum!"* dedim, zihnime sessiz bir çığlık savurarak. *"Oradasınız, biliyorum."* İkisinin de yukarılarda bir yerden The Shining filmindeki itici ikizlerin kıyafetleriyle ve boş bakışlarıyla beni süzdüklerini hissediyordum. *"Anlaşıldı" dedim, "sizden de hayır yok bugün."*

Hızlı adımlarla Galata'ya kadar yürüdüm. Fotoğraf çeken turistlerin, turistlerle flörtleşen gençlerin, o gençleri turist sanıp arabasına buyur eden taksicilerin arasında yavaşça ilerledim. Tam yokuşu inecekken arkamı dönüp şöyle bir baktım. Burada da çürümüş anılardan bir tanesi can çekişiyordu. Beynimdeki düşünce volkanı 400 derecelik alev toplarıyla vücuduma işkence ederken bu kaldırımlardan da fayda gelmeyeceğine karar verdim. Gerisingeri yokuşa doğru yürümek üzereyken arkamdan birinin seslendiğini duydum. Dönüp baktım ve onlarca insanın arasında göz göze gelebileceğim birini aradım. Bakışlarım arayışına devam ederken adımı dillendiren sesi yeniden duydum. Başımı kaldırdığımda Galata Kulesi, binlerce taşın arasına gizlenmiş gözleriyle bana bakıyordu.

"Bana mı seslendin?" diye sordum.

"Dönüp baktığına göre sana seslendim" diye ukalâca yanıtladı Galata Kulesi. "Senden başka sesimi duyan var mı?"
"Ne istiyorsun?" diye sordum soğukkanlılıkla. Bir yandan da sabah girdiğim kafedeki sıska garsonun çayıma yanlış şeker koyduğundan şüpheleniyordum.
"Hatırladın mı beni?" diye sordu.
"Niye hatırlamayayım ki?" dedim, "Buraya ilk gelişim değil."
"O olmadan ilk gelişin."

Pencereden gözler, bakışlarımı birkaç dakika kendisine hapsetti. Dakikalar içinde o dar gözler karıncalandı ve birer ekrana dönüştü. Sonra Feraye'nin yanında kambur kambur yürüyen bedenimi gösterdi bana. Nasıl da umarsızdı Fereye'nin yanındaki ben! Nasıl da mutluydu!

"Yazıklar olsun sana, Galata Kulesi!" dedim öfkeyle, *"Yapılacak şey mi bu şimdi? Bir daha gelmeyeceğim gölgene. Yarım yamalak Türkçe konuşan turistler ve duvarına kusan sarhoşlar yakışır sana zaten!"*

Öfkeli adımlarla yokuştan çıkarken kulenin hain kahkahaları hâlâ kulağıma geliyordu. Caddeye yeniden çıktığımda soluk soluğa kalmıştım, öfkeliydim. Mantık Tanrısı'nın fısıltılarına inat meydana döndüm. Sarı kümeslerden birine bindim ve Beşiktaş'a indim, oradan da Kadıköy vapuruna... Tamam dedim, R2D2'nun yardım çığlıklarına benzeyen akbil seslerinin arasında ilerlerken, bu uzun bir yürüyüş olacak.

"İstekli misin buna?" diye sordu bir ses.
"Kimsin?" dedim.
"Kararsızlık Tanrısı" diye yanıtladı.
"Özür dilerim" dedim, "sesin uzaktan geldi, tanıyamadım."
"Bence duymak işine gelmiyor" dedi. *"Aklında Feraye varken genelde beni tanımamazlıktan geliyorsun."*
"Saçmalık" diye karşı çıktım. Bu söylediği koca bir saçmalıktı, aynı şarkıdaki gibi.

Vapurun içinde elinde tepsiyle gezinen adamdan bir çay istedim. Bir el hareketinin adamı gülümsetesi ne kadar da garipti. Altı üstü bir çay içecektim, bu ne mutluluktu böyle! Önce adamı bu minimal mutluluğundan dolayı kıskandım, sonra içtiğim çay beklediğimden güzel çıkınca adamın gülümsemesine ortak oldum. Adamla ben aynıydık aslında, çok da farklı değildik.

Vapur iskeleye yanaşırken eski meymenetsiz bakışım geri gelmişti. Pencereye yaklaşan her martı dudağımın biraz daha sarkmasına sebep oluyordu. Çünkü onlar Feraye'nin kuşlarıydı. *"Lanet olsun sizlere!"* dedim vapurdan inerken. *"Size bir daha simit falan yok! Belgeseldeki diğer kuşlar gibi siz de kendi başınızın çaresine bakın."* Zaten ben en çok kedileri seviyordum. Umurumda değildi beni kötü bilmeleri, ayrımcılıksa da ayrımcılıktı! Yüzlerce dinden yalnızca birini benimseyen insan dışlanmıyorsa, yüzlerce hayvan cinsinden birini benimseyen de dışlanmamalıydı!

Adımlarımın beni Moda'ya götürmesine hiç şaşırmamıştım. Madem uzun bir yürüyüş günüydü, o zaman bugün Moda'ya gidilecekti. Birkaç adım sonra minik bir peri ince sesiyle kulağıma Depeche Mode'un Lillian şarkısını mırıldanmaya başladı. *"Ah!"* dedim, *"sen yok musun, sen! Müzlerin yüz karası seni! Peki, istediğin gibi olsun. Al, taktım kulaklığımı, şarkını da açıyorum işte!"* Zilli peri beni bu hâle düşürdüğü için o kadar mutluydu ki, berrak derelere sığamıyor ve yüzlerce insanın arasında mutluluk kulaçları atıyordu.

Şarkıyı dinledikçe adımlarım hızlandı. Adımlarım hızlandıkça nefesim daraldı ve nefesim daraldıkça ölüme biraz daha yaklaştım. Feraye'ye yaklaştın oğlum, dedim kendi kendime. Çünkü Feraye ölüm demekti.

Öyle tiz bir kahkaha patladı ki, şarkı cazur cuzur frekanslar arasında kayboldu. İçine Orhan Baba mı kaçtı oğlum, dedim. Kahkaha da benden çıkmıştı zaten. Neyse normaldir, deyip geçirtirdim. Buralara ne zaman gelsem sapıtıyordum zaten.

Çay bahçesinin deniz gören ücra bir masasına geçip bir kahve istedim. Güneşli ama soğuk bir hava vardı. Böyle havalarda da onunla buraya geldiğimiz günleri anımsadım. Mısırcı da hâlâ yerli yerinde duruyordu. Neyse dedim, bir kez daha. Bu neyseler de çok oluyordu artık, iç çekişler de öyle. Kırk yerinden yamalı bisiklet tekeri gibi her iç çekişimde biraz daha şişiyordum.

Ben bir tekerin iç lastiğiydim aslında, diye düşündüm. Feraye'yi her düşündüğümde varlığım delik deşik oluyor. Her *"neyse"* dediğimde o delikler yamalanıyor. Her iç çekişimde ise şişmeye başlıyorum. İç çektikçe daha fazla şişiyorum ve kirli eller tarafından içine tıkıştırıldığım ikinci el tekerin kalıbına sığamıyorum. Başımı kaldırıp gökyüzüne seslendim: *"Sıkıştırmayı bırak artık!"* dedim, *"çek o kirli ellerini üzerimden!"*

Masanın üzerine bıraktığım küçük defteri açıp bölüp pörçük yazılara göz gezdirdim. O ana dek yazdığım cümleleri memnuniyetsiz bir ifadeyle okudum. *"Olmadı"* dedim, *"yine olmamış bu yazı."* Feraye'nin diğer adı Calliope'ydi ve o gittiği günden bu yana bu yazılar hiç mi hiç olmuyordu. Ama o gün İnat Tanrısı'nın teke kokulu pelerini üzerimdeydi ve Feraye'nin bütün anılarını yeniden yaşatana kadar yürümeye devam edecektim. Belki o yürüyüşlerin sonunda yazacak bir şeyler bulunurdu.

AŞK MI, DÖNÜŞÜM MÜ?

PERGE DÜNDAR

"TÜRKİYE'NİN RUHUNU ANLATMAYA ÇALIŞIYORUM. BENİ HEYECANLANDIRAN, BUNLARI ANLATMAK İSTEMEME NEDEN OLAN ŞEY OĞUZ ATAY'IN TUTUNAMAYANLAR'I GİBİ ESERLER YA DA KAZANCAKIS'İN ZORBA'SI MESELA, ORADAKİ O HEYECAN, BÖYLE İNSANLARIN AĞZINA YÜZÜNE VURAN SERTLİK... LOLİTA'NIN MESELA O MUZIRLIĞI, BUNLAR BENİ HEYECANLANDIRAN ŞEYLER."

Türk okurları arasında klasikleşmiş, köklenmiş diyebileceğimiz türler dışında eser veren yazarlara temkinli ve şüpheyle yaklaşanlar çoktur. Korku, fantastik, gerilim, bilimkurgu gibi bizim için yeni sayılabilecek türlerden bizden bir yazarın kitabı çıktığında becerip beceremediği, yazdıklarının eğreti kalıp kalmadığı, yabancı yazarlara özenen bir kopyacı olup olmadığı konusunda şüpheye düşebiliyor insan. İtiraf etmem gerekirse ben bile bazen yanlış olduğunu bilmeme rağmen böyle önyargılara kapılabiliyorum. Ama Demokan Atasoy'un kitabı *Konuşulmayan*'da böyle bir önyargım olmadı ve beni haksız çıkarmadı. Yazdığı gerçeküstü roman oldukça başarılı. Bunu daha önce yaptığım incelemede de ele almıştım. Bu kez Demokan Atasoy'la kitabı *Konuşulmayan* ve yazarlık serüveni hakkında yeni bilgiler edinebilmek için keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Öncelikle sormak istediğim şey Dalınç adı. Ben de tuhaf ve genelde anlaşılmayan bir ada sahibim ama Dalınç... Ne biçim bir ad bu? Bir anlamı var mı?
Var var. Dalınç, insanın hayran olunacak bir şeyle karşılaştığında duyduğu sessiz bir coşku hissi, bir tür meditasyon anlamına geliyor. Romanımdaki bütün adların karakterleriyle anlam ve ilişkileri var. Yalnızca Dalınç değil hepsi anlamları için oradalar.

Peki, Hande'nin anlamı ne?
Hande Sadır, adı ve soyadıyla bir bütün. Muhteşem bir gülümseme, göğüs-sine ve kalp anlamlarını taşıyor. Detaylı bir biçimde bakarsan Hande, Sadır, Dalınç, Baysal bunlar hep ilişkili.

Dalınç şaşırgan, diğeri de kalbi temsil ediyor yani...
Şaşırgan iyiymiş. Yani meditatif bir arkadaşımız, böyle durağan, dalgın. Ve daldığı şeyse o hayal gibi görünen güzelim kadın.

Dalınç yerine kadın, Hande yerine de erkek karakter olsaydı, olaylar nasıl gelişirdi sence? Bu değişime göre kişilik özellikleri de değişerek Hande'nin annesi Emine Baysal'la mücadelesi nasıl bir yol alırdı?
Hande, Emine Baysal'ın kızı olsaydı değil mi? İyiymiş, peki. Büyük ihtimalle birbirlerini öldürürlerdi diye tahmin ediyorum. Fiziksel olarak değil tabii ki, ama baskın olabilmek için birinden birinin diğerini yıkması gerekirdi. Emine Baysal'ın karakterinin yıkılma ihtimali çok yok. Devirsel olarak kendine lüzumsuzca, gerçek olmayan bir biçimde güvenli.

Ama bu Dalınç'tan ve kocasından dolayı oluyor olmasın.
Otorite figürü olarak onların da izin verme ihtimalini düşünebiliriz ama kadının mesnetsiz bir güveni var. O yüzden Hande'yle çok çatışırlardı büyük ihtimalle. Hande'nin kaçarı yok, yine de kaçardı. Hande'nin diğer evdeki çok daha mülayim baskılardan bile sıkıldığını düşünürsen ve karakteri itibarıyla zaten çıldırmaya, vahşileşmeye, acayip şeyler yapmaya her an hazır, meraklı bir kadın olduğu için Hande'de çok şey değişmezdi. Dalınç büyük ihtimalle daha fazla huzur bulabilirdi. Normale çok daha yakın bir insan olabilirdi, Sadır ailesine dahil olsaydı belki sesler bile duymayabilirdi. Biraz daha huzurlu bir deli olabilirdi belki, deliliği hiçbir zaman kaybolmazdı, ama kendiyle barışık olma ihtimali yoldan çıkmasını engellerdi en azından.

Herkesin düşündüğünün aksine ben bir aşk hikâyesi yerine bir değişim, dönüşüm hikâyesi olarak okudum *Konuşulmayan*'ı. Evet, içinde bir aşk öyküsü vardı ama benim için arka planda kaldı bu. Senin yazarken düşüncen neydi? Aşk hikâyesi mi, bir varoluş hikâyesi mi, yoksa bambaşka bir hikâye mi?
Benim asıl derdim insanlarla, toplumla ve baskılarla.

Peki, varoluş ve değişim...
Varoluş, değişim ve dönüşüm kesinlikle var.

Asıl o mu, yoksa aşk hikâyesi mi?
Merkezdeki aşkın asıl nedeni aşk hikâyelerinin daha fazla okunuyor olması ve benim de aşk hikâyesini iyi yazabiliyor olmam. Ama anlatmak istediğim şey toplumun ve Dalınç'ın değişimi. Dalınç'ın değişimiyle beraber aslında Türkiye'nin de değişimini görüyoruz. Kendimce bir başlangıç adımı bu roman. Türkiye'nin ruhunu anlatmaya çalışıyorum. Beni heyecanlandıran, bunları anlatmak istememe neden olan şey Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*'ı gibi eserler ya da Kazancakis'in *Zorba*'sı mesela, oradaki o heyecan, böyle insanların ağzına yüzüne vuran sertlik... *Lolita*'nın mesela o muzırlığı, bunlar beni heyecanlandıran şeyler. Bunlar devasa eserler, bir karşılaştırma yapmıyorum, ama bunlara bakıp; mesela Ursula Le Guin'in *Mülksüzler*'iyle heyecanlanıyorum ben. "Devrim yapamazsın, devrim olabilirsin ancak" cümlesi benim için önemli. Böyle nedenlerle bunları anlattım, bu sırada da sıkıcı olmasın, ilgi çeksin, herkes okuyabilsin, bu dertlerimi umursamasalar dahi fondaki aşk hikâyesi sayesinde yine de kitabı bitirebilsinler istedim. O yüzden aşk hikâyesi.

***Konuşulmayan* kafanda nasıl belirdi? Yani aklına nasıl geldi bu kitap?**
24 Aralık 2006 gecesi, saat on iki civarında, "genç oğlan ve ölü kız" diye bir cümle geldi aklıma. Yazdım bunu, Dalınç o gece doğdu diyebiliriz, 24 Aralık'ta doğmuş olması da manidar bence, önemli bir gecede doğdu.

Evet, İsa'nın doğumu gibi bir şey olmuş...
Gibi bir şey değil, bayağı öyle doğdu kendileri... Ardından adları araştırmaya başladım, "Yaşayan biri ile ölü birinin arasında nasıl bir ilişki olabilir, bunlar nasıl karakterler olmalılar?" derken isim anlamlarını çalışmaya başladım. O sırada benim anlatmak istediğim karaktere bürünebilmesi için Dalınç'ın genç olamayacağını fark ettim. Bu arada o tarihte ben Dalınç'tan daha gençtim, şimdi o benden genç. Ailesinin/annesinin altında ezilmesini iyice güçlendirmek için hem babasını elinden almam gerektiği hem de zaman içinde iyice baskı oluşması için yaş alması gerektiği ortaya çıktı. Ama tam da böyle; ölü bir kadın ile yaşayan bir adamın arasındaki aşk, o cümleyle başladı.

Dalınç'la başlayan, ama Hande'nin hikâyesini anlatan bir kitap olabilir miydi?
Eğer dediğin gibi yazma çabasına girseydim roman büyük ihtimalle bitmezdi. Bitseydi ben bile şaşırırdım. Çünkü, zaten Hande'yi şu an elimizdeki kadar konuşturabilmem bile bu romanın yazılmasını uzatan nedenlerden biridir. Okura, "Demokan'ın cümleleriyle konuşuyor" dedirtmemek için büyük çaba sarf ettim. Hande'nin gerçek bir kadın gibi konuşması, bir kadın gibi dertlerinin olması üzerine hem çok fazla düşündüm, hem çok fazla araştırma, gözlem ve belki yüzlerce kez yeniden yazım yaptım.

Demokan Atasoy ve Perge Dündar

Ana karakterin kadın olması seni zorlardı.
Ee, tabii. Bunun imkânsız olmadığını göstermek istediğim için bir kadın karakterin ağzından yazdım çünkü, bizim edebiyatımızda iyi örnekleri çok azdır. Çoğunlukla yazarın ağzından konuşur karakterler ya da erkek gibi davranan kadınlar çıkar karşımıza eğer yazarı erkekse. Ben bunun olmaması için büyük çaba harcadım, olmadığını da umuyorum, yani Hande'nin gerçek bir kadın gibi olduğunu. Şu ana kadar geri dönüşler o yöndeydi. Çok çaba sarf ettiğim için dediğim gibi büyük ihtimalle bitmezdi o roman ya da bitmesi çok uzun sürerdi.

Dalınç, Hande'yle karşılaştığı için ve onunla yaşadıkları yüzünden mi değişime uğradı, yoksa annesinin başına gelenler yüzünden zaten değişecek miydi, değişebilir miydi?
Onu kestirmek biraz zor. Hande'yle karşılaşmasaydı belki ister istemez biraz değişiklik olabilirdi, ama onu zorlayacak bir şey olmadığı sürece daha az değişirdi. Karşına çıkan zorluklar seni daha fazla değişmeye zorlar, iteler, neden olur. Hande gibi bir "zorluk" da çok az insanın başına gelir. Böyle bir olayın gerçekleşmesinin Dalınç'ın değişimini müthiş biçimde hızlandırdığını söyleyebilirim. Yalnız başına, annesi olmadan da Dalınç o evde mıy mıy mıy yaşamaya devam ederdi.

Daha devrimsel oldu yani…
Kesinlikle, devrimsel doğru sözcük.

Emine Baysal ne kadar senin annen ve Dalınç ne kadar sensin?
Emine Baysal ile annemin bence nerdeyse hiçbir ilgisi yok. Yalnızca annemin otoriter yapısını üst sınıra taşıdığımı söyleyebilirim. Annem çocukluğumuz süresince otoriter bir anneydi biz büyüyünce rahatladı.

Demek bir etkisi var, yani Emine Baysal karakterinin üzerinde…
Onu hiç düşünmedim, ama Emine Baysal karakterini yaratırken annemi model almadım doğrusu.

Özellikle birebir almadın tabii ama ya bilinçaltında?
Tabii onu bilinçaltıma sormak lazım ancak ben gözlemden yanayım çok seviyorum, hep yapıyorum ve her şeye, her detaya deli gibi bakıyorum. Annemden de bir şeyler kapmışımdır mutlaka ama otoriter bir insandan devasa bir otorite manyağına… arada büyük fark var. Emine Baysal'ı oluştururken pek çok çılgını bir araya getirdim. Sapık'taki Norman Bates'in annesiyle olan ilişkisi beni daha fazla etkilemiştir. Var olmayan annesi daha etkilidir…

Yaşadıklarını kaleme alan çok fazla yazar var ve birçok okur da yazarların ancak yaşadıklarını anlatabileceğini düşünüyor. Okur çoğu zaman, "Ben yazsam kendi hayatımı yazardım" dediği için bu genelleme bizi bir Türkiye gerçeğine, "herkes yaşadığını yazıyor"a getiriyor. Ben dertli, huysuz bir adamım ve bunları düşündüm. "Bir kadının ağzından, birinci tekil şahıs Türkiye'de hakkıyla yazılamıyor" dendiği için Hande karakterini yazdım. İnsanlar, "Bir romanın ilk cümlesi belki de en önemli şeydir" dediği için ben romanıma bir nidayla giriş yaptım. Özel bir çaba sarf ettim. Deliyim yani bu konularda. Aynı biçimde insanlarda, "Yalnızca yaşadıklarını anlatabilirsin, eğer deneyimlemediysen o zaman bunu anlatamazsın" bakış açısı olduğu için ben inadına kendimden olabildiğince uzak karakterler, yaşamlar yaratıp canlandırdım. Bunun için sekiz yıl boyunca uğraştım. Bunların hepsi uzun süreli araştırmalarım sonucunda biçimlendi. İnsanların tanıklığına çok önem verdim. 60'lı yılları anlatırken o tarihlerde, o bölgelerde yaşayan insanlarla konuştum. 50'li, 70'li yıllar için de aynı şey. ODTÜ'nün içinde gelişen her şey aynen anlattığım gibi. Teyzem o yıllarda ODTÜ'de okuyordu, onunla plan çıkarttım, oraları öyle anlattım. O yüzden umarım Dalınç'la bir ilgim yoktur, annemin kesinlikle Emine Hanımla hiçbir ilgisi olmadığı gibi.

Kitaba, Hande'nin rüyası hatta kâbusu olarak da bakabilir miyiz?
Bakabilirsin, neden olmasın? Bu geri dönüşler oldukça, çok mutlu oluyorum. Çünkü yazarken tam da böyle olsun istedim. Şimdiye kadar en az beş-altı kişiyle bu konuyu konuştuk. Herkesin bir son, bir kulp takma ihtiyacı vardır, onun için bu kapıyı açık bıraktım. *Konuşulmayan*'la ilgili en az beş değişik son hayal edilebileceğini biliyorum. Düşündüğümden farklı olanların da geleceğine eminim. Bak orada da bir derdim var, romana dahil olması gerektiğini düşündüğüm için, işin çok ciddi bir kısmını okuyucuya yükledim. İstedim ki okur hikâyeye dahil olsun, zorlansın, hayal kurmak zorunda kalsın, çabalasın, desin, "Bence böyle ama acaba öyle mi, belki de böyle". Uzun yıllar uğraşmamın nedenlerinden biri de odur. O kapı açık. Arzu ettiğin hayali kurabilirsin ve evet doğrudur. Nasıl bir şey olduğunu düşünüyorsan aynen öyledir bu roman.

Dalınç gibi senin de iç seslerin var mı? Eğer varsa bunların işine yaradığı ya da sana iyi geldiği zamanlar oluyor mu?
Benim iç seslerim yok. Ama bir insanın iç sesi, özellikle Dalınç kadar interaktif iç sesleri olursa ne olabileceğini hep merak ederim. İşte "Sapık" örneğini de o yüzden verdim. Şizofreni benim her zaman ilgimi çeker. Kendi kendime konuşmayı, tartışmayı severim, üstelik bunun yaratıcı sürecin bir parçası olduğunu fark ettim. Gençken önce deli olup olmadığını düşünüyorsun sonra aslında delilik değilmiş bu vücut bir şey anlatmaya çalışıyormuş sana onu görüyorsun, ama hiçbir zaman öyle aktif olarak ses filan duymuşluğum yok. Ancak bunu hayal edebilmek, işte en sevdiğim, en eğlendiğim şeylerden biri. Dağlara çıkmak gibi hissediyorum hiç yaşamadığım, hiç başıma gelmeyen şeyleri sanki yaşamış ve biliyormuşcasına iyi anlatabilmek. Yazarlığın meydan okumalarından biri de bu benim için. Meydan okumayı severim, özellikle de yazarlık konusunda.

Kitabı okuduktan sonra daha da düşünür oldum, zaman zaman kendimi yaratık, kötü niyetli olmayan bir tür canavar gibi gördüğüm oluyor. Yazdıklarından yola çıkarak sana da soracağım, senin kendini canavar, iblis ya da bambaşka bir şey gibi hissettiğin oluyor mu?
Hayır, kendimi insandan başka bir şey gibi hissetmedim hiç. Ama bu söylediğinin kafamdaki yansıması ve tanımlaması şu; benim için bunun karşılığı yabancılaşmadır ve evet çok fazla yabancılaşıyorum. Kendimi sürekli olarak dışarda hissediyorum.

O da bir tür yaratıklık olmuyor mu aslında?
Eğer buna yaratıklık demek istersen, bir yabancılaşma duygusu bende çok yoğun biçimde var. Zaten o yüzden de dertliyim. Neden kendinden farklı olanları dışına itiyor bu toplum, niye sürekli onları döve döve değiştirmeye çalışıyor acaba? Bu soruların hepsini cevaplamaya çalıştım *Konuşulmayan*'da. Kendimi sürekli bir yabancı olarak hissediyorum toplumun içinde. Bu konuda yapabileceğim fazla bir şey de yok. Belki pek çok insan böyle hissediyordur, senin örneğindeki gibi. Kimsenin hiçbir şeyi sorgulamadığı sırada sürekli bir şeyleri sorguladığın zaman "tuhaf" olarak nitelendiriliyorsun. Düşünebiliyor olmaktan büyük keyif alıyorum. Düşünebildiklerimi tam da istediğim gibi yazabildiğim için öyle hissediyorum ki, bunu tanımlamak için bir sözcük yok. O hissimin karşılığı olan sözcüğü bilmiyorum. Ama bu söylediğin şey çok önemli. Yabancılaşma üzerine bir şey yazmak istiyorum aslında. Tamamen yabancılaşmaya odaklanmış. İlham kaynağım, *Ben Efsane*'dir. Kafamda bir cümle var, *Ben Efsane* romanının içinden. Dışardaki canavarlar sürekli Neville'i çağırırlar. Kendini içeri kilitler, dışarda vampir zombi, o yaratıklar vardır ve kapıyı kırıp içeri girmeye çalışırlar. Çıkmayınca da komşularından biri, yani eski komşusu/yeni canavar, adını bilir ve sürekli, "Nevilleee, çık dışarı, Nevillee" diye bağırır. Richard Matheson'un kitabı. Kitap güzeldir hatta çok özeldir.

Son olarak; sence bu kitabın bir müziği olsa türü ne olurdu? Bence kitapların müziği olmalı, ben öyle düşünüyorum. Hepsinin değilse de sesi ya da müziği, hani ille de bir melodi olması gerekmiyor, sokak sesi de olabilir…
İnsanların okurken mesela Miles Davis'in çok ağır, uzun ve insanı yoran, sert bir parçasını ya da Coltrane'den bir şeyler dinliyormuş gibi olmalarını isterdim. Öyle bir müziğinin olması hoşuma giderdi. Yarattığı hissin karmaşık, ama bir yandan da adını koyamadığın bir lezzeti var; bırakamadığın, devam etmek istediğin, merak ettiğin şey o lezzet. Ama diğer yandan rahatsız eden, oradan buradan böyle şişler sokan, canını acıtmaya çalışan ciddiye almazsan canını acıtamayacak, ama eğer cümlelerin derinliklerine inmeye kalkarsan kendi hayatını sorgulamak zorunda kalacağın, böyle vücudunda yaralar açacak… Benim için bu müzikler öyledir mesela.

Pink Floyd'un da bazı şarkıları öyle…
Yani canın acıyabilir. İzin verirsen hani o da zevklidir. Seni değiştirir çünkü. Ben o değişime inanıyorum. Bu kitabın bir şeyleri, birilerini bir yerlerde, zamanın birinde değiştirmesini umuyorum. Tıpkı o müziklerin beni değiştirdiği gibi…

Teşekkür ederim.
Ben teşekkür ederim.

SEVGİLİ KADINLIĞIM, İÇİMDEN BAŞKA BİR ŞEY ANLATMAK GELMİYOR!

Bu satırları, kuyunun en dibinde kalmış, düşünmekten, hissetmekten, mücadele etmekten ve üretmekten hiç vazgeçmeyen hemcinslerime ithaf ediyorum.

Çünkü, bizim bir meselemiz var.

Sokakta, okulda, evde, iş yerinde, komşunun evinde, sevgilinin koynunda, otobüste, gece kulübünde, satır aralarında, şarkılarda, şiirlerde, küfürlerde, maç sloganlarında, kıyıda kalmış ihtimallerde, her yerde bir meselemiz var.

Bir türlü sığamadık gitti . Bir türlü sindiremedi dünya bizi, bir türlü yer edinemedik, var olamadık gerektiği gibi. Hep olur gibi yapıldı, hep anlaşılır gibi göründü söylediklerimiz, ama yok... Olmadı, meseleyi halledemediniz.

Üstümüz başımız kan revan, ana rahminden ayrılalı pek geçmemiş zaman. "Kız..." dedi çoğu anne, belki geleceğinden şimdiden şüphe duyduğu bebeği kucağındayken. Göğsünü gere gere "Erkek adamın oğlu olur!" diyemedi babalar, iki tek daha attılar.

Ortama sessizlik basınca, başlarınızı öne eğdiniz. "Kız doğdu herhalde..." dediniz, Tanrı'ya biraz kızgın, komşulara biraz mahçup.

Fırfırlı beyaz çoraplı, saçlar tavşan kulağı, elimizde evcilik oyuncakları...

"Hadi akşama yemek yap kocana, çocuğuna bak, evini temizle" diye buyurdunuz, öyle ya, ağaç yaşken eğilirdi, erkek çocukların ellerine tabanca-tüfek, kız çocuklarınınkine vücut ölçüleri önceden ayarlı süs bebekleri, tencere-tava vererek...

İlk kanama, ilk şok demekti, tokat patladı yüzlerde, "Kadın oldun artık, yüzün kızarsın" diye de kılıfı hazırdı. Kadın olduğunda tokat yerdin, erkek olduğunda ise düğün-dernek yapılırdı. Sahi, neydi kadın olmak? Kadın olmayı neden bekledi bu küçük kızlar?

“Ortama sessizlik basınca, başlarınızı öne eğdiniz. ‘Kız doğdu herhalde...’ dediniz, Tanrı’ya biraz kızgın, komşulara biraz mahçup.”

Çok okuyanına "Evde kalırsın", çok gezenine "Yollu olursun", çok akıllısına "Seni kimse almaz", çok güzeline "Kesin salaktır" densin diye mi?

Bozulmamış bekaretin kırmızı kurdelasının evin erkekleri tarafından gururla beline bağlanmasını, belki ömür boyu bir kez bile tatmin olmamaya tercih etsin diye mi?

"Anne olmayı düşünmüyorum." dediğinde "Yapınca seversin.", "O zaman neden evlendin?", "Nasıl yani hiç mi istemiyorsun?" tarzında, zeka düzeyi oldukça düşük sorularla karşılaşsın diye mi?

Evliliği bir statü belirtisi olarak görmediğini, yemek ve temizlik yapmanın asla bir zorunluk olmadığını ve kişinin kendi tercihine bırakılması gerektiğini savunduğunda, ayıplansın diye mi?

Kadın cinayetlerini protesto etmek için, üzerinde gelinliği, bisiklet tepesinde dünyayı dolaşırken tecavüze uğrayıp öldürülsün diye mi?

Katledilmiş gencecik bir kızın arkasından "Ama mini etek giymiş" densin diye mi?

Sırf boşanmak istediği için kocası tarafından çocuklarının önünde öldürülsün diye mi?

Sırf vajinası var diye, daha çocuk yaşta, sapık ve zorba bir zihniyet tarafından, süslenip püslenip, belki de tecavüzcüsü ile ömür geçirmeye zorlansın ve bunu da yasalar onaylasın diye mi?

Bu tablonun dışında ise, kadının sürekli harcaması, tüketmesi, süslenip gezmesi, mücevherleri olmadan mutlu olamaması, doğurduğu an kutsallaşması, metresliğin yücetilmesi gibi pek sapkınca kavramların reklamlarda, afişlerde, dizi, film ve televizyon programlarında hiç durmadan halka sunulup normalleştirilmesi için mi bekledik büyümeyi?

Büyümeseydik ne değişirdi gerçi,
Çocuk gelinler hiç büyümedi?

ÇAĞLA ÖZDEN

Bilinçaltından Su Yürütmek: RÜYA

a. (rüya:) 1. Düş
2. mec. Gerçekleşmesi imkânsız durum, hayal
3. mec.Gerçekleşmesi beklenen ve istenen şey, umut.

Mecazi anlamları hem iyi hem kötü duyguları barındıran bir kelime olsa da rüya, kendisiyle bir cümle içinde kullanılmamış, yalnız bir kelime olarak karşılaşsak, sevdiğimiz bir tanıdığa rastlamış gibi hissederiz.

En son mutlu rüyanızı hatırlıyor musunuz? Hani şu “keşke hiç uyanmasam, hep o rüyada yaşayabilsem” dediklerimizden, yukarıdaki “sevdiğimiz tanıdık” tanımına uyanlardan...
Cevabı almadan tanımı biraz daha daraltayım;

Bu mutlu rüya; eski bir pişmanlığınızı telafi ettiğiniz, gerçekte yaşanmış kötü bir olayı düzelttiğiniz, veya mesela platonik aşkınızın size yüz verdiği, kısaca uyandığınızda gerçek olmadığı için üzüleceğiniz bir rüya olmayacak...

Ben böyle bir rüyamı hatırlamıyorum. Benim arşivdekiler, ya genelde başrolünde benim oynadığım ama benim hayatımda pek alakası olmayan rastgele olaylar zinciri üzerinde gelişen macera veya korku filmleri şeklinde oluyor, ya da eğer benim hayatım veya tecrübelerimle ilgili ise o zaman “mutlu” bir rüya olmuyor.

Burada yalnız olmadığımı kanıtlamak için bir de istatistiksel veri ekleyeyim. Calvin Hall ve Robert Van De Castle adlı iki bilim insanının 10.000 rüya üzerinde yaptığı analizler doğrultusunda rüyaların;

%64'ünün mutsuzluk, endişe veya kızgınlık, %18'inin mutlu ve heyecan verici, %1'inin cinsel Kalanının da rüyayı gören kişiye karşı şiddet ve korku içerdiğini gözlemlemişler.

Peki neden “rüya” kelimesine kanka benzeri bir hissiyatla yaklaşıyoruz?
Aslında bundan da önce sorulması gereken ilk soru sanırım şu olmalı;

Neden rüya görüyoruz?

Bu soru üzerine birkaç güzel bilimsel teori olsa da rüyanın asıl amacı hala tam bilinmiyor.
İlk ve pek de öyle albenisi olmayan -hepimizin bir yerlerden kulağına çalınmış olan- bir teoriye göre, gün içinde edindiğimiz tecrübelerimizi, öğrendiğimiz irili ufaklı her bilgiyi, duyularımızın sağladığı gerekli gereksiz her türlü veriyi, gece REM uykusu sırasında beynimize kazıdığımız sırada oluşan elektriksel sinyaller rüyanın oluşmasına yol açıyor. Yani mp3'lerin harici diske kopyalanmasını beklerken youtube'dan da bir video izlemek gibi bir şey... Rüyaların, beynimizin her gece sıkılmayalım diye açtığı ekran koruyucu muamelesi görmesi fikri bana pek cazip gelmedi açıkçası...

Yine aynı yoldan giden, ama rüyanın işlevini biraz daha geliştiren ve anlamlı kılan diğer bir teori ise(2); rüyanın evrimsel süreç içerisinde memeli beynimizin geliştirmiş olduğu video hakem uygulaması benzeri bir işlevi olduğuna dair teori. Yine gün içinde öğrendiğimiz bilgileri gece REM uykusu sırasında beynimize yazmak için videoyu geri sarıp pozisyonları tekrar oynatmak sureti ile pekiştirerek hafızaya atmak için rüya görüyoruz. En azından şimdi rüyalara daha güzel bir anlam veya amaç yüklenmiş oldu.

Daha ilginç bir teori (3) ise rüyaların rüyayı gören kişinin duygularıyla ilişkili olduğunu savunuyor. Önceden travmatik bir olay yaşamış bir insan birebir o olayı rüyada görmek yerine, farklı ve mesela gerçek hayatta pek başına gelmeyecek, ama o kişiye travmatik olayda hissettiği aynı duyguları hissettirecek bir rüya görüyor. Bu aynı veya benzer rüyayı gördükçe yaşadığı travmatik olayla iyice ilişkilendiriyor, ve bir süre sonra o travmatik olayın yarattığı duygular o insan için artık o kadar ağır ve zor olmuyor. Kısacası beynimiz, rüyayı travmatik hastalıklarından kurtulmak için yutabileceği zihinsel bir antibiyotik olarak kullanıyor.

Bahsetmek istediğim son teori ise rüyaları beynimizin gelecekte yaşayabileceğimiz veya karşılaşabileceğimiz olaylara karşı önceden hazırlıklı olmak adına ürettiği simülasyonlar olarak tanımlıyor. Yani beynimiz sonraki maça çıkmadan önce olaylara karşı prova yapıyor. Bu teori gerçek ise rüyalarımda çoğunlukla gördüğüm zombi orduları, kovaladığım canavarlar ve uzaylı istilaları, beynimin beni çok acayip bir şeylere hazırlıyor olma ihtimalini düşündürüyor...

Rüyaların içeriği her ne kadar nahoş da olsa, niyetinin samimi ve güzel olduğu düşüncesi bilinçaltımızı da olumlu etkiliyor olmalı ki, rüya kelimesini de dostumuz olarak görüyoruz. Rüyaları sevin...

Kaynaklar:

* Johathan Winson "Why Do We Dream"
* Calvin Hall, Robert Van De Castle "The Content Analysis of Dreams"
* G. William Domhoff and Adam Schneider "New Rationales and Methods for Quantitative Dream Research Outside the Laboratory"
* https://www.scientificamerican.com/article/why-do-we-dream/

YAZI & ÇİZİM:
ALPER FIRATLI

PENCERE

Dördüncü kattaki dairesinin daracık balkonunda, kollarını korkuluklara dayamış, yaz sonuna has o hüzünlü kokuyu içine çekiyordu. Gözleri, akşamüstünü alacakaranlığında tek tük yanmaya başlayan şehir ışıklarındaydı. Esintiyle birlikte yüzüne doğru savrulan saç tutamlarını kulağının arkasına sıkıştırırken, berbere gitmesi gerektiğini düşündü. Son iki aydır o kadar yoğun bir tempoyla çalışıyordu ki o koşuşturma arasında kimi zaman yemek yiyip yemediğini bile hatırlayamıyordu. Sigara ve çay son günlerde neredeyse tek besini olmuştu. Bu gidişle çabuk ölecekti.

"Orası kesin," diye mırıldandı.

Hayatı boyunca kendi için yapmış olduğu iki büyük plan, layığıyla alt üst olmuştu ve hayal kırıklığına uğramayacağını düşündüğü bu son planın istediği gibi gideceğini umuyordu. Yine de bir hüsran payı bırakmıştı tabii. Ne de olsa şu dünyada geçirmiş olduğu yirmi sekiz yılı çoğunlukla başkalarının arzularını yerine getirerek yaşamıştı. Kendisi için istediği, arzuladığı şeyler sanki lanetliydi. Tam ulaşacağını umduğu anlarda elinden kayıp gitmeyi alışkanlık hâline getirmişlerdi.

İnşaat mühendisi olmayı hiç istememişti aslında. O, babasının rüyasıydı. Sezgin'in hayali müzisyen olmaktı. Sırf bu yüzden, babasının parasını ödediği pahalı üniversitede okurken gizlice yarı zamanlı işlerde çalışarak para biriktirmiş ve kendine markası oldukça bilindik, cebinde büyükçe bir delik açan o elektro gitarı almıştı. Gitarına isim bile takmıştı: Muzi. Çok yaratıcı değildi ama Sezgin sevmişti.

Hedefi için hazırdı. Babasının istediği gibi okuldan mezun olacak, o arada gitar çalmayı öğrenip, önce ufak barlarda birkaç kişiye sonra ise konserlerde kalabalığa müzik yapacaktı...

Planı güzeldi güzel olmasına ama bir de iki sol ele sahip olmasaydı şahane olacaktı. İlk bir iki dersteki başarısızlığının yeni başlayanlar için normal sayıldığını söyleyen müzik eğitmeni, umutluydu. Ancak ikinci ayın sonunda, öğrencisinin beceriksizliğine dayanamayarak, bazı insanların müziği çok sevse de enstrüman çalmalarını mümkün kılacak yeteneğe ve esnekliğe sahip olamadıklarını ima etmişti. Sezgin inatçıydı ya, illa başaracaktı. Bu imayı kabul etmemiş ve döktüğü paranın heba olmasına aldırmadan derslere gitmeye devam etmişti. Eğitmen onun bu inadını görerek bir süre sesini çıkarmasa da beşinci ayın sonunda artık canına tak etmiş olacak ki, ona enstrüman öğretmenin dolma parmaklı bir orangutana saz öğretmekten farkı olmadığını söyleyerek Sezgin'i resmen kapı dışarı etmişti.

Hayalinin alt üst olması yüzünden kendini ilk zamanlar sudan çıkmış balık gibi hissetse de bir süre sonra kaderini kabullenmiş ve okulunu bitirerek inşaat sektöründe modern köleler kervanına katılmıştı. Babası çok mutluydu. Sezgin mutsuzdu. İdare edecekti.

İlk planının adı müzikti. Çöpe gitmişti.
İkinci planının adı Gaye idi. O da çöpe gitmişti.

Gaye ile hiç beklemediği bir anda, beklemediği bir yerde ve beklemediği bir şekilde tanışmıştı. İş için gittiği başka bir şehirde, daha iyisini bulamadığı için girmek zorunda kaldığı esnaf lokantasının, daracık erkekler tuvaletinde.

Tuvaletin kapısını açar açmaz göz göze gelmişlerdi. Bu acayip durumdan hangisinin daha çok utandığını bilmiyordu Sezgin. Çünkü alelacele üstünü başını toparlamaya çalışan genç kadının yüzü, en az kendisininki kadar kızarmıştı. Kekeleyerek, bir sakıncası olmayacağını düşündüm, derken gözlerini kaçırıyordu.

O güzelim ela gözler... Sezgin o gözleri gördüğü andan itibaren bir rüyanın içine düşmüştü sanki. Birbirlerine özürler sıralarken konuşmaya başlayışlarını, aynı masaya oturup yemek yiyişlerini ve birbirlerine hayat hikâyelerini anlatıp gecenin sonunda aynı yatağa düşüşlerini hayal meyal hatırlıyordu. Net hatırladığı tek şey onun teninin sıcaklığı ve nefesinin tatlı kokusuydu. Tutulmuştu.

İşte bu tatlı rastlantı ona ikinci planı yaptırmıştı. Görünüşte uyumluydular. Fakat aradan zaman geçtikçe aslında su ve ateş gibi oldukları ortaya çıkmaya başlamıştı. Sezgin durgun bir göl, Gaye ise patlamaya hazır bir yanardağın içinde sıkışıp kalmış bir lav denizi gibiydi. Üç sene boyunca sorunları göz ardı ederek inatla planlamıştı geleceği. İyi bir iş bulacak, evlenecekler ve mutlu mesut yaşayacaklardı. Sakin, düzenli bir hayattı istediği. Elbette Gaye'ye ne istediğini sormamıştı. Sormasını öğretmemişlerdi.

Kimse ona işin uzun mesailer gerektireceğini, tekerleğin içinde koşturup duran bir fare gibi sığ bir rutinin içinde dönüp duracaklarını da söylememişti. İşte bu rutin sonun başlangıcı olmuştu. Ona göre planı doğrultusunda her şey yolundayken, aşk, bir akşamüstü bitmişti.

Gaye, Sezgin ile pek çok kez paylaştıkları yatağında, başka bir adamın kollarının arasında kızgın bir suratla ona defolması için bağırırken, yapabildiği tek şey özür dileyip evden çıkmaktı. O kadar şok olmuştu ki, beyni kısa devre yapmış, başkasının evine yanlışlıkla giren komşu misali eli ayağı birbirine karışmıştı. Halbuki o evin kirasını veren oydu. Gaye'nin tek başına ayakta durmasına yardımcı olduğunu düşünürken böyle bir günün geleceğini bin yıl düşünse tahmin edemezdi.

Özür dilemişti!

Oysa delirmeli, adamı yakasından tuttuğu gibi...!

İyi de anadan üryan herifin adamın yakası yoktu ki o esnada, neresinden tutup duvara fırlatacaktı? Ayrıca herifçioğlu bir ayıyı hasedinden çatlatacak kadar iri yarıydı. Kendi tüy sıklet endamını düşününce, kimi nereye fırlatıyordu?

O günden sonra bir daha Gaye'yi görmemişti ama kendine olan kızgınlığı ve korkaklığına duyduğu içerleme aylarca sürmüştü. Gitarına verdiği gibi kendine de bir isim takmıştı: Tırsık. Yaratıcı değildi ama Sezgin beğenmişti.

Tüm o zaman zarfında ailesinden de uzaklaşmıştı. Korkaklığından onları sorumlu tutuyordu. Evcimen bir sakin yaşam adamı olması onları suçuydu. Her hareket, her söz batmaya başlamıştı ve o noktada üçüncü planını yapmıştı. Aile evinden çıkıp başka bir eve taşınarak kendi başına yaşamak... Belki bu yolla bir paça değişebilir, Gaye artık hayatında olmasa bile, onun istediği gibi bir adam olabilirdi.

Şimdi, üç beş eşyasının dolduramadığı bu yeni evin boya kokan duvarları arasında, verdiği kararın doğruluğunu sorguluyordu. Taşınırken duyduğu heyecan, yeni evinde geçirdiği ikinci gece sönüp gitmişti. Kendini dünyadan soyutlanmış, sürgün edilmiş hissediyordu. Oysa bu sürgünü isteyen kendisiydi. Kimseyi dinlememiş, apar topar taşınmış ve ardına dahi bakmamıştı.

Ailesinin dededen kalma müstakil evine hiç benzemeyen bu apartman dairesiydi belki de yadırgadığı. Kontratta onun ismi vardı. Eşyaları elleriyle seçmiş, tek başına monte ederek yerleştirmişti. Fakat yine de kendini bir yabancı, birkaç gün sonra gidip yerini evin asıl sahibine bırakacak bir misafir gibi hissediyordu.

Şehre çöken akşam ile havanın iyice soğumaya başladığını fark edince düşüncelerinden sıyrılıp içeri girmeye karar verdi. Balkon sefası buraya kadardı. Eve geldiğinden beri göğsünü dürtükleyip duran can sıkıntısı geçmek şöyle dursun, işi iyice azıya alarak ezici bir karamsarlığa dönüşmüştü. Sırtına görünmeyen bir ağırlık oturmuş, ciğerlerini baskılıyor, nefes almasını zorlaştırıyordu.

Dişlerini sıkarak derin derin nefes aldı. Belki biraz televizyon seyretmeli veya birkaç sayfa kitap okumalıydı.

İçeri girip kapıyı kapadığında hafifçe ürperdi. Evin içinin de sıcak olduğu söylenemezdi. Yeni evlere has o yapışkan ıslaklık hissinin geçmesi için en az bir kış gerekecekti.

Salondan hole doğru giderken, büyük yan pencereye takıldı gözleri. Perdeleri kapatmayı unutmuştu.

İyi de ne zaman açmıştı ki?

Oturduğu binanın yanındaki arsada yıkılmayı bekleyen eski apartmanın, oyulmuş gözleri andıran camsız pencere boşlukları, onu ilk gördüğü andan beri tedirgin ediyordu. Özellikle yan penceresinin baktığı o koca delik. Ardındaki karanlıkta sanki görünmeyen bir mıknatıs vardı ve bedeninin içindeki ruhu çekerek kendi hiçliğine katmak istiyordu. Korkuyordu o pencereden. İşte sırf bu yüzden taşındığından beri perdeleri kapalı tutuyordu Sezgin. Yirmi iki gündür açmamıştı perdeyi.

Ancak şimdi güneşlik ve tül yana çekilmiş, pencereyi çıplak bırakarak o hipnotize edici boşluğu gözlerinin önüne sermişti.

Perdeleri çektiğini hatırlamıyordu. Hatta çekmediğinden neredeyse emindi. Peki nasıl açılmışlardı o zaman?

Pencere boşluğuna kaçamak bir bakış attı. Oradan neden bu kadar korktuğunu anlayamıyordu. Alelade bir açıklıktı hepi topu. Tüm binada vardı onlardan. Yaşlı bir bedenin veda eden oyuklarıydı... Tüylerini diken diken eden ve anlaşılmaz bir panikle mesanesini sıkıştıran ıssızlığı ise, yok oluş öncesi yaşadığı kabullenmenin gereğiydi. Öyle değil mi?

Dudağının üstünde biriken teri yalayarak yutkundu. İşte yine oluyordu. Bedeninin içindeki güç öne doğru çullanıyor, dışarı çıkmak için derisini zorluyordu.

İçi kalktı.

O yaban boşluğa, bala yapışan arı misli yakalanmıştı yine. Çekiyordu. Yırtarcasına, hoyratça çekiyordu.

Gözlerinin karardığını fark ederek ayılmak için başını iki yan salladı ve direnen adımlarla, istemsizce pencereye yaklaştığını gördü. Ruhu, bedeninin kontrolünü ele geçirmiş gibi, onu cama sürüklüyordu. Pencerenin önüne geldiğinde ellerini pervazın iki yanına yasladı. Bedenini geri yatırmaya, camdan geçip geceye karışmasına engel olmaya çalışıyordu. Eğer ellerini bırakırsa ne olacağı hakkında hiçbir fikri yoktu. Öğrenmek de istemiyordu.

Hayır, kesinlikle istemiyordu.

Tam artık o güçlü çekişe direnemeyeceğini düşüp tırnaklarını garip bir gıcırtıyla pencerenin plastik derisine geçirmişken, saldırı birdenbire bitivermişti. Boş bulundu. Sendeledi. Bakışları bulandı.

Görüşü tekrar netleştiğinde şaşkın şaşkın camdaki yansımasına bakıyordu. Bir an için camda başka bir yüzün yansımasını görür gibi olduysa da emin olamadı. Çünkü saniyeler içinde o yüz kendi simasına dönüşmüştü.

Başı döndü ve eli can havliyle pencere kolunu yakaladı. Kapattığı gözlerinin ardında rengarenk ışıklar çakıyor, arsız bir kamaşma göz yuvalarından süzülüp burnunun direğinde sızlıyordu.

Yer ayaklarının altında dalgalandı ve zaman, hınzır bir alayla aniden hızlanıp çevresindeki varoluşu genişletirken, hemen ardından fani kulakların duyamayacağı acı bir fren sesiyle durdu ve patladı. Sanki hapsedildiği görünmez bir balon, aniden iğne ile patlatılmış, ardında yüzünde şaklayan bir rüzgâr ile dudaklarında pudramsı bir tat bırakarak parçaları dört bir yana saçılmıştı. Yanakları acıyordu. Dudaklarında gezinen dilinin ucu, sevimsiz bir tatla uyuşmuştu.

Etraf sessizdi. Oda dışarının seslerine karşı sağır olmuştu. İçerdeki hava basınçla ağırlaşmış, neredeyse maddeleşerek elle tutulur hale gelmişti.

IŞIN BERİL TETİK

LEMUR

Sezgin nefes almaya çabalayarak öksürdü. Ağzının içindeki tükürük zamk gibi yapış yapış olmuş, boğazından aşağı inmeyi reddediyordu. Nihayet tükürüğünü yutmayı başardığında, gözlerini kırpıştırarak yavaşça açtı. Bir elinde kahve fincanı, diğer elinde son zamanların çoksatan romanı, pencereden bir adım geride, öylece durmuş karşı apartmana bakıyordu.

Ne zaman kahve yapmıştı? Romanı eline ne zaman almıştı?
Dönüp saate baktı. Gece yarısına çok az kalmıştı. Onca zamandır pencerenin önünde mi duruyordu?

Bütün bunların sorumlusu o pencere boşluğuydu!

Titreyen eli yüzünden zangırdayan kahve fincanını hemen sağındaki sehpaya bırakıp, romanı da yanına fırlattıktan sonra kapamak için perdeye uzandığında, önündeki cam beklenmedik, yakıcı bir ışıkla aydınlanıverdi. Kamaşan gözlerini korumak için kolunu kaldırdı. Bıçak gibi saplanan ışık huzmesi soluklaşarak hafiflediğinde, kolunu indirmeye cesaret etmiş, fakat kolunun gölgesi gözlerinin önünden çekilir çekilmez yaptığına bin pişman olmuştu. Gördüğü manzara karşısında küçük dilini yutmak üzereydi. Ağzı komik bir "O" oluşturarak açılırken, manasız kıkırtısı odaya saklanmış kaçık bir kuş gibi hafifçe cıvıldadı.

Karşı apartmanın o zavallı bedenindeki mıknatıslı pencere boşluğu, artık o kadar boş değildi. Adımları onu pencereye biraz daha yaklaştırdı ve karşı tarafın artık çift camlı, çiçekli perdelerle süslü, ahşap çerçeveli penceresinin ardında yanan ışığın altında yaşananları bönleşmiş suratına büyük gelen ıslak gözleriyle izlemeye başladı.

Pencere küçücük bir odanın içini gösteriyordu. Reklamlardaki çocuk odaları gibi sevimli desenlerle ve canlı renklerle döşenmişti. Duvarlarda raflar, raflarda oyuncaklar vardı. Bodur bir kütüphane, kül kedisi tarzı bir yatak. Kız çocuğu için döşenmiş olduğu belliydi.

Bomboş binada bütün daireler ve odaları, uzun zaman önce ölmüştü. Ama bu tek oda yaşıyordu; ihtiyar yapının teninde yara kabukları gibi kalkmış sıvasına, sökülmüş, hırpalanmış pencere boşluklarına, yarım çatısına ve muhtemelen bükülmeye yüz tutmuş bedenine inat, içinde mobilyaları, ışığı ve insanları ile basbayağı yaşıyordu.

Sezgin bu yoktan varoluşa bir anlam vermeye çalışmadı, çünkü o sırada benliğini zorlayan bir panik duygusuyla akıl eşiğini atlamış, deliliğe doğru yelken açıyordu.

Odaya birileri girdi. Gelenler bir kadın ve küçük bir kız çocuğuydu. Seslerini duyamasa da küçük kızın ağladığını, kadının ise ona bağırdığını, durduğu yerden anlayabiliyordu. Kadın kapıyı çarparak kapamış, ağlaması gittikçe artan altı yaşlarında kızı omuzlarından tutup tartaklamaya başlamıştı. Kadının kumral saçları dağınıktı. Başarısız bir permanın armağanı olan tutamlar, Medusa'nın yılanları gibi başının etrafında uçuşup duruyordu. İri yarı sayılabilecek bedeninin üstüne kondurulmuş gibi duran, permaların altında saklanan yüzü, öfkeyle kasılmış; boyalı kaşları şeytani bir sıçrayışla neredeyse alnının ortasına yerleşmişti. Pencereye dönüktü. Sezgin onun gözlerindeki cinneti aralarındaki mesafeye rağmen algılayabiliyordu. Bu duygu, bir hançerin soğuk çeliği gibi yarmıştı derisini.

Küçük kızı gittikçe artan bir şiddetle sarsmaya devam ederken, kadının incecik dudakları gerilmiş, dişlerinin üstüne çekilerek yüzüne kuduz bir köpeğin yırtıcı hevesini resmetmişti.

Kadın, mantık çizgisini çoktan geçmiş, kendini sapkınlığın korkunç melodisine kaptırıvermişti. Yuvalarında kıpırdanan kanlı gözleri iri iri açıldı. Bir kadın için utanç kaynağı olabilecek etli, iri eli havalandı ve hızla küçük kızın suratına indi. Küçük kız yatağa savruldu. Zayıf, ince kollarını kaldırmış bir sonraki tokadı engellemeye çalışıyordu.

İlk tokadın şaşkınlığını daha üzerinden atamadan, ikinci tokadın yakıcı hissi Sezgin'in yüzünü uyuşturmuştu. Sendeleyerek bir adım geri gitti. Gözlerini pencerenin ötesideki sahneden ayırmadan, eli yanağına gitmiş, zonklamaya başlayan tenini farkında olmadan ovuşturuyordu. Küçük kıza atılan her tokat, aynı anda Sezgin'in yanağında, alnında, burnunda, neresine rasgelirse orada patlıyordu. Nefes almaya fırsat bulamadan bir o yana bir bu yana yalpalayan Sezgin'in gözleri büyülenmiş gibi kadının her tokatta bıngıldayan tombul, sarkık kollarına takılmıştı. Kızı itiyor, çekiyor, dövüyordu. Sezgin itilip kakılıyordu.

Bir süre sonra artık küçük kızı göremez oldu. Yere düşmüş ve bir daha kalkamamıştı. Sezgin ne olduğunu anlamıştı. Anlamamasına imkân yoktu. Çünkü vücudu canı çekilen bir beden kadar soğumuş, kalp atışları iyice yavaşlamıştı. Kız ölüyordu. O ölüyordu.

Kadının elleri... Mezbahanın oluklu giderinde yıkanmış gibi kıpkırmızı sıvıyla kaplanmış, damlaları etrafa saçarak hâlâ inip kalkıyordu.
Bir daha vurdu.
Ağzı köpürüyordu.
Bir daha vurdu.
Kahkahalar atıyordu.
Bir daha vurdu.
Elindeki kan denizi taştı, duvarları lekeleyerek taze boya gibi kıvam kıvam aktı.
Bir daha vurdu.... Oda kan denizinde çalkalandı. Pencerenin camına yükseldi. Cam kızıl bir sonla yıkandı.
Işık söndü. Pencere karardı. Boşluk, hakkı olan yerini aldı.

Biri bağırıyordu. Ciyak ciyak.

Zaman hızlandı, fren yaptı, patladı.

Sezgin hâlen pencerenin önünde dikiliyordu. Bağıran oydu. Gözleri, şimdi artık eski haline dönmüş o pencere boşluğundaydı ve yanakları akıttığını bilmediği yaşlarla ıslanmıştı.

Derinden derinden biri sesleniyordu. Sustu. Engel olamadığı kısa bir hıçkırıkla birlikte gözlerini elinde beliriveren şeye çevirdi. Telefonu... Biri telefondan sesleniyor, telaşla cevap vermesini istiyordu. Bir ara nasıl olduysa telefonunu almış ve polisi aramıştı. Hatırlamıyordu...

Kapı çalındı. Babasının seçmiş olduğu o yankılı, iğrenç gonk sesi salonun içinde yankılandığında Sezgin bu ani sesle ürkerek elindeki telefonu düşürmüştü. Telefondan artık meşgul sesi geliyordu.

Robot gibi salondan çıkıp holü geçerek kapıya bakmaya gitti. Gelen apartman görevlisi – kapıcı kelimesinden nefret ederdi- üniversiteli Hamza idi. Saçı başı dağılmış, yüzü kıpkırmızı, burnunun altındaki ince bıyığını titreterek nefes nefese bir şeyler anlatıyordu.

"Sezgin abi ya! Seni canlı canlı kesiyorlar sandım. O nasıl bağırmak öyle! Komşuyu kapıya döktün. Aşağı kattan nasıl çıktığımı bir Allah bilir! Hayrola? Ne oldu? Hastalandın mı? Yaralandın mı? Biri mi girdi eve? Söylesene?"

Bütün bunları neredeyse nefes almadan, hatta yutkunmaya bile gerek duymadan bir göz kırpma süresi içinde söylemişti.

"Karşı apartman... orada bir şey oldu!"

Hamza gözlerini kırpıştırdı, aptal aptal Sezgin'e bakarak söylediklerini anlamaya çalıştı.

"Kör binada mı?"

"Siz oraya kör bina mı diyorsunuz?" diye sordu Sezgin rüyada gibi. "Oraya gitmem lazım. Bakmam lazım."

Hamza alnının kırıştırarak kaşlarını çattı.

"Neye bakacan abi. Orası boş. Hem tehlikeli. Merdivenlerin yarısı var yarısı yok. Gecenin körü ne işin olur orda."

Sezgin onu dinlemiyordu. Hop, dur, demesine fırsat vermeden kapıdan fırladı ve rüzgâr gibi merdivenleri inmeye başladı. Her sarmalı dönüp, kapıya çıkmış komşularının yanından fırtına misali geçerken, söylenenleri duymuyordu bile. Tek düşüncesi vardı. Oraya bakmak. Gördüğünün sadece bir hayal olduğunu teyit etmek.

Basamakları inen bacakları birer piston gibi işliyordu. Son basamakta hızını alamayıp apartman kapısından neredeyse uçarak çıktı. O sırada ayağındaki "baba" terlikleri iki yana fırlamış, ama o umursamadan çıplak ayakla kör binaya koşturmuştu.

Arkasındaki ayak seslerine aldırmadı. Hamza'nın onu takip ettiğini biliyordu. Durmadı. Binanın içine daldı.

Tırabzansız, kırık dökük merdivenlerden çıkarken katları sayıyordu. Ayağının altında ufalanan taşlar, birikmiş toz, çalı çırpı ile birlikte binanın ortasındaki boşluğa dökülürken, kimi yerde daralan kimi yerde genişleyen basamaklar adımlarının altında nazlanıyordu sanki. Canımı acıtıyorsun, diyordu. Yaşlı bedenimi hırpalıyorsun. Cesedime basıyorsun...

Hedeflediği kata gelince bir an durup soluklandı. Kapılar dahi sökülmüştü. Kattaki iki dairenin girişleri, ardında kötü bir sürpriz saklayan, kuytu, kokulu birer geçitti adeta.

Bakmak istediği daire soldakiydi. Yavaş adımlarla eşikten geçip daireye girdi. Oda, yarı karanlık, nemli koridorda ilk sıradaydı. Dikkatle yaklaştı. Yanaklarında henüz çıkmaya başlayan sakallar bile ürpermişti. Saç diplerinde onlarca kurtçuk dolaşıyormuşçasına, her bir kök gıdıklanıyor, geriliyor ve sonra büzüşüyordu.

"Kimse var mı?" diye seslendi. Sesi bir radyo cızırtısını andırıyordu. Yankısı ise çatırtılı ve kesik kesikti.
"Sezgin abi!"

Sezgin, yüreğinin göğüs kafesinden fırlayıp ağzından çıkacağını sandı. Hamza'nın daireye girdiğini duymamıştı bile.

Ona cevap vermek istemiyordu. Bir şey söylemeden Hamza'ya kızgın bir bakış atıp önüne döndü. Bir iki titrek adım sonunda odanın önünde duruyordu.

"Abi Allah aşkına, ne yapıyosun sen? Yok işte kimse burda! Bina yıkıldı yıkılacak, hadi bak gidelim bir kaza gelmeden başına. Sonra uğraş dur, neme lazım, işinden gücünden kalırsın."

Gerçekten de kimse yoktu. Boyası aşınmış bomboş dört duvar, tam karşıya denk gelen kendi penceresinden gelen ışıkla hafifçe aydınlık ama çıplaktı. İçeride ne bir mobilya ne bir raf ne de bir resim... Kırık dökük bir eşya? Moloz veya fare kakası? Onlar bile yoktu...

Hayaldi işte. Kâbus gibiydi ama hayaldi. Yorgunluğunun zihnine yaptığı bir eşek şakası.

Öyle olmalı, öyle olmalı... Mırıltısı dairenin tozlu havasında hafif, tozun kendisi kadar uçucuydu.

Yenik bir komutan gibi omuzları düşük, evine döndü. Ne komşularının ne de susmak bilmeyen Hamza'nın sorularını yanıtladı. Onu kapıya kadar takip eden adamın açılıp kapanan ağzının şekilden şekle soktuğu yüzüne kapıyı kapattığında, tek düşündüğü uyumaktı. Yorgunluğu üzerinden atmak ve bir daha böylesine korkunç bir tecrübe yaşamamak.

O gece rüyasında küçük kızın çığlıklarını ve öfkeyle hırlayan kadının homurtularını duydu. Sabah uyandığında dayak yemiş gibi hissediyordu. Kahvaltı bile etmeden ilk işi, şirketi arayıp bir iki gün izin yapacağını söylemek oldu. İzinleri birikmişti, müdürü hayır diyemedi, kabul etti. Evden halledebileceği kadar işi sırtına yükledikten sonra tabii. Sezginin şikâyeti yoktu. İstediği şey için küçük bir bedeldi.

Sonra dışarı çıkıp, Gaye'den ayrıldığı ilk dönemde uyuyabilmek için kullandığı ilaçtan bir kutu aldı. Pastaneye uğrayıp bir poğaça, bir açma alıp kahvaltı etmek üzere eve döndü. O günü salonda, diz üstü bilgisayarında bekleyen işleri hallederek, arada yemek hazırladığı veya gözlerini dinlendirmek için uzandığı kısa molaların haricinde, yine çalışarak geçirdi.

Akşam yaklaşırken, artık dikkatini yaptığı işe vermekte zorlanıyordu. Gözleri sık sık yan pencereye, kapalı perdelerin ardında, Sezginin camda belirmesini bekleyen o boşluğa kayıyordu. Avını bekleyen ve sinsice pusu kuran bir avcı ya da izbelikte saklanmış, keskin dişlerini takırdatarak kurbanın avucunun içine düşmesini bekleyen bir yırtıcı gibi hevesle, sabırla bekliyordu.

Daha çok bekler, diye geçirdi içinden Sezgin. İşi bir kenara bırakıp, pencereyi aklından çıkarmaya çalışarak bir süre kitap okudu. Ya da okumak için cebelleşti. Kelimeler, cümleler ustalıklı bir merasimle gözünün önünden geçerken, uçarı zihni, anlatının izini takip edemiyordu.

Kitabı bırakıp kendine yemek hazırlamaya karar verdi. Bir süre mutfakta oyalandı. Yüksek sesle söylediği saçma sapan şarkılar eşliğinde et kızartıp yanına güzel bir salata ekledikten sonra tepsisini alıp salona geçti.

Akşam yemeğinden sonra, içinden çıkamadığı ve gittikçe derinleşen perdeleri açma hissi onu iyiden iyiye zorlamaya başlamıştı. Parmakları oturduğu koltuğun kenarında huzursuzca kıpırdanıyor, dudakları dişlerini kemiriyor, tedirgin gözleri televizyon ekranından kayıp sık sık kapalı perdeleri yokluyordu.

Perdeler dingindi, kımıltısız. Saldırmaya hazır, tetikte bekliyordu adeta.

Bir saat daha geçti. Sonra bir saat daha. Sezgin oturduğu koltuğa çakılmış, bir televizyon bir perde, gözleri yuvalarında dönüp duruyor, fırlamaya hazır yay misali gerildikçe geriliyordu.

Ve nihayet... Daha fazla dayanamadı. Hızla yerinden kalktığı gibi iki büyük adımla perdeye atıldı. Bir hışım yana çekti ve bakışlarını, her ihtimale hazır, karşıya dikti.

Boşluk ıssızdı, kimsesizdi. Zifiri oyuğun ardındaki karanlık, kendi penceresinden sızan ışıkla hafifçe kıpırdanırken, yüzünün utançla kıpkırmızı kesilip yandığını hisseti. Karanlık onunla alay ediyordu. Duyulmayan kıkırtısını, dilini şaklatarak onu parmakla gösterişini ve acıyan bakışlarını hayal edebiliyordu. Ne görmeyi umuyordun, salak, diye neşeyle haykırıyordu.

Bekledi Sezgin. Işığı, odayı ve vahşeti bekledi. Zaman yavaşça akıp giderken, pencere boşluğu kurnaz bir tahammülle karanlık kaldı. Sezgin, o akşam beklediğinin gerçekleşmeyeceğini anlamıştı. Belki de hakikaten yorgunluk onu bir kereliğine gafil avlamıştı. Bir daha tekrarlanmayacaktı.

Perdeyi ve sonra televizyonu kapadı. Işıkları söndürüp ayaklarını sürüye sürüye yatak odasına geçti. İlacını içti. Yattı. Uyudu.

Ertesi gün, aynı rutin içinde yuvarlanırken bir süreliğine perdeleri ve pencere boşluğunu unutmuş, ancak akşam çökerken aynı gerginlik geri dönmüştü. Kitap okudu, annesiyle konuştu, yemek yedi, uzanıp televizyon seyretti. Nihayetinde kendini yine pencere önünde bulmuştu. Neden inatla bir şeyler olmasını beklediğini anlayamıyordu. Neredeyse rutin bir randevuya yetişir gibi eninde sonunda kendini perdeleri yana çekerken ve o karanlık boşluğa beklentiyle bakarken buluyordu.

Pencere boşluğu hala karanlık ve kıpırtısızdı. Bir gün daha ve bir gün daha. Günler geçiyor fakat hiçbir şey olmamasına rağmen beklentisi bir türlü sona ermiyordu.

Altıncı gün sonunda müdürü arayıp bir hafta daha izin almıştı. Müdürün canına minnet, nasılsa evden de çalıştığı için hemen tamam demiş, ardından da pişkin pişkin "kendini fazla yorma" diye ekleyerek tatilin tadını çıkarmasını söylemişti.

Sezgin artık daha rahat açıyordu perdeleri. Aynı şeyin bir daha tekrarlanmayacağına kanaat getirmişti. Fakat yine de uslanmaz bir tiryaki gibi akşamları perdeleri açıp pencereden karşıya bakmayı alışkanlık edinmişti. Kontrol etmekten zarar gelmez diyordu, kendi kendine.

Emin olmanın en iyi yolu bakmak...

Akşam yemeğinden sonra yine bir iki saat direndi bu tuhaf dürtüye. Yenildiğini anlayınca perdeye gitti ve yana çekti. Bekledi. Karanlık boşluk ona, o karanlık boşluğa baktı. Anlaşılan bu gece de böyle olacaktı. Alaycı bir gülümsemeyle, kendi kendiyle dalga geçerek perdeleri örtmeye davrandı. Ve...

Işık yakıcı bir parlaklıkla gözlerini kamaştırdı. Yer ayaklarının altından kaydı. Zaman hızlandı, frene bastı, durdu ve patladı.

Şaşkın gözleri, karşı pencerede beliren, bu sefer tamamen farklı bir odaya bakıyordu. Koyu renk lambri duvarları, tavana kadar uzanan kütüphanesi, ahşap mobilyaları ile genişçe, oraya buraya serpiştirilmiş antikalarla süslenmiş, eski tarz bir çalışma odasıydı.

Odada yaşlıca bir adam, üstüne çullanmış kendinden daha genç bir adamla cebelleşiyordu. Genç olan, yaşlı adamı çalışma masasının üstüne yatırmış, elindeki et bıçağını böğrüne saplayıp duruyordu. Bıçağın her girişiyle, yaşlı adamın yüzü daha da soluyor, neredeyse çenesini kaplayan sakalları kadar beyazlıyordu. Genç olanın yüzü gergin, gözlerinde katıksız bir nefret, soğuk çeliği acımasızca sokup çıkarıyordu. Hırpani giysileri kanla yıkanmış, yüzü kızıl beneklerle lekelenmişti.

Bıçak girdi, yaşlı adam sarsıldı, Sezgin'in iç organlarını kavurdu.

Sezgin avucunun içiyle çılgın gibi pencereye vuruyor, neredeyse iki büklüm, sesini duyamayacağını bildiği halde katile durması için yalvarıyordu. Cam zangırdarken, genç olan bıçağı bir kez daha salladı. Bu sefer yaşlı adamın boğazına saplamıştı. Acımaz bir itişle boğazı boydan boya yarıldı. Kan, çeşmeden boşanır gibi boşaldı. Sezgin boğazının kızgın bir demirle dağlanırcasına yandığını hissetti. Tatlı, bakırımsı bir sıcaklık boğazına yükseldi.
Yaşlı adam dayandığı masadan aşağı doğru kayarken, odağı kaybolmak üzere olan kanlanmış

gözleri, Sezgin'in dehşetle açılmış gözlerine takıldı. Ağzı açılıp kapandı. Bir şey söylüyordu. Sezgi o son sözleri duymak için neler vermezdi. O da bağırdı, sesini duyurmak için haykırırken, kelimeler boğazını jilet gibi keserek fırlamıştı sanki.

Genç olan, bıçağı elini kirletiyormuş gibi artık görünmez olan adamın üstüne attı. Kenara koyduğu küçük bidonu alarak içindeki sıvıyı etrafa serpti. Kapıya gitti. Cebinden bir çakmak çıkarıp yaktı ve odanın içine attı.

Alevler... Ateşli, kıvrak bir dansçı gibi kıvrılıp bükülerek odayı kapladı. Genç olan odadan çıkmış, kapıyı ardından kapamıştı. Yakıp kül eden kızıl kollar yükseldi. Cam kor gibi yanarak kızardı. Sezgin'in artık neredeyse bönleşmiş suratına ışığını vururken erimeye başladı. Sanki ağlıyordu. Lav kıvamında yaşlar pervazlardan aktı.

Zaman hızlandı. Fren yaptı. Durdu ve patladı. Pencere boşluğundaki karanlık, hakkı olan yeri aldı.

Yine biri bağırıyordu ve Sezgin bağıranın kendisi olduğunu biliyordu.

Gene telefon elinde, gene meşgul sesinde.

Bu sefer yumruklanan kapıya bakmadı. Sustu. Perdeleri kapadı. Tutuk adımlarla yatak odasına gidip kendini uykuya bıraktı.

Artık oyun bitmişti. Her gece ama her gece, pencere boşluğu onu hayal kırıklığına uğratmadan aydınlanıyor ve her seferinde başka bir kanlı vahşete bakmaya zorluyordu.

Genç bir kızı boğazlayan çirkin bir adam; eve getirdiği hayvanları doğrayan bir sapık; küçük bir oğlan çocuğuna işkence eden yaşlı bir dede... Sonu ölümcül bir kavgaya tutuşmuş karı koca; okul arkadaşının kafasını taşla ezen bir ilkokul öğrencisi.

Hepsi ama hepsi onun şahitliğinde, o pencere boşluğunu kısa süreliğine doldurarak cereyan ediyordu.

Bir gün, iki gün, üç gün. Artık çalışamıyordu Sezgin. Uyuyamıyordu, yiyemiyordu, içemiyordu. Bütün gün akşamı bekleyerek perdeye bakmaktan başka bir şey yapamıyordu. Bir hafta geçti. Sonra bir hafta daha. Ne çalan telefona ne de vurulan kapıya baktı.

Bir ara Gaye'yi aradığını hatırlıyordu yalnızca. Dönmek istiyorum, demişti kırık bir sesle. Olmaz, demişti eski sevgilisi. Sesi acımasız ve umursamazdı. Hastayım, demişti Sezgin. Bana ne, demiş ve telefonu kapatmıştı hain kadın.

Sonunun yaklaştığını hissediyordu. Böyle devam ederse, bir şafak daha görme şansını yitireceğini biliyordu.

Yirminci günün sonunda, akşam çökerken kararını verdi. O odaya gidecek ve orada bekleyecekti.

Vakit geldiğinde, ilk karar verdiği andaki kadar cesur hissetmiyordu kendini. Korkuyordu. Bacakları, eskimiş lastikler gibi gevşiyor, uzuyordu sanki. Mesanesi, taşla dolmuş gibi şişkin ve sancılıydı.

Harap binaya girip tekinsiz merdivenleri çıkarken, kalbinin sesi kulaklarında gümbürdedi. Toz, nem ve terk edilmişlik kokusu burnuna dolup asit gibi yakarak sinüslerinde gezinirken, odaya gitmemesi gerektiğini düşünüyordu. Ne yapıyordu!

Ayakları her zamanki gibi onu dinlememiş ve onu odanın önüne kadar getirivermişti. Yorgun gözlerle, daha evvel orada olmayan oda kapısına baktı. Bu dişbudak kapı tanıdıktı... Ancak nereden hatırladığını o an çıkaramadı. Elini uzattı, zarif, metal kolu aşağı doğru bastırıp hafif bir tıklamayla açılan kapıyı itti.

Eşikte donakalmıştı. Gözleri baktığı şeyi beynine iletirken bir yerde hata yapmış olmalıydı. Burası kendi salonuydu. Az önce çıktığı, tam da bu odanın penceresinin karşısına düşen kendi evinin salonu.

Arkasındaki kapı, odayı sarsan bir şiddetle çarparak kapandı.

Sezgin korkuyla yerinde sıçrarken, yüreğine çöken kara bulut misali, uğursuz bir önseziyle tuzağa düştüğünü anladı. Nasıl anladığı önemli değildi. Bunu iliklerine kadar hissedebiliyordu.

Kalbi ağızında, telaşla kapıya atılıp açmaya çalıştı. Ancak kapı, adeta pervaza lehimlenmiş, yerinden oynamayı reddediyordu. Ayağını duvara dayadı, güç alarak kolu kendine doğru şiddetle çekerek ahşabı yerinden oynamaya çalıştı. Nafile, ahşap esnedi, çatırtılar çıkararak nazlandı ama inatla kapalı kaldı.

Kemiklerini sızlatan dehşet duygusu, ayaklarından yukarı doğru tırmanarak bütün vücuduna yayılırken, odanın içinde ani bir esinti peydahlandı. İç kaldıran galiz bir ıslaklıkla Sezgin'in ensesini yaladı ve kulağının arkasında tısladı. Bu ses, derisinin altına nüfuz edip yağ tabakasını aşarak kaslarını tel tel titretmiş, bedeninin içinde saklanan ruhunu sarsmıştı.

Arkasını dönmek istemiyordu. Alnında biriken terler gözlerine akıp yakarken, o elleri kapı kolunda, tek ayağı duvara dayalı öylece, kıpırdamadan kalmaya devam etti. Nefes almaya dahi korkuyordu. Çenesi kasıldı. Boynundaki damarlar fırlamış, gözleri ardına kadar açılmıştı.

Arkamda biri var! Biri değil... Bir şey!

Yok. Arkada bir şey yok!

Var! Arkamda bir şey var, kötü... Çok kötü.

Bir yanı sakin kalmaya çalışırken, paniğe yenik düşmüş diğer yanı onu aklını kaçırmaya zorluyordu.

Dön ve bak. Bir şey yok!

Dönemem! Orada. Onu hissedebiliyorum!

Ellerinin kapı kolunu bıraktığını fark etti. Hayretle büyümüş gözleri, ayağını duvardan çekişini ve kapıyı serbest bırakışını izliyordu. Dışardan izleyen bir yabancı gibi. Vücudu iradesi dışında yavaşça arkaya döndü.

Serbest bırak. Olması gereken bu...

Bu kendi sesi değildi. Yabancı ve kötücül bir sesti. Yıkıcıydı, yakıcıydı. Odanın içinde, gaipten habis bir haber verircesine neşeyle yankılanmıştı.

Salonu... Gözleri hayali salonunun tam ortasında duran adama takıldı. Dev gibi iri yarı ve çok uzundu. Neredeyse tavana değecek kadar... Hantal elleri ve acayip, kocaman bir yüzü vardı. Yüzünün esmer derisi tomur tomur tümörlerle kabarmış, organik bir mayın tarlasını andırıyordu. Fırlak alnında kümelenen çalı gibi kaşların altında saklanan küçük kara gözler, hain bir ışıkla ışıldıyor, yarık dudaklarından taşan domino taşlarına benzer büyük, sarı dişleri sabırsız bir iştahla takırdıyordu.

Sezgin, onu yiyecekmiş gibi bakan bu adamın kim olduğunu bilmiyordu. Bildiği yegâne şey, o dişlerin az sonra etini yarıp çekiştirerek koparacağıydı.

Gözleri adamın arkasına, pencerenin dışına kaydı. Kar yağıyordu. Aklı karıştı. Kar mevsimi değildi henüz. Fakat ister inansın ister inanmasın, pencerenin ardında doğa kara kışa esir düşmüştü. Farkında olmadığı bir ara zaman kaymış ve mevsim tamamen değişmişti.

Tam karşıda bir ışık yandı. Sezgin'in gözleri o tarafa kaydı. Kendi penceresiydi bu. Kör binada beliriveren değil, gerçek penceresi.

Perdeler çekildi. Tanımadığı bir adamın silueti camda belirdi. Yabancının gözleri Sezgin'in gözlerine takıldı ve şaşkınlıkla hafifçe irileşti. Ağzı yamuk bir o oluşturarak açıldı ve elleri cama dayandı.

Odanın içindeki adam hırladı. Dilini şaklatarak gürültüyle yutkundu. Karnı guruldadı.

Sezgin onun açlığını tüm yakıcılığıyla algılayabiliyordu. Gözlerini tam kendi penceresindeki yabancıdan çekecekken, arkasında bir şeklin belirdiğini fark etti. Gölge yabancının arkasına biraz daha sokuldu, adam onu fark etmemiş gibiydi.

Arkanda! Tam arkanda!

Sezgin bunları bağırarak söylemişti. Oysa onun kendisini duyamayacağını biliyordu. Çünkü o da ona söylenenleri duyamamıştı.

Odadaki adam, bir yırtıcı esnekliği ile bir adım yaklaştı. Ölüm yaklaşıyordu.

Sezgin bir kere daha bağırdı. ARKANDA!

O sırada yabancının arkasındaki gölge biraz daha sokuldu ve yüzü hafifçe aydınlanarak açığa çıktı.

Hamza! Üniversiteli apartman görevlisi, çelimsiz Hamza... Yüzündeki meraklı ama iyi niyetli gülümseme çoktan kaybolmuştu. Şimdi onun yerinde şeytani bir tatmin ve doygunluk vardı. O varlığını böyle doyuruyordu; Dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir kör binanın penceresine tuzakların en acımasızını kuruyor, kurbanlarını önceki zaferlerinin anılarıyla iyice delirtiyor ve sonra vahşi bir ölümün pençesine düşürüyordu.

Onları ışığa çekilen sinekler gibi pencereye çekiyor ve yakalıyordu.

Adam bir adım daha yaklaştı. Sonra bir adım daha.

Sezgin ağlıyordu. Ölümle burun buruna olduğu için değil. Her şey için çok geç olduğu için de değil. Üçüncü planının mahvoluşuna ağlıyordu.

Yanağından tuzlu bir damla daha düşerken, açlıktan deliye dönen adamın gölgesi dünyasını kapladı. Dişler boynuna geçti, deriyi, eti, damarlar ve sinirleri çekiştirerek kopardı ve gürültüyle lokmasını yuttu.

Acı, bir zehir gibi önce zihnine, oradan da her ısırıkla birlikte bedenine yayıldı. Kanının sıcaklığıyla yıkanan bedeni seğiriyor, ruhu çığlık çığlığa hapsolduğu etten hapishanesinden kaçmaya çalışıyordu.

Garp zevk inlemeleri, şapırtılar ve geğirtiler arasında, Sezgin'in gözlerindeki ışık gittikçe solarak söndü. Odanın ortasında yatan ve parça parça bir et yığının andıran bedeni, artık boş bir kabuktu.

Oda ısındı, parladı. Cazırtılar ve ona eşlik eden rengarenk kıvılcımlar çıkararak, bir fitil misali yanıp tükendi.

Zaman hızlandı. Fren yaptı. Durdu. Patladı. Pencere boşluğu, hakkı olan yerini aldı.

Tam karşıdaki pencerede, yabancı adam bağırıyor, eliyle cama vuruyordu. Delirmiş gibiydi. Gözleri dehşetle açılmıştı. Diğer elinde bir telefon tutuyordu.

Yabancı adamın arkasındaki habis gölgenin pırıl pırıl parlayan irin sarısı gözleri, beklentiyle dolup taştı. Kurnaz bir gülümsemeyle adamdan yavaşça uzaklaşarak gölgelerin arasında kayboldu.

BİLGİSAYARDAKİ KATİL!

Geçen yıl, Serdar'la birlikte Kadıköy Şifa Çıkmazı on üç numaralı apartmanda olanlar, vahşetin yaşandığı dairede bulduğumuz o fotoğraftaki korkunç şey, aramızda hep sır olarak kaldı. Olay kayıtlara intihar olarak geçti ve dosyayı kapattık. Maktulün aslında intihar etmediğini, bir hayalet tarafından öldürüldüğünü ve o hayaletin yırtık bir fotoğrafta yaşadığını söyleseydik, bu sefer dosyayla birlikte bizi de tımarhaneye kapatırlardı. Biz de gördüklerimizi unutmaya ve kimseyle paylaşmamaya yemin ettik.* (Başkomiser Galip'in Fotoğraftaki Katil öyküsü)

*

Bir yıl önceki o esrarengiz olaydan bugüne kadar, Şifa Çıkmazı'nın değil önünden, civarından bile geçmezken, on üç numaralı evde gördüklerimizi hafızamızdan kazımışken, bu konuda kimseye tek bir sözcük bile etmezken; yeni cinayetin yine Şifa Çıkmazı'nda işlenmesi bir rastlantı olabilir miydi?

Mühürdar'dan aşağıya doğru inerken ne Serdar'ın ne de benim ağzımızı bıçak açıyordu. Kadıköy Anadolu Lisesi'ni geçtikten sonra sağa sinyal vererek yavaşladım, Şifa Çıkmazı'na saptım. Sanki cinayet mahalline değil de bizim için kurulan darağacına gidiyorduk. Çıkmaz'ın sonunda ekip aracı, ambulans, olay yeri inceleme minibüsü peş peşe dizilmişti. En sona park ettik. Otomobilden çıktık. Denizden gelen buz gibi rüzgâr, kapalı gökyüzü şu anda hissettiğim korku ve tedirginliğe uygun bir fon oluşturuyordu. Ekip aracının yanından geçerken arka koltukta birinin oturduğunu gördük. Otomobilin başında iki polis dikiliyordu. Kim olduğunu sorduk? Maktulün erkek arkadaşıymış. Cesedin yanında yakalanmış.

"Bu mu işlemiş cinayeti?" dedim polislere.
"Öyle söylüyorlar amirim. Biz de tam bilmiyoruz" dedi üniformalı meslektaşlarım.

Eğilip arka pencereden adama baktım. Bakmaz olaydım! Bana bakan o korku dolu bakışları görünce tedirginliğim bir kat daha arttı.

Apartmana girdik. Asansörle cinayetin işlendiği üçüncü kattaki daireye çıktık. Evin içinde hummalı bir çalışma yapılıyordu. Olay yeri inceleme amiri Necati ve adli tabip Hikmet arka odada yerde yatan kadının cansız bedeninin başındaydılar. Manzara çok kötüydü. Kadının boğazı boydan boya kesilmişti. Serdar'la göz göze geldiğimizde, gözlerindeki kaygının devam ettiğini fark ettim. Ben de ondan farklı bir durumda değildim. Muhtemelen, aynı şeyi düşünüyorduk. Yine Şifa Çıkmazı ve yine boğazı kesilmiş bir kadın!

Gerçi, bu kez elimizde bir şüpheli olduğu için, gereksiz bir korkuya ve endişeye kapılmanın anlamı yoktu. Bu cinayet, bildiğimiz sıradan bir cinayetti. İnsanın insanı öldürdüğü, her gün onlarcasına rastladığımız bir kadın cinayeti!

Duvarların açık renk oluşu odaya ferahlık katmıştı. Tek kişilik bir yatak, giysi dolabı, bir koltuk, küçük bir kitaplık, üzerinde açık vaziyette bilgisayar duran bir sehpa konmuştu.

Maktulün adı Asu'ydu. Asu Torman. Bekâr, İstanbul doğumlu, otuz dört yaşında.

Kumral, yüz hatları güzel, hoş bir kadındı. İnce ve uzun boyluydu. Üzerindeki gecelik baştan aşağıya kana bulanmıştı. Odanın her yerine kan bulaşmıştı. Şah damarın kesildiği çok belliydi. Halının üzerinde A'dan Z'ye bütün harflerin olduğu bir karton vardı. Koltuğun üzerinde kanlı bir ekmek bıçağı duruyordu.

"Katili kim yakalamış?"
"Kapıcı."
"Çağırsana şunu" dedim.
"Ne zaman öldürülmüş?" diye sordum cesedi inceleyen Hikmet'e.
"Yaklaşık iki saat önce, diyebilirim."

Biraz sonra kapıcı karşımdaydı. Gençten bir çocuktu. Açık renk tenli, gözler mavi, burun kocaman, yüz ince. Salona geçtik.

"Adın ne senin?"
"Zeki, amirim."
"Nerelisin Zeki?"
"Rize amirim. İyidere."
"Katili yakalamışsın Zeki. Aferin. Anlat bakalım nasıl oldu bu iş?"

Heyecanlı heyecanlı anlatmaya başladı.

"Amirim, bu sabah servise çıkmıştım ki, Asu Hanım'ın dairesinden bu herif çıktı. Üstü başı kan içindeydi. Kendisini apartmanca çok iyi tanırız. Adı Kenan'dır. Asu Hanım'ın erkek arkadaşıdır. İtin tekidir. Her gelişinde Asu Hanım'la kavga ederler. Gürültü hiç eksik olmaz. Kaç kere polis çağırarak, Asu Hanım'ı elinden zor kurtardık. Neyse, beni karşısında görünce, paniğe kapıldı, beni kenara itip asansöre bindi. Kötü bir şeyler olduğunu hemen anladım, ondan önce aşağıya inerek, apartmanın sokak kapısını kilitledim, evde koşup polise haber verdim. Meğerse, Asu Hanım'ı öldürmüş katil!"
"Sabah saat kaçta karşılaştınız?"
"Sekizdi amirim."

Kol saatime baktım. Saat ondu. Hikmet cinayetin bir-iki saat önce işlendiğini söylediği için, büyük bir olasılıkla katil Kenan'dı.

Gerçi, Kenan'ın korkuyla bakan gözlerinde, bir insanı böyle vahşice katleden birinin acımasızlığını görememiştim ama bu işler belli olmazdı. Meslek hayatım boyunca pek çok bebek yüzlü katil görmüştüm!

Zeki aynı heyecanla anlatmaya devam etti.

"Aslında amirim, bu Kenan dün akşam geldi. Asu Hanım, bir numaradaki Hakan Bey, üç numaradaki Metin Bey ve altı numaradaki Zehra Hanım'la ruh çağırma seansı düzenlemişlerdi." Duyduklarıma inanamıyordum. Başımdan aşağıya kaynar sular döküldü. Korkularımın beni ele geçirmesine izin vermemeliydim. Katil Kenan'dı. Ruh muh yoktu.

Yine de, "Niye ruh çağırmışlardı?" diye sormadan edemedim.

"Asu Hanım'ın kardeşi için. Ayça. İki yıl önce kaybettik. Çok gençti zavallı. Asu Hanım kardeşini çok severdi. Âdeta tapardı ona. Anne ve babalarını çok erken kaybetmişler. Bir başlarına kalmışlar. Bu yüzden, Asu Hanım, Ayça'ya kızı gibi davranırdı. Ayça'nın kötü hastalığa yakalandığını öğrenince mahvoldular. Zavallı kızcağız göçüp gitti. Allah rahmet eylesin. Asu Hanım bu ruh olaylarına kendini çok kaptırdı. Ara sıra komşularla toplanarak kardeşini çağırır. Teselli buluyor, ne yapsın. Böyle avunuyor. Halbuki, ölüm Allah'ın emri. Eninde sonunda hepimizin gideceği yer orası, kabullenmek lazım, değil mi?" derken inanmadığı ifadesinden, ses tonundan çok belli oluyordu.

"Sonra?" derken sesimin titrediğini fark ettim. Korkudan olabilir miydi acaba?
"Bu it akşam geldi. Daha doğrusu evi bastı. Vay efendim bu kadar erkekle bir arada ruh çağırma ayaklarına ne haltlar karıştırıyorlarmış, bu erkeklerin evde ne işi varmış gibi şeyler söyledi, yine bağırdı, çağırdı, apartmanı ayağa kaldırdı. Hakan Bey ile Metin Bey bunu bir güzel benzettiler. Elleri dert görmesin. Bu, tehditler savurarak kaçtı. Meğerse, pundunu kollayıp Asu Hanım'ı öldürmek için geri dönmüş."

Zeki'yi yolladıktan sonra Serdar'a şu metafiziğe meraklı komşularla görüşmek için bir, üç ve altı numaradaki daire sakinlerini çağırmasını istedim.

Yalnızca bir numaradaki Hakan Bey evdeymiş. Diğerleri sabah erkenden işe gidiyorlarmış. Hakan Bey neredeyse bir doksan boyunda, kilosuyla boyu uyumlu olduğu için şişman durmayan, bembeyaz saçlı, gözlüklü, elli beş yaşlarında yakışıklı bir adamdı. Çok üzgündü. Baş sağlığı diledim. Dün akşam olan biten her şeyi anlatmasını istedim.

"Asu ve birkaç komşumuzla ruh çağırma seansı yaptık Galip Bey" dedi. Çok düzgün konuşuyordu. Bunu söylerken yüzüme dikkatli bakışlarından, bir alay belirtisi gösterip göstermediğimi anlamaya çalışıyordu. Halbuki, geçen yıl karşılarındaki on üç numaralı apartmanda metafiziğin Allah'ını yaşadığımızı anlatsam, arkasına bakmadan mahalleyi hatta ülkeyi terk edebilirdi.
"Asu iki yıl önce kız kardeşini kaybetti. Ayça."
"Biliyorum. Bu ruh çağırma seansını onun için yapmışsınız."
"Aslında ben böyle metafizik şeylere inanmam. Mühendisim ben. Bilim her zaman kılavuzum olmuştur. Asu'nun mutlu olması için katılıyorum bu seanslara. Diğer arkadaşlar da benim gibi düşünüyorlar. Hangi devirde yaşıyoruz canım. Hoş, insanımızın çoğu hâlâ Ortaçağ zihniyetinde ya, neyse! Bu seanslar sayesinde Asu mutlu oluyordu. Önemli olanda buydu zaten. Dün akşam toplandık, seans sırasında bu Kenan geldi. Anahtarı varmış. İçeri girip bağırmaya çağırmaya başladı. Asu sakin olmasını söyleyince kıza tokat attı. Biz de Murat'la dayanamadık, haddini bildirdik. 'Bunun hesabını soracağım' diyerek kaçtı. Meğerse, sabah gelip kızı öldürmüş cani!

Hakan'ın da yazılı ifadesini alınması için işi Serdar'a devrettikten sonra aşağıya, zanlımızın yanına indim. Ekip aracının ön koltuğuna oturdum. Kenan elleri kelepçeli aynı korkulu bakışlarla bana bakıyordu. Bu adam bir şeyden çok korkmuştu?

Saçları üç numara kısacık kesilmişti. Kocaman siyah gözleri, küçücük burnu vardı. İnce bir sakal yüzünü çevreliyordu. Her ne kadar bakışları aksini söylese de asabi mizaçlı bir tip olduğunu anladım. Elleri de titriyordu.

"Ben Cinayet Büro amiriyim. Anlat bakalım, Asu'yu niye öldürdün?"

Yutkunarak, "Ben bir şey yapmadım, ben öldürmedim, o yapmış, ben geldiğimde Asu ölmüştü, ben yapmadım, o yapmış!" diye mırıldandı.

"O dediğin kim lan! Şunu doğru dürüst anlatsana!" diye çıkıştım tedirginliğim söyledikleriyle biraz daha artarak.
"Bilgisayar."
"Bilgisayar mı, ne bilgisayarı? Sen ne içtin lan, kafan iyi mi senin?"
"Tuşlar. Tuşlar kendi kendine yazdı. O yapmış! Ben ellemedim. Dokunmadım."
"O dediğin kim?"
"Tuşlar... tuşlar!" derken bakışları tek bir noktaya sabitlendi. Gözü beni falan görmüyordu. Boğazıma bir yumru oturdu. Kendimi otomobilden dışarı attım. Serin havayı içime çekerek kontrolü kaybetmemeye çalıştım. O sırada, apartmanın girişinde bir hareketlenme oldu. Asu'nun cesedini çıkarıyorlardı. Hikmet, Necati, olay yeri inceleme ekibi ve diğer polisler sırayla çıktılar. En son Serdar göründü. Yanına giderek kolundan tuttuğum gibi asansöre sürükledim. Daireye çıktık. Olay yeri inceleme elemanı dairenin kapısını mühürlemek üzereydi. Beş dakika bize müsaade etmesini söyleyerek eve girdik. Odaya geçtik. İradem, az önce Kenan'ın söylediklerinin gerçek dışı ve saçmalıktan ibaret olduğunu görmem için beni buraya çıkarmıştı.
"Abi ne oldu, niye tekrar geldik, niye böyle gerginsin?" dedi Serdar.

Bilgisayarı gösterdim.

Bir süre çalışmayan monitöre baktık. Klavyeye baktık. Serdar bana baktı. Ben ona baktım.

"Abi niye bakıyoruz bilgisayara? Olay yeri makineyi sökmüş işte. Korkutuyorsun beni! Aklıma kötü şeyler getirme! Aynı şeyleri tekrar yaşamayacağız, değil mi?" dedi.

Bilgisayar ölü gibi yatıyordu karşımızda.

Biraz bekledikten sonra bir şey olmadığını görünce Kenan'ın iyi rol kestiğini anladım. Bir yandan, nasıl böyle bir tongaya düştüğüme sinirlenirken bir yandan da gerçek dışı bir şeyle karşılaşmadığımız için rahatlamıştım.

Odadan tam çıkarken, o ölü gibi duran monitör birden cızırdayarak çalışmaya başlayınca, Halka filmindeki televizyonun kendi kendine çalışma sahnesi ve Samara denilen o korkunç kızın ki adını hiç unutmuyorum, televizyonun içinden çıkışını korkuyla hatırladım.

Tamam, bizim monitörün içinden bir hayalet kız çıkmadı ama görülmeyen bir el klavyenin tuşlarına basmaya başladı. Ekranda yazılar peş peşe beliriyordu. Hareket etmeden soluksuz monitörde beliren cümlelere bakıyorduk.

"Kenan katil değil! Beni Kenan öldürmedi. O suçsuz!"

Ben Asu. Ayça'nın sevgili ablası. Ayça'nın ölümünün üzerinden ik yıl geçti. Yaşadığımı yalnızca aldığım nefeslerde hissettiğim iki yıl! Acıların gölgesinde, hüzün bahçelerinin derinliklerinde geçen, kadere ve kadersizliğe karşı isyanımın çığ gibi büyüdüğü iki yıl!

Çok ender de olsa gülümsemem, yüzümdeki acıyı örtmüyordu. Eve gelince, iş hayatının yoğun temposundan sıyrılan ruhum, akşamın karanlığına bürünüp kasvet pelerinini üstüne geçiriyordu. Anılar evin her köşesinde yarasalar gibi başıma üşüştüğünde, televizyon tek kurtarıcım oluyordu. Sesiyle, görüntüsüyle kalkan görevini üstlenip ruhumun çığlıklarını dindiriyordu.

Acılar büyüklükleri ne olursa olsun zamanın sonsuz yolunda bir ölçü güçlerini yitirirler. Zaman zerrecikleri ruhumuzda açılan yaralara serpilerek onları tedavi etmeye çalışır.

Ayça'nın odası evimin tapınağı olmuştu. Giysilerini, kitaplarını, hatta diş fırçasını bile kaldıramamıştım. Ayakkabılarını dolaptan çıkarmamıştım. Sanki hiç gitmemiş, hep evde benimle yaşıyor gibiydi.

Akşamların kasveti karabasan gibi üzerime çöküyordu. İçimdeki hasret dağdan kopan bir çığ gibi, önüne geleni yok ederek, âdeta ağzımdan, burnumdan, kulaklarımdan fışkırıyordu.

ÇAĞATAY YAŞMUT

Tek teselliyi ruh çağırmada buluyordum. Hatırlarım, çocukken ruh çağırma seansları yapardık. Işıkları kapatıp mum yakardık. Kimin ruhunu çağıracaksak ona seslenir, geldiyse masaya vurmasını isterdik. Aramızdan biri masanın altından vurarak ruh taklidi yapardı. İşte benim ruh çağırma tecrübem bundan ibaretti. Ama şimdi, bu komik deneyim bile, benim kurtarıcım olmuştu. Dün gece komşularımla yaptığımız seansın ortasında, Kenan'ın evi basıp olay çıkarması her şeyi berbat etti. Ruh çağırma seansı, başarısızlıkla bitti. Ayça'nın ruhu geri gelmedi. Yalnızca onu beklerken içimi saran merak rüzgârının fısıltıları tatlı bir heyecana neden oldu. Gariptir, onu kaybettiğimden beri ilk defa ona kendimi bu kadar yakın hissetmiştim. Sanki evin içinde, beni seyrediyormuş gibiydi.

Sabahın köründe, Ayça'nın odasından gelen bilgisayarın sesiyle uyandım. Halbuki, bugün hiç bilgisayarı açmamıştım. Yoksa, evde biri mi vardı! Yataktan çıktım, mutfağa gittim, çekmeceyi açıp kocaman bir ekmek bıçağı aldım. Ayça'nın odasına girdim. O da boştu ama bilgisayar çalışıyordu. Önce salona sonra diğer odalara, banyoya baktım. Evde kimse yoktu. Sokak kapısının kilidini kontrol ettim. Rahat bir nefes aldım. Tekrar Ayça'nın odasına döndüm. Bilgisayara yaklaştığımda monitörde bir şeyler yazıldığını fark ettim.

Tüylerim diken diken oldu. Sırtımdan bir ürperti geçti.

"Merhaba Asu."

Elimdeki bıçağı yere düşürdüm. Çığlık attım. Kalbim kulaklarımda atıyordu. Monitörde sözcükler peşi sıra beliriyor, her kelime mantığımı felç ediyordu. Mantığım imkânsızlıklar sınırlarına girmemek için direnirken, gözlerimin önünde o sınırın kapıları sonuna kadar açılıyordu. Sizin de şu anda aynı şeyleri hissettiğinizden eminim.

"Canım kardeşim seni çok özledim" diye yazdı.
Korkuyu üzerimden atıp sevinçten ağlamaya başladım.
"Neredesin sen Ayça?" diyerek odaya bakındım.
Sözcükler yeniden dökülmeye başladı.
"Yanındayım, sana dokunabiliyorum."
Kardeşime olan hasretim korkumu yenmişti.
"Bugüne kadar hep burada mıydın?" diye sordum.
"Hayır ablacığım. Dün akşam beni çağırdığınız için geldim."
Sözcükler hızlı hızlı ekranda belirip kayboluyordu.
"Sandalyeye otur" dedi.
Dediğini yaptım.
"Şu anda sandalyenin arkasındayım. Kollarımı boynuna doladım, canım ablam."
Ağlayarak hıçkırıklara boğuldum.
"Ağlama ablacım. Sen de göreceksin ki, çok güzel bir yerden geliyorum."
Boynuma dolamış kollarını boşlukta tutmaya çalışarak onu hissetmeye çalıştım.
"Birlikte olacağımız günü iple çektim ablacım. Sonunda oldu işte. O gün geldi."
"Canım kardeşim benim. Beni bırakma. Senden ayrılmak istemiyorum. Sakın gitme" dedim ağlayarak.
"Gitmek zorundayım. Ama gönlüm seni bırakmaya el vermiyor ablacım. Seni de yanımda götüreceğim. Gideceğimiz yer buradan çok daha güzel" dedi.
Ekranda sözcükler kalın ve büyük harflerle yazmaya başladı.

ARTIK SONSUZA KADAR BİRLİKTE OLACAĞIZ!

Önce boğazımda keskin bir acı hissettim. Sonra o acı yerini bir ferahlığa, tatlı bir serinliğe bıraktı. İçimden bir şeyler akmaya başladı. Şuurum bulandı. Bıçak boğazımı boydan boya keserken vücudum önce titredi sonra tepkisiz kaldı. Her şey karardı.

*

Ha, Kenan'a ne mi oldu? Cinayetten tutuklandı. Ekmek bıçağında parmak izi çıkmıştı. Odaya girdiğinde, Asu'yu yerde yatarken görünce, panikleyip yerdeki bıçağı eline aldığını tekrarlayıp durdu. Adalet tecelli etmiş miydi? Etmemişti. Cinayeti gerçekten Kenan mı işlemişti? Gördüklerimden sonra işlememişti. Peki, ne yapmayı düşünüyorduk? Tabii ki, hiçbir şey! Kenan'ın suçsuz olduğunu, gerçek katilin bir hayalet olduğunu söyleyecek hâlimiz yoktu herhalde!

Maalesef, Kenan suçsuz olarak yatacaktı. Bu ülke böyle şeylere alışıktı. Kimse yadırgamazdı.

BİTTİ

ORHAN BAHTİYAR

Çizim: Rabia Yıldırım

ARNAVUTİ ZOTİ

Rahmetli Bayram Aga... Babamın babası ve benim dedem. Ne enteresan adamdı ama. Koskoca mavi gözleri ve delici bakışlarıyla arkadaşlarım tarafından " Korkunç İvan" lakabına mazhar olmuştu. Kadıköy'deki küçük mobilya dükkanımızın vitrinindeki en pahalı koltuğa oturur, ayakkabılarını çıkartır, 46 numara ayaklarını önündeki sehpaya uzatarak tüm ihtişamıyla sergiler ve o koca ayakları Kadıköy halkının beğenisine sunardı.

Küçükken biz torunlarını etrafına toplar göç ettiği, daha doğrusu ettirildiği toprakları, Üsküp'ü anlatırdı bolca. On bir torunu vardı ben dahil. Kimi zaman erkek torunlarına özel, 2. Dünya Savaşı anılarını parlatırdı bize. Almanlara karşı Mareşal Tito'nun ordusunda doğduğu topraklar için savaşmıştı. Rahmetlinin mizah gücü üst seviyedeydi. Mizah gücü devreye girince hayal gücü, hayal gücü devreye girince de abartılar başlardı hikayelerinde.

Mesela ona göre Almanlar Yugoslavya'ya saldırdıkları zaman, kendisinin de başı çektiği bir grup asker Nazilere Yugoslavya'yı dar etmişti. Her ne kadar tarih kitapları Nazilerin bir haftada Yugoslav ordusunu dümdüz ettiğini yazsa da bizimki tam tersini savunur, ona gösterdiğim Orta 3 Milli Eğitim tarih ders kitabı dahil olmak üzere tüm tarih kitaplarını Hitler'in yazdırdığını savunurdu. Bir de ne zaman tarafımdan köşeye sıkıştırılsa;

"Biz Priştina'da eşkiyalara duman attırıydık be ya!" diye narayı patlatır, ardından da enseme tokadı basarken " Sen ne anlarsın more çucuk!" diyerek hedef saptırır ve ortamdan en az zararla kurtulmaya bakardı. Küçük olduğum için çok ses çıkartamazdım ama yardımıma hep babaannem yetişirdi. Önce bir sarılır, sonra elini öptürürdü. Ardından gözlerime bakar ve " Nazarın var." diyerek avucuna doldurduğu tuzları üstüme başıma serperek beni okur üflerdi, bir yandan da dedeme sinirli bakışlarını fırlatarak. Dua aralarında da söylenmeyi unutmazdı babaannem. Dua fısıltılarının arasına "Ne istersin more el kadar çucuktan? Akranına çatsana!" mırıltıları karışırdı. Dedem önce sinirlenir sonra da üzülür ama renk vermemeye çalışarak işi yine mizaha vururdu. " Çok konuşmayasın be kadın. Senden başka akran mı kalmıştır? Sana çatsak çay vermezsin!"

Bir de bunların tanışma hikayesi vardır ki akıllara ziyan. Dedem Naziler ile kendince savaşırken ayağından vurulmuş. Ama ne vurulmak! " O kafirin mermisi ayagimi paramparça ettı more. Ortalık kan revan. Ayak koptu kopacak. İşte tam o anda bizim Afet Hanım (Babaannemin adı Havva'ydı ama dedem nedense ona Afet Hanım derdi) çıkıp gelmesin mi! Beni en az beş kişi tutuyor ayagim dikilirken. Ama görmeniz lazım more. Bende gık yok. Afet bana hayran hayran bakar durur karşıdan. Hey gidinin..."

İşte tam burada babaannem devreye girer; "Hayde more ordan. Mermi duvardan sekip ayağını yalamiştı. Kan bile yoktu. Ayağını suyla yikayıp gerisın geri göndermedim mi seni? Ne kandırırsın çocukları more?"

Babaannem de böyle derdi ama o da ayrı bir vakaydı. Rahmetli olduktan sonra dolabının bir köşesinden tedavülden kalkmış bir tomar para çıkmıştı. Hem ne para... İki daire parası!

Sonuç olarak bu şaibeli gazilik vakası onları buluşturmuş ve hayatlarını birleştirmişti. Savaşın son yıllarında artık Almanların kontrolündeki Üsküp'te amcamın anlattığı ama dedem anlatsa asla inanmayacağım bir olay daha yaşanmış. Bir yaz akşamı yemek sonrası babaannem kendi yaptığı baklavaları dedeme ve onun kardeşine ikram ederken, beş-altı yaşlarında olan amcam da yalanarak sırasını bekliyormuş. O anda hava saldırısını bildiren sirenler duyulmuş Üsküp semalarında Alman Stuka bombarduman uçakları bir sığırcık sürüsü misali griye boyamış maviden ton çalmaya çalışan gökyüzünü. Bizim Bayram Aga " Haydi..." demiş. "Sığınaklara..."

Amcam çaresiz babasının sözüyle evin sığınağa doğru harekete geçmişken İlyas amcası tutmuş kolundan.

"More Neco, bu baklavadan yemeden şurdan şuraya gitmem." diyerek amcamı yanına oturtmuş. Siz hiç yüzlerce ıslık eşliğinde baklava yediniz mi? O akşam amca yeğen, etraflarına düşen bombalara aldırmadan bir tepsi baklavayı iç etmişler.

Bir de dedemin meşhur "Ştink" i vardı. Kızdığı zaman sadece el bileğini çevirerek öyle bir tokat atardı ki, kafamdan "Ştinkkkkk" diye içi boş pimaş sesi çıkartmayı becerirdi.

Sağlam adamdı Bayram Aga... Çok sağlam adamdı. Öyle ki bir gece Samatya'da karşıdan karşıya geçerken hatırlıyorum onu. Taksinin biri gelip öyle bir çarpmıştı ki, havada üçlü burgu salto atarak kaba etinin üzerine düşmüştü. Teknik olarak zayıf bir düşüştü ama artistik olarak fazlaca puanı hak ediyordu. Tam bir Bayram Aga klasiğiydi yani. Hemen yanına koştuk benim kuzenle. Bayram Aga'nın yere serilmesiyle taksicinin arabadan inmesi bir olmuştu. O zamanlar yetmişli yaşların başlarındaydı. O yaşta bir adamın böyle bir çarpışmada sağlam kemiği kalmaz diye düşünmüştüm. Taksici;

"Amca iyi misin? Amca iyi misin?" diye panikle bağırıyordu. Bayram Aga yattığı yerde doğruldu, iri mavi gözlerini ve delici bakışlarını taksiciye çevirdi ve bombayı patlattı;

"More hayvan! Görmiymisın koca beni?"

Her şey bir yana asıl kavgamız hep Arnavut musun değil misin tartışmasıydı. O beni kızdırmak için Arnavut olduğumu defalarca yüzündeki muzip gülümseme eşliğinde söyler, ben de buna dayanamayıp "Hayır ben Türküm." diye bağırarak ortamı koşarak terk ederdim. Ben koşarken arkamdan;

"Arnavuti Zoti!" diye seslenir, durup arkama baktığımda da ;

"Kırmızıdır Göti!" diyerek tamamlardı sözünü. Her küçük çocuğun yaptığı gibi o bölgede fazladan bir kızarıklık olup olmadığını kontrol ettiğimde de kahkahayı basar ve Afet Hanım'a yakalanmamak için yaşlı bedeninden beklenmeyecek bir çeviklikle ortamı terk ederdi. Ben de arka cenahta kırmızılık olmadığını görür, Arnavut olmadığıma kanaat getirir ve Türklüğümle gurur duyarak dedemin bana bir sonraki bulaşmasına kadar hayatıma huzur içinde devam ederdim.

Benimle çok uğraşırdı rahmetli. Sevdiğindendi elbet. Her ne kadar biraz daha büyüyüp Arnavutların kaba etlerinin bizimkilerden daha kırmızı olmadığını öğrendiğimde ona olan saygım kısmen azalsa da, önceden anlattığı hikayeleri düşündüğümde ona haksızlık yaptığımın farkına varmam uzun sürmedi.

Ah be Bayram Aga... Üsküp'te Makedonların da Türklerin de sevip saydığı, herkesin iş yapmak için sıraya girdiği, dürüst ve mert marangoz Bayram Aga... O sert görünümünü destekleyen "Korkunç İvan" bakışlarını ne özledik bir bilsen. Keşke her sabah yaptığın gibi bahçe kapısında görünsen de, ense köküme bir "Ştink" yapıştırsan "Napaysın more çucuk?" diyerek.

Çok özledik be...

İÇİMİZDEKİ KRALLIK: HUBRIS SENDROM

YASEMİN ŞENGÖR

Hayatınızda hiç kralı oynamaya kalkıştınız mı? Çevrenizdeki insanları, onların bütün bireyselliklerini, iradelerini yok sayıp kendinize itaat etmeye zorladınız mı? Yapmışsanız, çevrenizdeki insanların onaylamadığınız tarzda en ufak davranışlarını ya da itirazlarını bireyselliğinize karşı bir duruş saymış ve hemen savunmaya geçmiş olmalısınız. Hatta belki bu durumu, hastalık derecesinde yaşayanlarda olduğu gibi, etrafınızda sizin gibi düşünmeyen, sizin elinizi ayağınızı öpmeyen, dizlerinize kapanmayan, sizin otoritenize girmekte direnen, egemen dilinizle anlaşamadığınız, ortak bir dil geliştiremediğiniz herkesi varlığına, otoritenize, belki şöhretinize karşı bir tehdit olarak görüyorsunuz.

Bütün bu hastalıklardan sıyrılmayı başarmış, yaşamanızı engelleyen derecede bir kibre kapılmamışsanız; ne mutlu size! Günümüzün hastalıklı dünyasında, güç savaşlarının bireyler düzeyine indiği bir rekabet çağında kendini 'hırs' duygusu ile dışa vuran kibirden kalbimizi, duygularımızı, hayatımızı, ideallerimizi ne derece koruyabildiğimizi gözden geçirmek zorundayız. Çünkü böyle bir dünyada olumsuz olarak nitelendirilebilecek duygu ya da kişilik özellikleri, halk dili ile söyleyecek olursak kişisel zaaflar, artık eskiye oranla bireyde daha derin nevrozlara, kişilik bozukluklarına, çok daha belirgin sorunlara yol açıyor. O nedenle David Owen ve Jonathan Davidson'un 2010 senesinde tanımladığı Hubris Sendrom kavramını, günümüzün hastalıklı dünyasında çok iyi değerlendirmeli ve masaya yatırmalıyız. Hatta günden güne farklı bir isimle karşımıza çıkan, bazen teknoloji bağımlılığı, bazen narsisizm gibi isimler alan o çağımızın vebaları arasında 'Hubris Sendromunu'da saymayı unutmamalıyız.

Aslında Hubris Sendrom kavramı yeni sayılsa da temelleri insanlık tarihi kadar eski olan 'kibir'in teorik olarak temellendirilmiş hali biçiminde düşündüğümüzde, kavramın kökenlerini psikoloji ya da psikoterapi tarihinde rahatlıkla bulabiliriz. Sanırım bu yönde kibir kavramını detaylı olarak açıklayıp, bugünkü Hubris Sendromu'nun temellerini atan Alfred Adler'dir. Adler, İnsanın Doğası'nda kibir kavramını özellikle masaya yatırır ve onu teorik temeller üzerinde inşa etmeye çalışır, bunu yaparken de 'hırs' kavramından güç alır.

Adler'in Dünyasında Hasta Olarak Kibirli Kimdir?

Alfred Adler, kibri saldırgan kişilik özellikleri arasında değerlendirir. O, bay/bayan kibirliyi, ellerindeki hayali haritalarla düşsel kentler yaratmak için, hayali binalar arayarak dolaşan insanlara benzetir. Ve ekler:

'Doğal olarak aradıkları şeyi asla bulamazlar?'

Bu metaforik yaklaşımdan da anlaşıldığı gibi, Adler kibir kavramına toplumsal düzlemde yaklaşır. Kibirliyi, toplumsal duygusu gelişmemiş bireyler olarak görme eğilimindedir ve beklenti ya da kazanımlarına odaklanmış, istediklerini güç kullanarak elde etmeye çalışan, bencil, çevresindeki diğer bireyleri aşağılayan, kendini üstün gören kibirliyi mutsuzluğa mahkûm eder. Aslında Adler' in saldırganlık örüntülü koruyucu tepkileri içinde, küçük düşürme kavramı da temellerini kibir konusuna yaklaşımından almaktadır.

Adler' de kibir kavramını anlamak için üstünlük çabasını hatırlamak da fayda var. Çünkü Adler' in dünyasından kendini 'hırs' kavramı ile tanımlayarak aklamaya çalışan kibirli kişilik özelliğinin altında aşağılık kompleksinin bir savunma mekanizması hali olan üstünlük çabası gelir. Adler' e göre üstünlük eğiliminin etkisi ile bireyin diğer bireyleri yok saymasıyla birlikte hastalıklı bir hırs, dolayısıyla da kibir açığa çıkmaktadır.

Adler' de kibir kavramına bakarken, her kibirliyi nevrotik olarak ele almadığı, her hırslı davranışı ya da hırslı kişilik özelliğini hastalıklı kategorisine sokmadığını gözden kaçırmamalıyız. Belirli oranda bir üstünlük çabası ve onun getirisi olarak hırsın, dolayısıyla da kibrin toplum yararına olduğu sürece Adler' in gözünde hastalıklı olarak ele alınmadığı dikkat çekmektedir. Ancak bireyin, toplumsallaşmasına engel olacak biçimde, bencilce bir şekilde üstünlük eğilimi içinde hareket etmesi ve tamamen kişisel olan hırsı, onu kibirli ve nevrotik hale getirir.

Yüzleş!

Kibir üzerine yazmak istediğimde bu konuyla yüzleşmemin bu kadar zor olacağını tahmin etmemiştim. Hele ki Adler'de kibir kavramını okuduktan sonra 'Ben kibirli miyim?' sorusunun bu derece can yaktığını, bu soruyu daha önce kendime hiçbir zaman sormamış olduğumu anladığımda fark ettim.

Şimdi sen söyle... Yaşadıkların sadece toplumun gelişmesi, toplumun değişmesi, toplumun ilerlemesi gibi kaygıları da gözeten sağlıklı yönde geliştirebileceğin bir hırsla mı başlıyor...

Yoksa kibirli misin?

3 ADAM 3 SEKS

KÜBRA AĞAOĞLU

Tek gecelik ilişkilerde neden bir daha aramazlar? Cevabı soruda gizli aslında, çünkü tek geceliktir. Neyi düşünüyoruz ki!

Geçen hafta üç farklı adamla birlikte oldum. Farklı yaş grubundan, farklı meslek ve farklı kültürlerden olan bu üç adamdan, benimle hiç ilgilenmeyen hatta benden hiç hoşlanmayanına taktım kafayı. Neden? Cevabı soruda gizli aslında, bir nedeni yok!

Erkekler dostlarım, doğruyu söylemek gerekirse kolay varlıklar. İster mühendis olsun, ister 32 yaşında bir işsiz, ister özel okullarda okusun, ister ilkokuldan terk, çekinip korkuyorlar. Kolay siniyorlar. Sevişmek istiyorlar fakat sapık olarak yaftalanmak istemiyorlar. Sevişmek isteyen bu bünyeleri ne ara bu kadar korkuttuk biz?

Tecavüzün, tacizin bu kadar yaygın olduğu toplumumuzda, tanımadığı erkeklerle yatan bir kadın olarak diyebilirim ki, ülkenin yarısı tecavüzcüyse, diğer yarısı bu şekilde anılmaktan korkuyor. ''Yani seni öpebilirim ama gerçekten kötü bir niyetim yok'' ''Evet seni istiyorum ama rahatsız mı ediyorum?'' Uzatma be adam, öpmenin neyi yakabilir ki canımı?

Bu adamlardan ilki, kendini serseri olarak tanımlayan, fakat içten içe ait olma duygusu arayan, hayatı boyunca bu duygudan kaçan sakin bir adamdı. Diğeri, hayatının ortasında, dişe dokunur bir şey yapamamış olmaktan şikayet eden fakat pek de bir şey yapmak istemeyen biriyken, sonuncusu, erken yaşta iyi bir kariyer yapmış, televizyondaki show programlarından büyük keyif alan diğerlerine nazaran daha genç bir adamdı.

Hiçbiri bir daha aramadı. Gece boyunca süren tanışıklığımızda hepsi kibar ve nazikti. Şaşırtıcı şekilde, show programlarına kafayı takmış olan, evimden en mutlu ayrılan oldu. Sabah kahvaltı hazırlayıp, benimle birlikte çıkacağı uzun yolculuklar tasarladı. Hayatının ortasında pek dişe dokunur bir şey yapmayan adam, en şefkatlisiydi. Kendini serseri olan tanımlayan ise, öyle tatminsiz olacak ki, arkasına bakmadan kaçtı yanımdan. Ardından bakakaldım.

Neye ihtiyacımız varsa ona göre mi sevişiriz? Neye ihtiyacımız varsa ondan mı kaçarız? Hiç tanımadığımız biriyle saatler süren sohbetler yapmak yerine, 20 dakikalık bir cinsel birliktelik daha hızlı mı yol aldırıyor bize? Kendimi hala yalnız, hala kaos halinde hissediyorsam seksin iyi bir iletişim türü olduğunu söyleyemeyeceğim. Fakat, bu üç adamdan yola çıkarsam, cinsellik hala toplumsal çıkarımlar yapmak için güzel bir alternatif.

AYNA

Omzum ağrıyor. Tabii bu hisle bir problemim yok. Bedenimin ve ruhumun arasına sıkışmış bir ergenim alabildiğine. Metal dinliyorum artık, Rap'i çıkardım hayatımdan. Beynimin alabileceği en derin sorularla bile yüzleşmekten geri durmuyorum ve hayatımın işleyişiyle ilgili yaptığım her varsayım yavan geliyor. Ayağımı en yakın kayaya taktığım yerden destek alıp doğruluyorum. Koca yazın istisnası kapalı bir hava ve insanboyu dalgalarıyla Karadeniz. Burada kendimi huzurlu hissediyorum.

Henüz kimse kalkmamış, ki ben de uyumadım. Kapüşonlu hırkamın içerisine serin sabah rüzgarı doluyor ve beni okşuyor "Biliyorum çok bunaldın, ama ferah var" dercesine. Başımı arkaya, sahil tarafa çeviriyorum. Doğu'dan gelecek güneş, gökyüzünü kurşuni maviye çoktan boyamış; sokak lambalarının sönmesine on, güneşin doğmasına taş çatlasın yarım saat var. Rüzgar, kumları bilek yüksekliğine savururken otların bu duruma bir itirazı olmuyor.

Gözümü tekrar ufka dönüyorum. Biliyorum ki orada yıllarla, çağlarla, insanlar ve insanlar arası ilişkilerle ve "ol" demekle olmuş tüzel kişilerle ayrılmış bambaşka bir hayat var. Hepsinden önce ise gemiler... Sinyal ışıklarıyla bir başka bilinmez ile bu bilinmez arasında eşit mesafede seyreden, iki kara basımı arasında hiç kimseye eyvallah çekmeyen gemiler. Not düşüyorum bir bir bunları. Cebimde defter taşımaya yeni başladım.

Sonra aklıma düşüyor, gerçekten bu kadar bağımsız olmak mümkün mü? Kendini taşımak mı bağımsızlığın ölçütü? Sorunun cevabı malum. Uluslararası sularda seyretsen bile, kendini ufkunu da beraberinde taşıyıp yerkürenin öbür tarafına koyabilsen bile seni de bağlayan bir şeyler var. Saçma geliyor yazdıklarım ama üstünü çizmek istemiyorum. Aptalca da olsa fikrin hükmü var.

Pes bir gemi düdüğü duyuyorum. Uzaktan gibi değil. Duyduğumu sandığım sonucuna varmam uzun sürmüyor. Ola ki bu yargımda da yanlışımdır diye tekrar kulak kabartıyorum. "Bu muydu?" diyormuş meğerse birisi. Ağzının içine. Ve çok uzakta, ufkun hemen ardında kara bir nokta beliriyor. Bana doğru süzülüyor. Çevresini ela bir hale kaplıyor. Ancak neden sonra, gözlerimin içini basan florasan ışıkla anlıyorum. Artık önümdeki perdeden geçmem gerekiyor. Önümde yükselen, çiğ ışıkla sarılı simaya ait iki siyah küreden kendimi alamıyorum. Ben de onunla beraber söylüyorum;

"Bu muydu umduğun?"

Aksime bakıyorum. Sakalımın arasında yeni yıkanmış yüzümün esamesi damla damla su tomurcuğu var. Karşımdaysa kendim. Kaç yaşımda olduğumu kestiremiyorum artık. Yüzümde aynada yüzleştiğim ilk soruların geldiği günlerden kalma alaycı tebessüm, otuz yaşında gözaltı torbaları ve göz bebeklerimde herkesten sakladığım canavar var. Canavarın yaşı belki evrene eş, belki de insanın sorduğu ilk soruyla. İki elimle önümdeki lavaboya, aklımla ise kendime yaslanıyorum.

İçerde benim de on dakika öncesine kadar gereğince nasibimi aldığım, alkolle desteklenmiş bir ilkelleşme ritüeli var. Hatta kendimle baş başa kaldığım şu anda bile sadece dans edilesi bir müziğin basları peşimi bırakmıyor. Tüm soruları bırakmak niyetiyle geldiğim bu akşam, biraz da alkolün etkisiyle hep aynı sorulara yaslanıyorum, "bu muydu umduğun" gibi, "daha fazlası var mı" gibi, "ben neyim" gibi yahut "ben farklı mıyım" gibi. En önemlisi de "kim ulan bu 'ben' dediğim" gibi...

Gözümün içine bakıp kendime telkin etmeye devam ediyorum;

"Bu soruları ancak kendi kendime soruyorum. Hep de kendi kendime sordum. Umuyorum ki artık bu sorular nihayete erip hepsi cevaplandığında geriye kalan şey; inatla, özenle tanımlanmış, tüm ihtişamı ve pisliği ile ortaya serilmiş bu varlık artık bu bedenin dibinde sürüklenmeyecek. Biliyorum ki ne kadar kaçarsan, ne kadar edinilmiş bilgiyle bu soruya cevap vermeye çalışırsan çalış, bu etten kesenin dibinde sürüklenmekte olan, topuğuna içten yapışmış seni emen bir sülük var. Biliyorum ki..."

Kapı tıklıyor. Boğuk bir "iyi misin" sorusu banyoya beni geri çekiyor. Sorunun sadece midesel rahatsızlıkları ilgilendirdiğini bildiğimden "iyiyim" cevabını makul bulup, bu cevabı teslim ediyorum. Musluğu açarken "çıkıyorum şimdi" demeyi de ihmal etmiyorum. Son kez serin suya yüzümü kavuşturmanın mutluluğunu yaşayıp, kendime ait sığınağımı terkediyorum. Işığı kapatırken seneler ve kilometrelerle ayrı bir başka sığınağımda son yıldız sönüyor. Artık her şey gün ışığı altında ama herkes tek başına.

OĞUZCAN ERDURAN
LEMUR

EKMEK ARASI

Şimdilerde o uygulama yok sanırım ama eskiden, askerliğini yapmış erkekleri kırklı yaşlara geldiklerinde "seferberlik eğitimi" gibi bir mazeretle eğitime tabii tutardı ordu. Saçları, sakalları, bıyıkları kesilmez; sadece elbise giyip bir kısım eğitimlere tabi tutulurlardı.

Köydeki akşamcı tayfa da böyle bir döneme denk gelmişti. Akşamüzeri köy korucusu, postaneden aldığı zarflarla kahve kapısından girince tek tek isimlerini okuyup tebliğ zarflarını ellerine tutuşturdu. O an için okey oynayıp bira içmekte olan neferler, şaşkınlık içerisinde zarfları açtıktan sonra tedirgin bakışlarla birbirilerine bakarak aynı soruyu sordular. "Eee nasıl kafayı çekeriz orada?"

Bu sorularının cevabını iki hafta sonra, eğitimleri bitip geldiklerinde öğrenecektik. Görevlerinin başlayacağı üç gün boyunca, sanki yeni askere gidecek yirmilik delikanlılarmış gibi, günlerce gecelerce içtiler. Hatta köyden, kasabadaki askeri birliğe gitmek üzere otobüse binerlerken, meseleyi abartıp salya sümük ağlayarak, "Karım kızanlarım sizlere emanet ağalar," diyenler de oldu. İçki masaları iki hafta kadar boş kalsa da, yokluklarını hissettirecek bir hadise yaşanmadan göz açıp kapayıncaya kadar gidip geldiler bizim sefer görevliler. Topu topu iki hafta evlerinden sekiz kilometre uzakta yatıp gelmişlerdi ama bir de onlardan dinlemeliydiniz olanları. Eğitimler çok ağırmış, başçavuş onlara takmış, hep sürünmüşler, yemekler kötüymüş... Ama esas merak edilen o soru sorulmuştu sonunda: "Eee orada nasıl içki içtiniz?" Tayfa sözcüsü olarak Recai Abi yanıtlamıştı:

"Nası iççez, ben er aaşam giderdim nöbetçi subaya, 'Komutanım, yemee biyenmedik, kaanımız aç. Müsaade varsa köfte ekmek alcam dışardan.' Naapsın adam bizim gibileelemi uğraşçak. 'Çık al,' derdi. Giderdim karşı bakkala. Beş ekmek, dördü köfteli. Birisinin içini al, köfte koyma. Ekmek arası votka."

HALUK ECEVİT
LEMUR

Ölü bir kuş duruyordu balkon kenarında
Solmuş kanatları; koparılmış güllerin ortasında
Ruhu artık başka bir bedene aitti
Hapsolmuş karanlıklar içerisinde soldurdu bütün renkleri
Kanayan perdenin ağırlığında boğuluyordu..
Bir damla, sadece bir damla hüznün ortasında kaldı
Uçmanın imkansızlığı, kaçıp gitmenin hayalleri mahvetti küçücük bedenini
Bir cesedi öpmek kadar soğuktu
Kanı çekilmiş yalnızlığıyla buldu kendini
Anladı, anladı ve tekrar anladı
Kilitli bütün kapıların kilitleri açıldı
Kabullenişin çaresizliği, kibirlerini sonsuzluğa teslim etti..
Bir kez, sadece bir kez açmak istedi renkleri
Küstahça bir tavırdı bu
Yaprakların tahrikkar tavırları, rüzgarın okşaması..
Tekrar istiyordu, imkansızdı..
İmkansız-lığın nedensizliği içerisinde kayboldu...

Şiiri okurken **Ashram - Tango Para mi Padre y Marialuna** dinlemenizi öneririm.

@ladyssalad
FATMA YILDIZ

ÖZLEM ERTAN
LEMUR

SUSKUN

Çocukluğumun geçtiği o bahçeli, kâgir eve uzun zamandır gitmiyordum. Hayatı babam tarafından aşağılanmak ve ona hizmet etmekle geçen annemi, doğuştan dilsiz kız kardeşimi görmek kendimi suçlu hissetmeme yol açıyor çünkü. Onlara yardım edemedim, yanlarında olamadım ve çareyi aile tarihimizin karanlık sayfalarını bir kenara atıp hayatımı devam ettirmeye çalışmakta buldum. Bunu başarmıştım da. Daha doğrusu birkaç gün öncesine kadar öyle sanıyordum.

Geçen çarşamba akşamı, yazmam gereken son haberi de editörüme teslim edip gazeteden çıkmaya hazırlanırken masamdaki telefon çaldı. Ahizeyi kaldırdığımda annemin telaşlı sesini duydum. O an kötü bir şeyler olduğunu anladım. Onlarla görüşmekten kaçındığımı bilen annem beni kolay kolay aramaz çünkü. *"Hayırdır anne? Bir şey mi oldu?"* diyerek doğrudan konuya girdim. Zavallı kadıncağız bir dakikaya yakın lafı ağzında geveledikten sonra ağır ağır da olsa anlatmaya başladı. Uğradığı şiddetten ve sürekli aşağılanmaktan dolayı her zaman kendini güçlükle ifade eden biri olmuştur zaten.

Dediğine göre, bir süredir gece yarısından sonra şiddetli sarsıntılarla uyanıyor ve acılı feryatlar duyuyordu. Sarsıntıyı hissettiği ilk gece deprem olduğunu zannedip ayaklandığından, tuvalete kalkan babamı ve odasında sessizce oturan kardeşim Hasret'i de yanına alarak bahçeye çıktığından bahsetti. Saatlerce bahçemizdeki dut ağacının altında bekledikten sonra içeri geçmişler. Ertesi sabah komşularla konuştuğunda ise deprem olmadığını öğrenmiş. *"Acaba başım mı döndü?"* diye düşünmek istemiş, ama her ne kadar inkâr etse de babamın da aynı sarsıntıyı hissettiğinden eminmiş.

Babam her zamanki gibi bağırıp yakası açılmadık küfürler ettiğinden annem gün boyu bir daha bu konudan bahsetmemiş. Ta ki gece yarısına kadar... Aynı şiddetli sarsıntı eşliğinde yataktan fırlayıp babamı yine yanında bulamadığında korku içinde kendini koridora atmış. Taban tahtalarının aralarından hıçkırıklar yükseliyormuş. Hasret'in oda kapısının aralık olduğunu görüp içeri girdiğinde kardeşimi yerde oyuncak bebeğine sarılmış halde bulmuş. Zavallı Hasret... Kim bilir neler taşıyor içinde. Konuşamıyor ki anlatsın. Annem onu kolundan çeke çeke bahçeye götürmüş. Dışarı çıktıklarında babam ağacın altında sigara içiyormuş. Taban tahtalarının arasından sızan kadın feryatları ise oraya kadar ulaşıyormuş. Babam sarsıntı falan hissetmediğini, ses de duymadığını söylemiş anneme. Sonra da onu akıl hastanesine kapatmakla tehdit etmiş.

"Üçüncü gece de aynı sarsıntıyı hissedince seni aramaya mecbur kaldım Ahmet" dedi annem. *"Kötü şeyler oluyor bize oğlum. Nefesi kuvvetli bir hoca var buralarda. Babana onu çağıralım, evi okuyup üflesin dedim, ama kabul etmedi. Sen aklı başında, meslek sahibi adamsın. Benim evladımsın. Allah aşkına gel de yardım et bize. Gecelerim zehir, uyku bana haram oldu. Kız kardeşinin durumu da iyi değil. Konuşamıyor, ama cin çarpmış gibi kötü kötü bakıyor. Lütfen gel oğlum."*

Annem eğitimli değildir, ancak aklı başında kadındır. Bir takım batıl inançları vardır, ama kimin yok ki? Hele de kasabada yaşıyor ve evden pek çıkmıyorsa...

"Anneciğim senin tansiyonun düşüyor olmasın" dedim. *"Bak, sağlık dediğin ihmale gelmez. Babam sarsıntı hissetmediğini söylemiş. Tansiyon kulak çınlaması da yapabilir. Bu, duyduğunu sandığın sesleri de açıklar. Lütfen yarın sağlık ocağına gidip doktora görün. Tansiyonunu ölçsünler. Ben birazdan babamı arar konuşurum, seni şehre üniversite hastanesine de götürsün. Kalbine bir baksınlar."*

"Yok oğlum, gözünü seveyim babanı arama. Sana bunları anlattığımı duyarsa çok kızar. Zaten ondan gizli çevirdim numaranı. Baban kahveye diye çıkmıştı, döner birazdan. Kurbanın olayım. Sen atla gel, ama benden bir şey duymuş olma. Ziyarete geldiğini söylersin. Hem seni çok özledim. Geri çevirme anacığını güzel oğlum."

Israrlarına dayanamadım, üzerindeki baskıdan ve Hasret'in durumundan dolayı aklının karıştığını ya da ona söylediğim gibi tansiyonunun düştüğünü düşünüyordum.

"Tamam anne" dedim. *"Geleceğim, üzülme sen. Şimdi müdürümle konuşup birkaç gün izin almaya çalışırım. Sen sakin ol ve yarın sağlık ocağına uğra."*

"Tamam oğlum. Allah razı olsun senden," diyen annemin o anki halini düşünüp kahroldum. Ben okuyup gazeteci olmuş ve bu sayede babamın baskısından kurtulmuştum. Annem ve Hasret için umut yoktu. Eğer kız kardeşim dilsiz olmasaydı belki de düzgün biriyle evlenip kendi yuvasını kurabilirdi, ama onun durumunda bu çok zordu. Suçluluk duygusu tepemde sarkaç gibi sallanıyordu. Çocukluğumun karanlık dünyasıyla yüzleşmek zorundaydım. Haber müdüründen izin aldım ve ertesi gün ilk uçakla İzmir'e doğru yola çıktım. Annemlerin yaşadığı Kemalpaşa kasabasına varmak için önce İzmir otogarına gittim, oradan da bir minibüse bindim.

Memleketimin çınar, zeytin ve kiraz ağaçlarıyla dolu yollarını özlediğimi, yolculuk esnasında fark ettim. Yeşil tepelerin çevrelediği Kemalpaşa'dan bana kalan en güzel anılar doğayla ilgiliydi. Okul çıkışı arkadaşlarımla birlikte Rumlardan kalan bahçeli evlerin çevrelediği dar sokaklarda bağıra çağıra saklambaç oynardık. Babam kahveden dönmeden evvel eve girmem gerektiğini bilirdim, ancak bazen zamanın hızla aktığını unutup akşamı bulduğum olurdu. İşte o zaman babam beni tekme tokat eve sokardı. Zavallı Hasret ise onunla dalga geçilmesinden korktuğu için dışarı çıkmazdı. Oyunlarımızı pencereden izlerken gözleri dolardı. Nadiren de olsa Kemalpaşa'nın meşhur deresine giderdik. Yalın ayak suya girip küçük taşların üzerinde yürürken, derenin iki yanındaki ağaçlar beni izlerdi.

Annemi dövdüğünü ilk gördüğümde korkmuştum babamdan. Herhalde beş yaşındaydım. Muhtemelen eskiden de yapıyordu bunu. Sonra da hep yaptı zaten. Babamın tekmeleri ve yumrukları üçümüz için de hayatın ayrılmaz bir parçasıydı.

Bunları hatırlamamak, yeniden yaşamamak için yıllarca sürdürdüğüm kaçış, annemin *"Ev sarsılıyor, feryatlar duyuyorum. Bize yardım et oğlum"* diyen sesinin çağrısıyla başarısızlığa uğramıştı. Böyle düşüne düşüne kasabaya vardım. Yıllar içinde Kemalpaşa genişlemiş, eskiden kiraz, zeytin ve çınar ağaçlarıyla dolu olan arazilere sevimsiz apartmanlar inşa edilmişti. Bazı eski evler de yıkılmış ve yerlerine beş-altı katlı zevksiz binalar dikilmişti. Yolda birkaç tanıdıkla karşılaştım. Hepsi de beni gördüğüne şaşırdı ve kimse *"Babana selam söyle"* demedi. Şiddete meyilli, kavgacı bir adam olduğu için babamın ahbabı yoktur, pek sevmezler onu. Anneme ve kız kardeşime acırlar, ancak kimsenin elinden onlar için bir şey yapmak gelmez. Muhabir maaşımla zar zor geçinmiyor olsaydım belki de babamın hışmına uğramayı göze alıp onları yanıma alırdım, ama şimdilik bu mümkün değil.

Eve vardığımda arkamı dönüp gitmemek için kendimi zor tuttum. Kapı, duvarlar ve eşik kötü anıları davet ediyordu. Zile basacak cesareti kendimde bulabilmem için birkaç dakika geçmesi gerekti. Sonunda kuş sesi çıkaran zile dokunup bekledim. Şıpıdık terliklerinin çıkardığı ses annemin basamaklardan indiğini duyuruyordu. Kapıyı açıp da beni karşısında gördüğünde yılların özlemiyle boynuma sarıldı. Sonra da biraz uzaklaşıp bana uzun uzun baktı.

"Güzel oğlum benim... Değişmişsin, kocaman adam olmuşsun. Üniversiteye okumaya giderken ufacıktın daha. Hay benim fakir aklıma... Kapıda kaldın oğlum, geçsene içeri."

Ardından kulağıma eğilip fısıltıyla konuştu:

"Aman evladım, dün telefonda dediğim gibi senin geceleri olanlardan haberin yok, tamam mı? Bizi ziyarete geldin. Dün gece de hissettik aynı sarsıntıyı. Korkudan aklım çıkacak. Bugün sen de göreceksin, anacığına inanacaksın. Baban inatla bir şey hissetmediğini söylüyor, ama bana kalırsa yalan söylüyor. Sarsıntılar başladığından beri o da değişti oğlum. Eskisinden de asabi oldu. Neden inkâr ediyor bilmem. Bir şey demeye korkuyorum. Ağzımdan kazara bir laf çıksa evi bana dar ediyor. Bu gece sen de hıçkırıkları duyup sarsıntıyı hissedince görmezden gelemez artık."

"Tamam anne" dedim. *"Merak etme sen. Bu meseleyi çözeceğiz. Sağlık ocağına gittin mi?"*

"Oğlum, benim doktorluk bir durumum yok. Hele geceye kadar sabret. Bir şey olmazsa sana söz, gideceğim doktora. Ama olacak. Oluyor. Aklımı yitirmedim ben daha."

Bunların üstüne söz söylemedim. Annemin elini öpüp onun peşi sıra merdivene yöneldim. İçeri geçtiğimde babam televizyonun karşısındaki kanepeye yayılmıştı. Beni görünce öyle şaşırdı ki gözleri çocukken oynadığım bilyeler gibi yusyuvarlak ve kocaman oldu.

"Ooo Ahmet Bey. Senin yolun buralara düşer miydi? Üniversiteye girdiğin günden beri bir kez bile uğramadığın evinin yolunu hâlâ hatırlıyorsun demek. Hayırdır?"

Annem, araya girip *"Deme öyle Bey. Oğlumuz yıllar sonra bizi ziyarete gelmiş, böyle mi karşılayacaksın"* diyecek oldu, ama babamın öfkeden alevler saçan gözleriyle karşı karşıya gelince sustu.

Kemalpaşa'ya döndüğüme pişman olmuştum, ama yapacak bir şey yoktu. Olan olmuştu artık. Üstelik bir kerecik olsun annemle kız kardeşimin yanında bulunmalı, onlara destek olmalıydım. Sesimi çıkarmayıp içeri geçtim. Annem sırt çantamı alıp odamı hazırlamaya giderken eskimiş koltuklardan birine oturdum. Kendimi hiç rahat hissetmiyordum. Evin her yanını saran kasvet, lanet olup yüreğime oturmuştu. Bir yandan da babamın öfkeli ve tedirgin bakışlarıyla mücadele ediyordum. Suskunluk sakız gibi uzayıp üzerime yapıştığında sırf bir şeyler söylemiş olmak için, *"Nasılsın baba?"* diye sordum.

"Geç hâl hatır faslını da neden geldin, onu söyle. Yoksa anan olacak akılsız karı mı çağırdı seni?"

Babam eskiden de annemi, kız kardeşimi aşağılardı, ben ise susardım, ama bu kez sesimi çıkardım.

"Annemi ayağının altına paspas etmekten bıkmadın mı daha baba? Kadıncağız sana hizmet etmek için çırpınıp duruyor. Bunun karşılığında aşağılanma ve dayaktan başka bir şey gördüğü yok. Yapma artık bunu. Ailene, hayatını paylaştığın insanlara karşı biraz saygılı ol."

"Bunca yıl sonra bana akıl öğretmeye mi geldin buraya eşek sıpası? Benim paramla okuyup gazeteci oldun diye kendini bir bok mu sanıyorsun?"

Annem odaya girmeseydi daha konuşacaktı. Annemin konuşmalarımızın en azından bir kısmını duyduğu, kaygıyla kırışan alnından ve bembeyaz olmuş yüzünden belliydi. Bu tedirginlik anını kullanarak *"Hasret odasında herhalde. Ben ona bir bakayım, çok özledim"* deyip hızla oradan ayrıldım. Oda kapısı aralıktı. Yavaşça içeri girdim ve kardeşimi yerde bağdaş kurmuş bebeklerine bakarken buldum. Önce gözlerini korku bürüdüyse de beni tanıyınca rahatladı. Kollarıyla kendini sarıp sarmalamış, bacaklarını birleştirmişti. Yanına gidip konuştum onunla. Suçluluk hissi kelimelerime sızmasın diye çok uğraştım ve muhtemelen amacıma ulaşamadım. Kardeşim iyi görünmüyordu. Yirmi üç yaşında olmasına rağmen gerek tavrıyla gerekse ufak tefek görünüşüyle çocuk gibiydi. Üstelik bir deri bir kemik denecek kadar zayıflamış, avurtları çökmüştü. Ona şefkatle sarılıp neyi olduğunu sorduğumda bana bir şeyler anlatmaya çalıştı. Kollarını açıp sallıyor, sonra da parmaklarıyla yeri işaret ediyordu.

"Sarsıntıdan mı bahsediyorsun?" diye sordum ona. *"Gerçekten de oluyor mu bu?"* Başını evet anlamında aşağı yukarı hareket ettirince şaşkınlıkla karışık bir ürperti duydum. Bu sırada annemle babamın sesleri yükselmişti, tartışıyorlardı. Babamın anneme yine el kaldırmasından korkarak kardeşime sarıldım. Çünkü o da sesleri duyup sinmişti. Keşke duyabildiği gibi konuşabilseydi de. Kaç dakika öyle suskun ve tedirgin durduk bilmiyorum. Ne zaman ki annem kapıyı açıp yemeğin hazır olduğunu haber verdi, sessizlik son buldu. Yemek masasına götürmek üzere yerinden kaldırmaya çalıştığımda Hasret bana karşı koydu.

"Hasret yemeğini hep odasında yiyor oğlum. Babasından korkuyor. Yalnızken daha rahat oluyor. Baban dilsizliğinden ötürü hor görüyor kardeşini, itip kakıyor. Bırak yerinde kalsın. Ben onun yemeğini getireceğim."

Konuşmak, karşı çıkmak istedim, ama kelimeler boğazıma takıldı. Neticede annemin de suçu yoktu, o ne yapsındı?

Yemek faslı kısa ve sessiz geçti. Babam benimle dalaşmak istemediğinden olsa gerek bir şey söylemedi. Sadece ne kadar kalacağımı sordu. Bir an önce gitmemi istediğini saklama gereği duymuyordu. Benim aklım ise annemin anlattıklarını başıyla onaylayan Hasret'teydi. Sarsıntı meselesinin aslı neydi? Babam tabağındakileri bitirir bitirmez kahveye gitti de annemle baş başa kalabildim. Telefonda anlattıklarını tekrar edip durdu. Yatmaya hazırlanırken, "Gece yarısından sonra sen de göreceksin oğlum. Bu evi kesin ecinniler bastı. Okuyup üfletmemiz lazım, başka yolu yok. Yarın babanı bir bahaneyle şehre götür. Akşam da orada kalıp eğlenin ki ben şu hocayı çağırayım" dedi.

Onunla fikir tartışmasına girecek durumda değildim. *"Tamam anne, tamam"* deyip odama geçtim ve kafamı yastığa koyar koymaz uykuya daldım. Birisi beni dürtmüş gibi uyandığımda oda karanlıktı ve başım dönüyordu. Daha doğrusu ben öyle sandım. Gerçekte yer sarsılıyordu. Yerimden fırlamamla birlikte kapı açıldı ve annemi gördüm. Dengesini sağlamak için iki eliyle duvara tutunup *"Gördün mü oğlum? İnandın mı şimdi bana?"* dedi. Evet, inanmıştım. Yer ayağımın altından yağ gibi kayarken aksi mümkün müydü? Kendimi güç bela koridora attım. Annem koluma girmiş beni evden çıkarmaya uğraşıyordu. Yaşadıklarım o kadar tuhaftı ki ne düşüneceğimi, neye inanacağımı bilemiyordum. Evi terk etmedim ve annemin de bunu yapmasına engel oldum. Bununla da kalmadım, bahçe kapısına yöneldiğini gördüğüm babamın önünü kesip onu zorla kanepeye oturttum.

"Çek ellerini üstümden eşek sıpası. Sen benim dayağımı özledin anlaşılan" diye bağırırken ağzını kapadım ve ayağımla omzuna basarak onu yere mıhladım. Bunca yıllık korkum, ezikliğim birden buhar olup uçmuştu. Babam yerinden kalkmak için boş yere debeleniyordu. Annem ise duvara yaslanmış korku dolu gözlerle bizi izliyordu. Evimiz temelinden sarsılırken Hasret girdi içeri. Bakışları nefret doluydu, ağzı öfkeden çarpılmış, gözleri kararmıştı. Karşımdaki kız kardeşim Hasret'ti, ancak ne bakışları ne de tavrı ona benziyordu. Zayıf ve güçsüz görünümünden beklenmeyecek bir çeviklikle babamın arkasına geçti ve onun boğazını sıktı. Ardından hayatımın en büyük şokunu yaşadım. Dilsiz Hasret konuşuyordu, hem de davudi bir sesle.

Dipten gelen şiddetli sarsıntının yarattığı homurtulara rağmen ağzından çıkan her kelime çivi gibi beynime çakıldı.

"Sonunda cezanı çekeceğin vakit geldi Hasan Efendi. Kötülüklerinin hesabını vermeyeceğini mi sandın? Yaptıkların yanına kâr mı kalacaktı?"

Yere çöken annem dehşetle açılıp neredeyse yüzünün yarısını kaplayan gözlerini babama dikmişti. *"Ayşe..."* diyen anneme baktım. Neler olup bittiğini anlamaya çalışıyor, ama gözümün önünde meydana gelen tuhaf olayı bir yere oturtamıyordum. Hasret'in konuşması nasıl mümkün olabilirdi? Ayşe kimdi?

Gözlerim karardı, ellerimi babamın omzundan çekip olduğum yere çöktüm. Bu arada Hasret, *"Evet, Ayşe"* dedi anneme. *"Sesimi unutmamışsın. Aradan bunca yıl geçti. Adımı anmadığın, hesabımı sormadığın, yaşadıklarımı kızının da yaşamasına müsaade ettiğin için her şeyi unuttuğunu sanıyordum."*

Annem hıçkırıklara boğulmuştu. Yanımıza gelmeye çalışıyor, ama sarsıntının şiddetinden dolayı bunu yapamıyordu. *"Kızım da mı yaşadı?"* sorusu dudaklarının arasından güçlükle döküldü.
Hasret ya da Ayşe kahkahalarla gülüyordu. Nefes alamayan babamın yüzü morarmıştı. Böyle bir sahneyi korku filmlerinde bile görmemiştim ve aklımı yitirmek üzereydim.

"Yaşadı tabii, ama artık bitti. Benim çektiğim acıları bedenini ödünç aldığım yeğenimin de yaşamasına izin vermeyeceğim. Evet, doğru anladınız. Hasan denen bu adi yaratığın kız kardeşi Ayşe'yim ben. Hasret ile Ahmet'in halası Ayşe. Anlatsana şerefsiz, suçlarını karının ve oğlunun önünde itiraf etsene."

Hasret'in suretine bürünmüş Ayşe'nin sesi yükseldikçe sarsıntının şiddeti artıyordu. Evin nasıl olup da hâlâ başımıza yıkılmadığını anlayamıyordum. Büfe açılmış ve annemin misafirler için sakladığı fincanlar, tabaklar dışarı fırlamıştı. Avize salıncak gibi sallanıyordu ve iplerinden kurtulması an meselesiydi.

"Kocamın ölümünden sonra yanınıza sığındığımda gençtim daha. Ne çocuğum ne de başka akrabam vardı. Onun bu kadar kötü olabileceğini tahmin edemedim. Hem başka ne yapacaktım? Nereye gidecektim? Bir gece ben uykudayken sessizce odama girip üzerime çullandığında ona karşı koydum, ama ağzımı kapadı. Direnmem boşunaydı. İşini bitirip yüzünde pis bir sırıtışla dışarı çıktı. Sabaha kadar hıçkıra hıçkıra ağladım. O zaman Ahmet daha bebekti, Hasret ise dünyada yoktu.

Sen de biliyordun yenge. Bana neler yaptığını biliyordun da ses etmedin. Bir gece kapı aralığından bu hayvanın, öz kardeşinin ırzına geçtiğini gördün. Nasıl sessiz kaldın? Dayak yemekten mi korktun? Öldürülmekten mi? Bak, şimdi kızının da başına geldi aynı felaket. Zavallının dili yok ki anlatsın. Bu şerefsiz de ona güveniyor zaten.

Kızın senin nasıl bir pislik olduğunu herkese anlatmaya kalkamazdı, değil mi? O yüzden onu öldürmene de gerek kalmazdı. Hem beni öldürüp bodruma gömdün de ne oldu? Bak geri döndüm. Yeğenimin canını daha fazla yakmana engel olmak, sana hak ettiğin cezayı vermek için geri döndüm. Sen kızının önünde her donunu indirdiğinde evini temelinden sarstım. Cezanı çekene kadar bu sarsıntı dinmeyecek Hasan. Ve sen tez vakitte layığını bulacaksın. Yeğenimi senin elinden kurtarınca huzura kavuşacağım."

Varlığından yeni haberdar olduğum, ölümden dönen halam dışında herkes suskundu. Annem başını önüne eğmişti, babamın morarmış suratından ve kanlanmış gözlerinden korku akıyordu. Ben ise düşünemiyordum, ölü halamın sözleri tokat gibi suratıma çarpmış ve beni serseme çevirmişti.

Halam, Hasret'in elleriyle göğsüne bastırdığında, babamın boğazından acılı feryatlar fırladı. Boylu boyunca yere serilmişti ve ağzından köpükler çıkıyordu. Halam ise Hasret'in ellerini onun vicdansız kalbine gömdükçe gömdü, ta ki atmayı durduruncaya kadar... Babam demekten utanç duyduğum adam, cansız bir et ve kemik yığınına döndüğünde, kız kardeşimin bedeninden uzun saçlı, narin bir kadın gölgesi çıktı. İşte o an sarsıntı durdu. Üçümüz pencereden duman gibi süzülüp giden gölgenin ardından bakakaldık. Kendime geldiğimde ambulansı aradım, eve gelen görevliler babamın kalp krizi sonucunda hayatını kaybettiğini söylediler ve cesedini alıp morga götürdüler.

Bugün onu günahlarıyla birlikte gömeceğiz. Toprak, kötülükle yoğrulmuş bedenini kabul eder mi bilmem. Benim yapamadığımı yapıp kız kardeşimle annemi zulümden kurtardığı için halama minnettarım. En kısa zamanda bodrumu kazıp kemiklerini bulacak ve usulünce bir çınar ağacının altına defnedeceğim.

Çizer:
Mehdi Vasseti

KULAKARKASI

"Kalemim elimde değilken çok hikayeler düşündüm, kafam yerinde değilken çok hikayeler yazdım."

ilker ekiz

- **Ömrü uzatan besinler listesi gördüm. Tamamını okumaya ömür yetmez.**
- Erol Evgin'in saçlarının peruk olduğunda öğrendiğim şoku yeni atlatırken, ressam Bob'un saçlarının perma olduğunu öğrendim. Şuraya bir hayal kırıklığı daha çizelim.
- Kışın ilk hastası olmak çok kötü. Sonra hastalanan herkes seni suçluyor. Sanki virüsü evde sen yapmışsın gibi.
- Nasıl üşengeç bir komşum varsa, taşınalı iki ay oldu. Camdaki kiralık yazısını hala çıkarmadı.
- İyi biten ilişkilerden sonra anılardan bahsediliyor. Kötü bitenlerden sonra analardan.
- Doğum kontrol yöntemi: Hiçe boşalmak.
- Tarih boyunca göç etmiş, çadırlarda onlarca insanla birlikte uyumuş bir ırkın evladıyız. Yalnız uyumak koyacak elbet. Olay sende değil, gende.
- Aldığı ürünün garanti belgesine, üründen daha fazla önem gösteren var.
- Her canlı yayın, tekrarı tadacaktır.
- Taksiye biner binmez şoförün alakasız bir konuyla konuşmaya başlaması. Muhtemelen bir önceki müşteri ile yarım kalan konuyu seninle tamamlamaya çalışması.
- Real Madrid bildiğin Öz Diyarbakır gibi bir şey.
- Olimpiyatlarda sportif başarı yakalayabilmemiz için trip atma ve sidik yarışı branşlarının eklenmesi lazım.

- "Babanın düşmanını s.keyim" diye küfür var. Kızsan mı, teşekkür mü etsen bilemiyorsun.
- Araç park ederken aniden belirip koordinat vererek yardımcı olan ve aniden ortadan kaybolan adam var.
- Ha deyince olmuyormuş. Olmaz tabi. Ha ne lan!
- Yazın vantilatörle aramda öyle bir bağ oluşuyor ki, sağa sola dönüp başkasını serinlettiğinde kıskanıyorum.
- Yarasının kabuğunu kendi düşene kadar koparmayan insan, sen de nasıl bir sabır var lan!

- **Canan Karatay da ekmeğini; ekmek yemeyin diyerek kazanıyor.**
- Bir tarafına dokununca "Ananı s.keyim" diye tiki olan insana durmadan dokunup, anasına küfür yiyerek niye eğlenir insan? Normalde pıçak çekecek adam da yapıyor aynı şeyi.
- Drakulluk edene kazıklar olsun.
- Bir gün teki çıkagelir diye, matruşka gibi iç içe geçmiş, karantinaya alınmış çoraplar..
- Bekarsın dediler, kız vermediler.
- Uçan balon alıp, uçunca üzülmüşlüğümde var.
- Redkit'in yapımcıları çocuklara örnek olmak için, Redkit'e sigarayı bıraktırıp ağzına bir ot parçası verdiler. Ota özeneceklerini düşünemediler. Öyle de oldu.
- Rakı, aslan sütü ise bira, devam sütü.

- **Rahat uyuyayım diye aldığım ortopedik yastığıma her başımı koyduğumda, fiyatı aklıma geliyor. Vicdan sızlamasından uyuyamıyorum.**
- Çalışmaya alışmakla, alışmaya çalışmak arasındaki gel-gitlere alışmaya çalışıyorum.
- Hatunları İslami kurallara göre kesiyorum. Götlerine değil gözlerine bakıyorum.
- İçim ürperiyor. Ya evde çoksan.
- İlk iki kadehte boş konuşuluyor. Üçüncüde aşk. Dördüncüde siyaset. Beşincide susuluyor. Altıncıda kusuluyor.
- Masallar o kadar saçma ki bence çocuklar dinlerken sıkıldıkları için uyuyorlar.

- **Yulaf ezmesi kutusunun üzerinde "Güne yulaf yiyerek mutlu başlayabilirsiniz" yazıyor. At mıyız lan biz?**

Fanzin Okur

Zamani atmosferden bizlere seslenen bir dost; Palyaço

Zamani atmosferden bizlere seslenen bir dost; Palyaço Takipçilerini merakta bırakmayı her fırsatta ihmal etmeyen, çok muhterem Sylvan Clownson'un yeni mahsulü Palyaço 17, fanzin raflarındaki yerini aldı. Her geçen gün kendini yenileyen, tekrarsız, katıksız ve parlatmasız bir fanzin olma özelliği bulunan bu işin son sayısı hakkında biraz laflamak isterim.

Öncelikle ön kapakta fevkalade bir kolaj karşılıyor bizleri. İzleyenlerin adeta beynine kazınmış, Alex'in fal taşı gibi açılmış (açtırılmış) gözlerinden aktarma yaparak, önsöz kıvamındaki "bir yan bilinç için bile paranoyak sayılabilecek başlangıç"ı okuyoruz. Anlayanın anlayanda kaldığı bu yazı, içimizi yokluyor.

Devam eden sayfada ÇAMUR'dan bahsediyor ve kendince korunma yolları arayarak, Ortaçağ düzleminden kendine bir tünel kazma girişiminde bulunuyor. Pislikten arınışın imkânlarını tartarken gene, aynı çağda ölen Sylvan'ı anmadan geçmiyor. "Yoksa o çağ bu çağ mı?" diye bir duruyor insan. Harbi öyle mi acaba?

Diğer yazısında ise bir kutlama var. Haberlerde yayınlanan istatistik verilerine göre açlık sınırını kıl payı sıyırışın kutlaması bu. Kutlamaya konu olan şeyler iki yumurta, bir sosis ve demlenme ihtimali olan yurdum çayı. Bu parti hepimizin arkadaşlar. Bir el atsak da, daha da şenlense...

Başka bir yazısında ise gene bir çözümlemeye girişen Sylvan, bugünden bakarak dünün kifayetsizliğini, yerinde saymışlığını gösteriyor bizlere. Modern çağın perdelenen kimliklerini hafifçe aralayarak, arada kalmış suretsizlere, yalın öneriler sıralıyor. Her haliyle Sylvan, her şekliyle Palyaço.

Mutlaka edinin, bir yerlerde bulup okuyun derim. Fevkalade zihin açıcı. Şimdilik bu kadar.

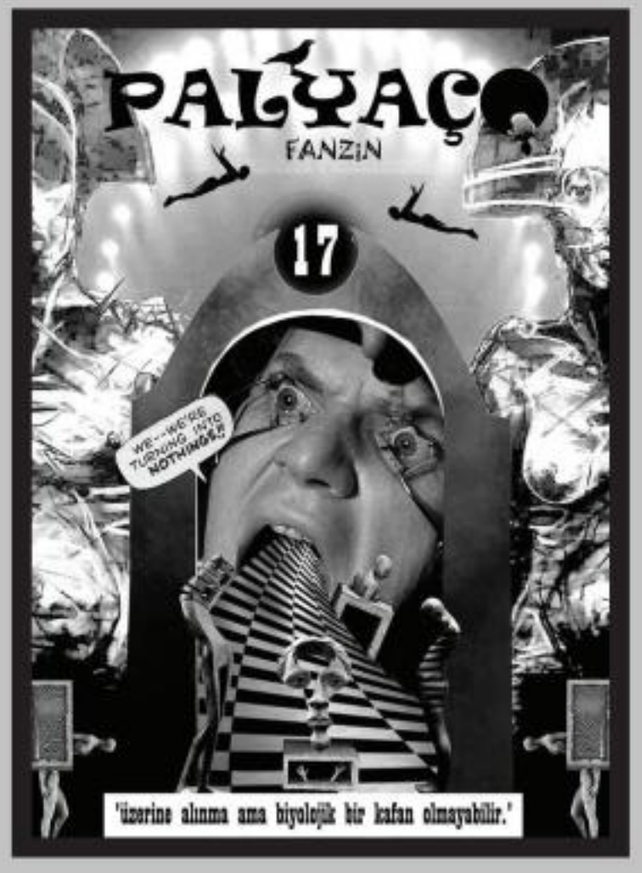

"CEHALET MUTLULUKTUR!"

Bilmek; insanın acısını arttırır. Bu net!

Boş vermişlik; cehalet gerektirir. Cahiller çoğu zaman mutludur, bu da net!

Hep bir yalana tutunup "en iyinin" kendi olduğuna inan(dırıl)ır insan. Tarihin her döneminde böyle olmuş. Eski Roma'da Plebler, 20. yy başlarında Adolf Hitler'in arkasından gidenler ve günümüzde sahte davalara yüz tutan insanlarımız.

Bir dizi karakteri ile ruhlarımızı mastürbe edenler bizden daha bilgili değil daha kötüdür sadece. Örnekle açıklamak gerekirse; metrobüs / otobüs ile evine dönmeye çalışan bir ağabeyimizi hayal edin; her ay aldığı ama hiç göremediği asgari maaşını, asgari yaşam standardına denkleştirmeye çalışan, çocuğunun tek amacı yeni bir akıllı telefon olan, yarına çıkabileceği belirsiz, faturalar ile boğulmakta, kira / aidat giderlerinden ekstra bir poğaça yeme lüksünün olmadığını düşünen...

İş yerinde, işçiyi ezen kanunların en iyi şekilde uygulandığı ortamda bile onu mutlu eden tek şey; kendi aylık maaşının on katını bir gece kulübünde bahşiş bırakan oyuncunun o haftaki bölümünde alacağı intikam...

Bunu sosyoloji / psikoloji ile açıklayamazsınız. Ben de çok düşündüm, bir izahı yok. Biz nev-i şahsına münhasır bir milletiz. Acımız da, sevincimiz de, saçmalıklarımız da bize has.Kimseyi cahil diye yaftalamıyorum yanlış anlaşılma olmasın.

Sadece "Neden?" diye sormadığımıza kızıyorum.
Gün gelecek pişman olacağız, "Neden?"
sorusunu başkası soracak, biz nedensiz kalacağız...

YAŞAR MENDERES
ÇETİN .LEMUR

DÖNGÜSEL BAĞLILIK

Bizi bu hale sevdiklerimiz getirdi, yakınmayın.
Sevmek diye bunca ızdırap, uyku boşluğu, ölüm çığlığı.
Sevgi ile özgürlük aynı yastıkta kocamaz diyenler halt yedi!..
...
Ölçüsüz sevgi körleştirir.
Gerek tüzel gerek özel ilişkilerde sınırsız bir sevgiye sahipseniz,
yeryüzündeki en acınası insan siz oldunuz demektir; tebrikler!
Ülke örneğin, kör bir sevgiyle, yüzde elli diye diye aldı başını körlemeye koşuyor.
Ölüyor, haberi yok; görmüyor.
Stabil bir sevgiyi yaşanası kılan sınırlardır oysa.
Kişiyi köleleştirmez çizgiler, özgürleştirir.
Ölümüne sevgi diye bir şey yok, öldürmez sevgi, yaşatır.
İdeolojiler, sistemler, davalar, yollar, adım başı aşıklar, hep ama hep dejenere bir teferruatın öncüleridir.
Sizi bir kutuya hapseder ve o kutunun dışındaki dünyayı görmemeniz için gözlerinize mil çeker. Olmadı elinizi ayağınız bağlar, olmadı ağzınıza el bombası sıkıştırır. "Seni seviyorum." demeye yeltenseniz, ağzınızda patlar.
...
Özgürce sevin, prangalarınızdan kurtulun.
Sizi prangalayan "sözde" sevginiz ise de, bombayı yatağına atıp kaçın.
...
Bizi bu hale sevdiklerimiz getirdi, yakınmayın.
Sevmek diye bunca ızdırap, uyku boşluğu, ölüm çığlığı.
Sevgi ile özgürlük aynı yastıkta kocamaz diyenler halt yedi!..

AÇELYA BÜŞRA
ÖZDİREK

TWITCH PLATFORMUNDA "TÜRKİYE'NİN EN İYİ KADIN YAYINCISI" SEÇİLEN FIONAMED (FİGEN ÖRTÜN) DİNLEMEKTEN KEYİF ALDIĞI 10 PARÇAYI LEMUR OKURLARI İÇİN LİSTELEDİ!

1 - Ratatat - Wild Cat
2 - Offspring - Pay The Man
3 - Röyksopp - What Else Is There
4 - Tool - Vicarious
5 - Infected Mushroom - Heavyweight
6 - The Prodigy - Medusa's Path
7 - Nine Inch Nails - Closer
8 - OneRepublic - All fall down
9 - Özlem Tekin - Bahar
10 - Pamela Spence - Gerçek Aşkım

@fionamed
FİGEN ÖRTÜN

FULYA BAYRAKTAR
LEMUR

BİR ANİ YUVARLANIŞ

Bol yıldızlı bir akşamdan, yedinci kattaki evimin çalışma odasından, sana kocaman bir merhaba! "Çalışma" dediğime bakıp da çok önemli şeyler yaptığımı sanma. Burası, duygu ve bilgi kusan raflar dolusu kitaplar, eski bir masa, sadece daktilo gibi kullanabildiğim bilgisayar ve kalabalıkmışım hissi veren bir müzik seti olan, okuyup yazdığım bir yer işte. "Düşünme odam" desem daha doğru olur. Belki merak edersin, bir de yatak odam var. Yükseklerde oturmam garibine gitmesin, apartman asansörlü, inmem çıkmam kolay. Annemlerden ayrılmamın nedenini de sorarsın sen şimdi. İster kendini kanıtlama çabası, istersen onlara yük olmama kaygısı, de. Eksik de olsa, ayaklarımın üzerinde durma mücadelesi. Hem çalıştığım yere de yakın burası, kapının önünden geçen işyeri servisi de cabası. Tam olmayınca insan, yaşamını kolaylaştırmanın en kolay yolunu bulmalı. Alışverişimi genellikle kapıcı yapıyor, bazen annemler, bazen de vicdan azabı duymamak için gelip giden arkadaşlar. Sağ olsun hepsi. "En iyi arkadaşım" diyordun bana, değil mi?

Çok şenlikli bir semtte oturuyorum, havalar ısınmaya başladığından beri, hemen her gün bir evden, bir bahçeden ya da bir arsadan müzik sesi geliyor. Müzik dediysem, çıldırtan cinsten, cızırtılı, tıngır tıngır sesler. İşte yine başladı. Odam, karşıdaki gecekondulardan yayılan, elektrik yüklü bağlamanın çıkardığı, sürekli aynı ritimmiş izlenimi veren, "Ankara havaları"yla doldu. "Güvercin uçuverdi..." Tam da her şey yoluna girecek diye düşündüğüm bir akşam, içki kokan nefesini yayarak, "biraz hava alayım" deyip kapıyı çarpıp gidişinin, saatlerce aynı yerde gezinecekmiş gibi görünen sakin güvercinin aniden havalanışından ne farkı var?

Balkona çıktım, gürültülü müziğe, neşeli alkışlara kayıtsız kalamayıp. Balkon, sıkı duvarlarla örülmüş dünyamda, nefes alıp verdiğimi hissettiğim tek yer. Çiçeklere takıldı gözlerim; birlikte ekip tuttular mı diye sürekli baktığımız, evimizin balkonuna koymayı planladığımız süsenlere, sardunyalara... Birçok şeyi attım da onlara kıyamadım taşınırken. Duyularımda bir sorun yok, her balkona çıkışımda, yüzüme vururcasına yokluğunu, çeşit çeşit kokular yayıyorlar. Merak ediyorum aslında, bakalım ne kadar yaşayacaklar?

Ayşe yine karşıda, karaltılar içinde, anlamını çözemediğim bakışlar gönderdi balkonuma. Taşındığımdan bu yana, beni hiç yalnız bırakmayan, sesini hiç duymadığım, ismini kendim yakıştırdığım, örgülü saçlı genç kız. Gündüzleri değil de akşamları, yalnızlık çektiğimi bilir de sanki, işlerini bitirdikten sonra avludaki bir taşın üzerine oturup saatlerce bakışlarıyla sohbet eder benimle. Bazen çok iyi anlarım söylediklerini, bazen duyamam. Fısıltıyla söyledikleri, duyamadıklarım, sanki sevip de karşılık bulamadıklarıyla ilgili.

Gecekonduların arasındaki boşlukta, çepeçevre oturmuş davetliler, gelinin kolunun, bacağının sağlam olup olmadığına bakıyorlar, zaman zaman yüzüne odaklayıp bakışlarını, yara izi var mı diye de araştırıyorlar. Saçlarının arasında dikiş izleri olup olmadığını da merak ediyorlar belki, ama gelinin başı kapalı, göremiyorlar. Cepkenli damat, sevdiği kadının tam olduğundan, yarası olmadığından emin, kollarını olabildiğince kaldırıyor oynarken. Bana mı öyle geliyor ki? Anlatamamıştım sana. Karanlık bir girdapta çalkalanıyorken bedenim, romantik bir şarkı söylüyorken arabanın teybindeki kadın, bir bahar akşamı düğününe davetliydim. Yazın gelişini müjdeleyen ılık rüzgâr geniş eteğimi havalandırıyordu hafif hafif. Gururla birbirimize öyle kilitlenmişti ki bakışlarımız, davete kimler gelmişti, hiç hatırlamıyorum. İlaç kokan bir koridordaki koşuşturma anında kesintiye uğrayan dansımızı, bir serum şişesini perde yapıp kendime, devam ettirmeye çalıştım, olmadı. Bir ani yuvarlanış... ve hayatın engelleri kaldıramayıp mecrasından taşması... Ve bütünlüğünü yitirip kollara ayrılarak dağılması...

Çocukluktan bu yana görüşmemiz, bunca seneyi sevgimizi yitirmeden birlikte geçirmemiz, hayallerimizi de ortaklaştırmıştı elbet. Aynı günlerde, aynı hayalin peşinde olduğumuzu; gizli gizli vitrinlere bakışından, izinlerini korka korka alışından, yüzüme uzun uzun dalışından biliyordum. Nisan yağmurları bitecek, belki ıslaklığı, parlaklığı kalacaktı gökyüzünde. Baharı, içimizdeki kıpırtıları artıran baharı kaçırmayacaktık, değil mi? İkimiz de çok severiz mayıs ayını. Tam da bu zamanlarda, belki mahallemizdeki çay bahçesinde, kulakları sağır edercesine "Yıldızların Altında" şarkısı çalacaktı. Komşularımız imrenerek balkonlarından dinleyeceklerdi bu şarkıyı. Tekerlekli sandalye yok olabilir miydi, tam da nikâhımız kıyılırken? Kalkabilir miydim ayağa dimdik? Bedenimi, yüzümü zerre zerre inceleyecek davetlilere, ağızlarını elleriyle kapatarak fısıldaşanlara, "vah vah"lara inat... "Damat sebep olmuş bu duruma, almak zorunda kaldı" diyeceklerdi belki. Ama sen kollarını olabildiğince kaldırıp oynarken, tuhaf tuhaf bakanlara dönüp "Hiçbir önemi yok" diye cevap veremez miydin? Aşklar, mucizeler yaratamaz mı?

Duygularım da yerli yerinde. Sıcaklığımı, sevgimi istediğin kadar hissettirebilirdim yüreğine, sımsıkı sarabilirdim seni, tek olsa da kolumun bütün kuvvetiyle. Kapıyı, telefonu biraz geç açabilirim belki, kucağına alıp aniden atamazsın yatağa. Sevdiğin yemeklerin hepsini yapabilir miyim, bilmiyorum. Ne dersin; aşk en çok uzuvlardan mı güç alır? Yoksa sevdiğini, herkese "tam" diye gösterebilmek mi aşktır?

Biliyor musun, bedenim, eksilen, işe yaramayan uzuvlarına, izi kalan yaralarına, ilk görüşte gözü takılan yabancılara tamamen alıştı. Aslında yeni bana, ben de çok alıştım. Kendimi bu yeni bedenimle tanımlıyor, eski halimi hiç mi hiç hatırlamıyorum. Bütün sorun, aynı senin gibi, beni aciz görenlerde. Hâlâ biraz kısık gözlerle baksalar da; ailem, iş arkadaşlarım, komşularım da alıştı yeni bana. Aşk olmadıkça arada, çok fazla sorun yok galiba…

Geçen gün penceremden, tekerlekli sandalyesiyle sokağımdan geçen bir genç kız gördüm. Ara sıra durup elindeki mendille burnunu siliyordu. Kim bilir, belki de başka biri de onu eksik bulmuş ve aniden ortadan kaybolmuştu. Anladım ki; görünen eksiklikler, insanları görünmez eksikliklere mahkûm ediyor. Doğmadan önce yuvarlanmış olsaydım, beni sever miydin acaba sorusu, hep aklımdan geçiyor.

Yalnızlık işte, bazen kendi kendime oyunlar oynuyorum. Bir televizyon programına çağırmışlar, sözcükler, deyimler sıralıyorlar ardı ardına ve ben ilk aklıma gelenleri söylüyorum. "Eksiklik" diyorlar mesela, "Zamanın akışı karşısında geride kalmışlık hissi" diyorum. "Suçluluk duymak" diyorlar, "Gerçekçilikten kopuk abartılı bir ilgi ve ardından uzaklık" diyorum. "Ya acımak?" diyorlar, "Çaresizlik hali ve aklından geçenleri süzgeçten geçirme zorunluluğu" diyorum. Daha pek çok şey soruyorlar, cevaplıyorum. "Suçluluk duymak, acımak aşkı tüketir mi?" diye soruyorum ben de onlara, tuhaf tuhaf bakıyorlar.

Bu, sana yazdığım yüzlerce mektuptan, postaya vereceğim ilk ve son mektup. Gelmiyorsun diye sitem etmek için değil, bana bir daha gelmemen için yazdım. Epeyce zaman geçti, yazdıklarımı sana postalayacak kadar cesaret kazandım. Affet, arada kalemimden kaçan sitemlere engel olamadım. Kaderci değilim; ama hayatın görünmez paylardan, nedensiz ödüllerden, gereksiz cezalardan oluştuğunu bilirim. Seninle uzunca bir zamanı paylaştık, pişman da değilim. Bundan böyle benim payıma düşen de yalnızlık, biraz direnseme de öğrendim.

Sahi, her yerleri; bacakları, ille de kolları sağlam mı âşık olduğun kadının? Sımsıkı sarabiliyor mu seni, şimdiki aşkın?

GÖKÇE TÜRK'LE BAYRAM GELİYOR

'BEYEFENDİ' ŞARKISIYLA BEĞENİ TOPLAYAN VE YAZA ÖZEL BİR ŞOV HAZIRLIĞINDA OLAN GÖKÇE TÜRK, YENİ ÇALIŞMASI BAYRAM'I VE MÜZİKAL YOLCULUĞUNU ANLATTI!

Genellikle eline tarak alıp, su şişesi alıp şarkı söylemeye başlama hikayelerine alışkınız ama sizinki hem eğlenceli hem komik olmuş...
Evet, sekiz yaşımda kafamı çamaşır makinesine sokup şarkı söylüyormuşum. Saçlarım buhardan tiftik tiftik olurmuş. Annem çekermiş bacaklarımdan 'hadi kızım yeter' diye. Bacak kadar boyumla Türk Sanat Müziği söylerdim bir de. İstanbul'a geldiğimden beri de müzikle ilgilenmeyi bırakmadım. Aslında iletişim fakültesi mezunuyum ama çocukluğumdan beri konservatuara gidiyorum. sekiz yaşımdan beri hem şan hem keman dersi aldım. Çift iş yaptım hep; müzikle ilgilenmeye devam ederken kurumsal bir kimliğim de vardı. Büyük Kulüp, Moda Deniz Kulübü gibi kurumsal yerlerde sahne aldım ve bugünlere kadar geldim. Bu yıl single çalışmamız Beyefendi ve remix versiyonunu dinleyicilerimizle buluşturduk. Şimdi sıra yeni şarkımız "Bayram"da...

Beyefendi'nin hazırlık süreci nasıl gerçekleşti? Bu şarkı size özel olarak mı yazıldı?
Söz müzik Emre Olgun, düzenleme İlker Bayraktar ve Ayda Tun Boyacı'ya ait. Stüdyo Lonca'dan çıktı. Klibimizi de Volkan Günsür yönetmenliğinde çektik. Evet, bu şarkı benim için yazıldı. Tam da artık kendime yatırım yapmam gerektiğini anladığım bir zamanda... Emre Olgun benim yıllardır tanıdığım ve çok yakın bir arkadaşım. Bu hayatta hiçbir şeyin sadece tesadüf olmadığına inanırım. Çünkü tesadüf dediğimiz her şey aslında size bir şey kazandırmak veya bir şey anlatmak için var. 'Tam da sana göre bir şarkı yaptım, hemen gelip okuman lazım' diye... Gidip şarkıyı okudum ve sanki şarkı kırk yıldır benimmiş de benim haberim yokmuş gibi sarıp sarmaladı beni...

Yıldız Tilbe'ye benzetenler olmuş sizi. Size ne düşünüyorsunuz bu şarkıyla ilgili?
Şarkının adının 'Beyefendi' olması bile değişik aslında. Küfretmek istiyorsun ama beyefendi diyorsun. ***(Gülüyor)*** O yüzden de ayrı bir havası var. 'Delikanlım' tarafı var bu işin, aşkın, ya da acının. Bir de 'beyefendi' tarafı var yani. Ben çok hissederek söyledim. Eğer Yıldız Tilbe'yle kıyaslanıp benzetiliyorsa da benim için şahane bir şey ama tabii ki herkesin bir çıkış noktası var. Ben de kendi yolumu bulmak isterim.

Kadir İnanır ile çocukluğunuzdan bir anınız varmış. Nasıl tanıştınız?
Çocukken Samsun Fatsa'da her hafta gittiğimiz bir mekanda beni de sahneye çıkarıp şarkı söyletirlerdi. Kadir İnanır bir zamanlar yaptığı meşhur televizyon programı Böyle Gitmez ekibiyle sahne aldığım yere gelmiş ve beni dinledikten sonra 'Kim bu kız? Çağırır mısınız yanıma?' diyor. Hem ekibi, hem de gazeteciler orada sempatiyle bizi izlediler. Beni yanına çağırıp şarkı söyletti, sohbet etti. Öyle güzel ilgilendi ki beni Kadir İnanır'ın yeğeni zannetmişler. Ertesi gün gazetelere 'Kadir İnanır ve yeğeni muhteşem gece geçirdi.' başlığıyla haber yapıldı. Yine bir sahneme gelirse ona bir daha şarkılarımı söylemek istiyorum.

Müzik piyasasına girerken endişeleriniz olmadı mı? Artık şartlar değişiyor, rekabet artıyor ve her şey çok hızlı tüketiliyor. Yeni şarkılarınızla ilgili de korkularınız var mı?
Ben gerçekten şükürler olsun ki çok donan. Bir şey bilmeyen insanlarla bir işe girişince yolda kalıyorsunuz. Bu konuda kendimi çok şanslı görüyorum. Elbette kendime de güveniyorum. Müzik yapabilmeniz için biraz bu işi biliyor olmanız yani müzik geçmişiniz olması gerektiğine inanıyorum. Doğuştan bir şeyler de olmalı bence. İçim çok rahat çünkü yapacaklarımın bir yere geleceğine inanıyorum. Bu anlamda popüler değil pop müzik tarafında görüyorum kendimi. Pop müziğin daha oturmuş, daha kendine yer edinmiş tarafında.

Single çalışmanızdan önce pistlerde çalıştığınız ikinci bir mesleğiniz de varmış.
Evet pazarlama yöneticisi olarak çalıştım yıllarca. Sabah 6'da kalktığım bir işim vardı ve otomobil konusunda hiçbir bilgim yokken kendimi bir anda yarış pisti içinde bulmuştum. Kurumsal hayat zor ama herkes plazalardayken sesleri içinde mail cevapladığın çok değişik bir atmosfer oluyordu. Benim için pistin tozundan sonra sahne tozu yutulur diye bir slogan bulmuşlardı. Sırada sahnelerin tozunu attırmak var yani... ***(Gülüyor)***

Mirkelam sahnesinde çıkıp bir Mirkelam şarkısını söylediniz. Nasıl bir geceydi?
Koşa koşa gittim. ***(Gülüyor)*** İnanılmaz bir geceydi. Çok sevdiğim Erenköy şarkısını söyledim. Mirkelam'a zaten hayranım ama dinleyicisinin enerjisi de bambaşka. Dilerim yolum Mirkelam gibi uzun ve böyle güzel olur.

Bu yaz konserlerine gelenler nasıl bir Gökçe'yle karşılaşacak?
Yaz konserlerimiz için harika bir show hazırlıyoruz. Çok eğleneceğiz! Süheyl Atay ile birlikte hazırladığımız bir proje var. Hem pop, hem arabesk, hem türkü, her şey olacak. Sosyal medya hesaplarımızdan ayrıntıları takip edebilir herkes.

Yeni şarkınız Bayram ile ilgili neler hissediyorsunuz?
Biz Beyefendi ile hem basından hem dinleyicilerden çok güzel geri dönüşler aldık. Gerçekten herkese bu konuda çok teşekkür ederim. Beyefendi'nin remix versiyonunu da yayınladık. Şimdi de gençlerin çok sevdiği Emir Can İğrek'in söz ve müziğini yaptığı harika bir yaz şarkısıyla geliyoruz! Adı gibi bu şarkı benim de bayramım olacak! İnanın çok özel bir şarkı.

Sekiz yaşındaki kafasını çamaşır makinesine sokup şarkı söyleyen Gökçe'ye bugün seslenebiliyor olsan ne söylemek istersin?
Sadece "Asla vazgeçme!" derim. Bir gün ne istiyorsan oluyor...

SİZ TELEVİZYON İZLERKEN HAYAT AKIP GİDİYOR.

MICHAEL JACKSON

LEMUR

L-KOLTUK

Yazı: Hatice Kral

Dünyayı patlattığından beri, Tanrı'nın noksanlıklarıyla yaşadım. Topu patlattı, "Alın bununla oynayın." dedi yeryüzü halı sahasında. Şişirdik topu, her defasında geri indi. Yama üstüne yama, bir dikiş tutmayan. Derken hep eziklik, hep deli danalar gibi koşup durmak. Bununla neden bu kadar övündüğünü anlamak zaten akıl kârı değil, yormadım bi' saatten sonra güzel kafamı zaten. Bir şey sabit saçma olmalıydı; yoksa bunca yamaya değişirdi bu dünya.

Sevdiğine niye yapar ki böyle tuhaf şeyler, kesin gönlünü eyledi. Ben de umursamadım bir saatten sonra, neylersen bir hiç içindi. Topa yama yapmadım, ayağımı kaldırıp dokunmak bile gelmedi içimden. Tüm dilleri unuttum, benim de topum attı. Toptan amaçsız bir eylemi hep beraber güttük aslında, danışıklı dövüştük. İsyan ettim, boşluklardan renkli devasa renkli bir top yaptım ama onu da bıraktım kendi özgürlüğüne, hiçsizliğine. Kazanan zaten olamazdı, yekûn saçmaydı ve öylesineydi tüm olan.

Nefes de kalmadı merak da, tüm mana hissettirmeyen, sadece oyalayan tımar durumuna. Saçıma kadar kısalttım hayatımda her şeyi. Sigarayı bile kısalttım. Tek bir şeyi uzattım, uykuyu. Görmek istemedim Kafka'nın davasının gerçekliğini ya da Gregor'un nasıl değer görmüş olduğunu. Anlamak gerçekten çare değildi; daha çok tükenmekti sadece. İşte L Koltuk gibi bir yerlerden uzatmaya çalışmak sadece ya da tutturmaya çalışmak... Noktamızın da hiç olmayışı bu yüzden. Uzattıkça uzatmalıyız tüm serzenişlerimizi. Debelenmemiz biterse toplu katliam olur; kim oynayacak o zaman, zamanı? Ne güzeldi yamalarımız demek için bunca çaba. Ne garip bir döngüye saldı bizi, hep topu taca atmayı isterken hem salyalarımızı tekrar hareketlendiren.

Bir çıkış yolu vardır elbette bu döngüden. Umutlandıran sebep buydu belki de. Bu yüzden daha hızlı koşup çıkışı bulmak için en iyi yöntemin peşine düşelim dedik. Sizi bilmem ama ben tam tersini yaptım; nefes borumun kulaklarını tıkadım hakiki pamukla. Tüm egzoz çarpıp canlı enkaz oluyorlardı, kan kokusuyla büyülenmişti dünya. Haberleri koklayarak alıyorduk. Yardımcı oyuncular hep vardı sahnede bekleyen, yani bir sıkıntısı yoktu ölenin de yaşayanın da. Aynı yolun yolcusuyduk yamalarımızla, tamirci yanımızla. Dış mimar gibiydik, içimiz bize kalmıştı. İç mimar da olabilirdik, içimiz dışımızı yansıtamaz. Savunmamız iyi olsa da golü yerdik, hücum da ona keza. Bu sene kazanamasak da önemli değil; önemli olan oynamak, oyalanmak kezasında.

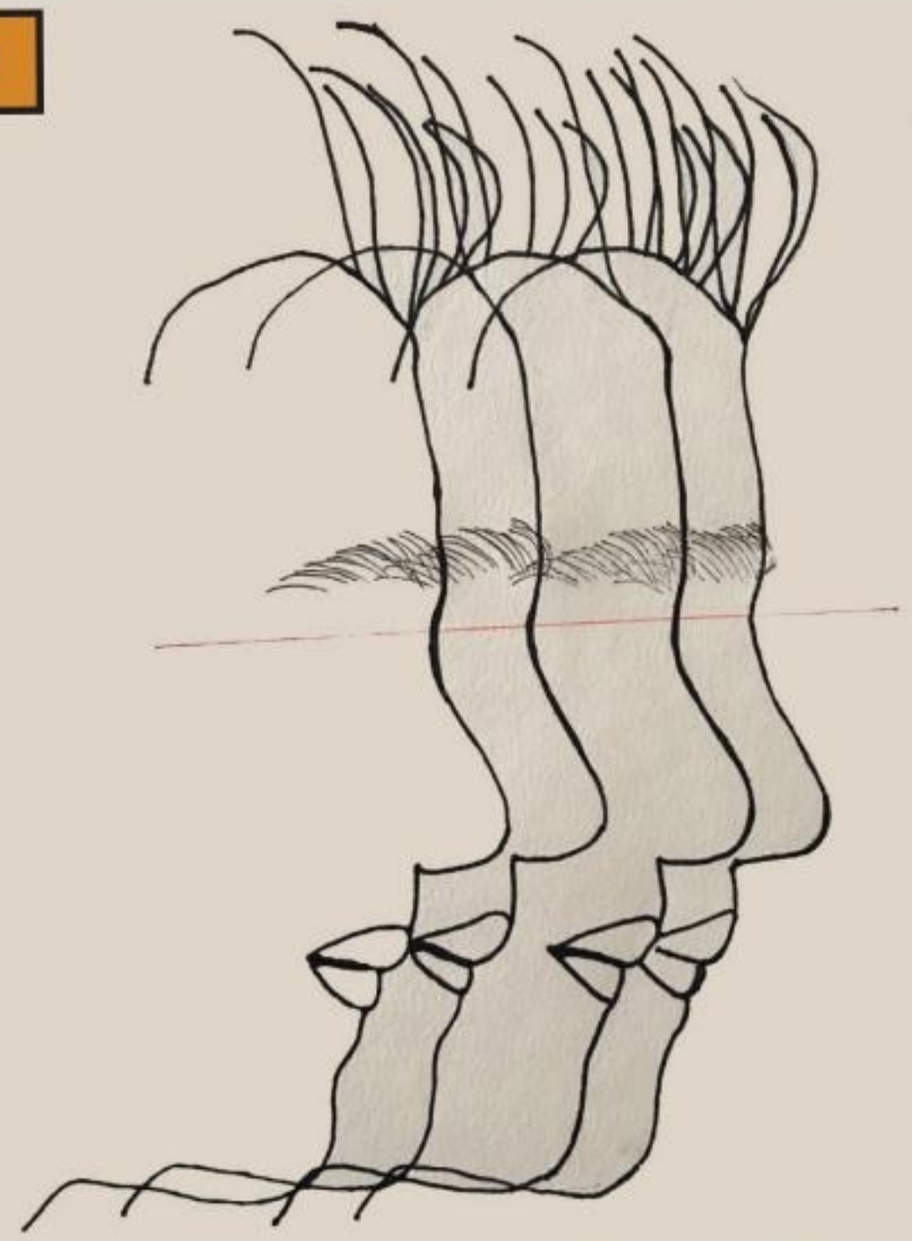

Çizer: Nurşifa Çayır

OKURA NOT: SEN DE L-KOLTUK'TA KONUĞUMUZ OLMAK İSTER MİSİN? EĞER CEVABIN 'EVET' İSE YAPMAN GEREKEN ŞEY ASLINDA ÇOK BASİT! 500 KELİMEYİ GEÇMEMEK ŞARTIYLA YAZINI (ÖYKÜ, ŞİİR, DENEME VS.) VEYA ÇİZİMİNİ lemurayaz@gmail.com ADRESİNE 16 HAZİRAN'A KADAR MAİL OLARAK GÖNDER; ÇALIŞMAN EDİTÖRLERİMİZ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLSİN. EĞER ÇALIŞMAN EDİTÖRLERİMİZ TARAFINDAN ONAYLANIRSA, DERGİMİZİN TEMMUZ SAYISINDA BİZİMLE BİRLİKTE OLACAK O ŞANSLI KİŞİ SEN OLABİLİRSİN...

UNUTMA BU KOLTUĞUN SAHİBİ SEN OLABİLİRSİN!

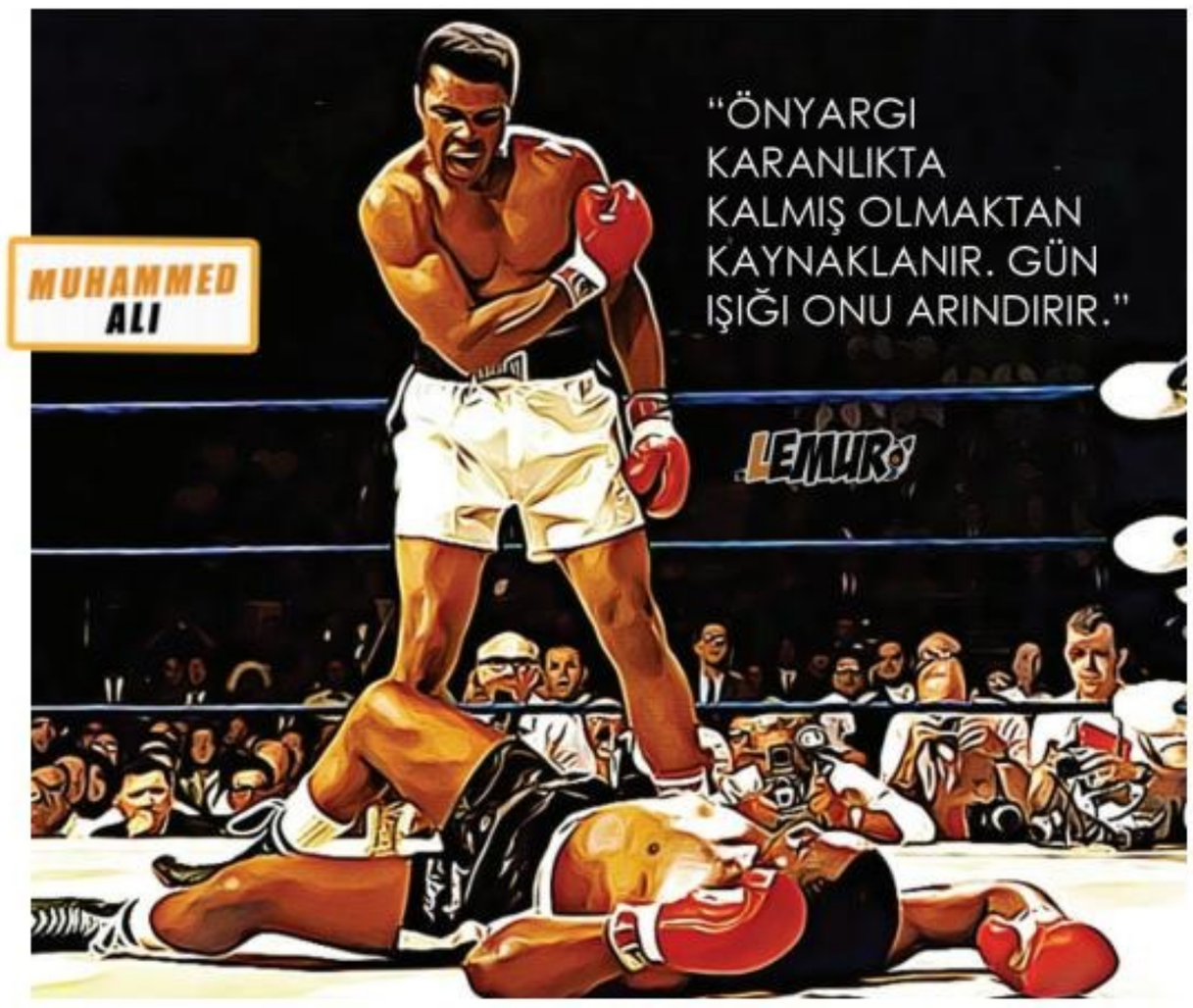

SICAK BUZ

yine bugün
dün gibilerden olan bugün
kimsesizliğin, kaybolmuşluğun
bulunmamışlığın koynunda olan bugün
ağlamak bile fayda etmez
susarak gidenler cenneti burası
ve bugün
kıyamet!
yok oluşla var oluşa geçişin
ince, kıvrımlı, katmanlı köprüsü
bugün.
gidiyorum...

MELEK ERTAN

FABİSAD

FANTAZYA VE BİLİMKURGU
SANATLARI DERNEĞİ

FABİSAD (Fantazya ve Bilimkurgu Sanatları Derneği), Ekim 2011'de fantastik, bilimkurgu ve korku alanlarında ürün veren sanatçılar ve bu sanatların gelişimine katkıda bulunan editör, çevirmen, yayıncı, yapımcı gibi profesyonellerin bir araya gelmesiyle kuruldu. Derneğimiz, bahsi geçen türlerin ülkemizdeki gelişimini, sanatçıların korunmasını ve bilinirliklerinin yükselmesini, okur ve takipçi kitlesinin artırılmasını, daha nitelikli eserlerin ortaya çıkmasını ve hayal gücünün öneminin anlatılmasını amaçlayan bir dernektir.

Derneğimiz amaçları doğrultusunda bu türlerdeki tüm üreticileri ve takipçileri birleştirmek için çalışmaktadır. Verilen yapıtların doğru anlaşılmasını sağlamak için yayımlar yapmakta, eğitici seminerler organize etmekte ve her yıl düzenlediği Gio Ödülleri Töreni ile de sanatçıları ödüllendirmektedir.

Türkiye'de Fantazya, Korku ve Bilimkurgu'nun doğru şekilde tanıtılması, yaygınlaştırılması ve ilgili türlerde eserler üretilmesini teşvik etmek için beş yıldır düzenlediğimiz Gio Ödülleri Töreni, ismini 8 Ekim 2016'da kaybettiğimiz yazar, araştırmacı, sinema tarihçisi Giovanni Scognamillo'dan alıyor.

Ülkemizde hali hazırda var olan ana akım sanat yarışmaları ve ödüllerinden farklı olarak temsil etmeye çalıştığımız türleri kapsayan, dünya çapında benzer birçok örneği olan böyle bir yarışma ile bir sanat ödülü kalitesi ve geleneği yaratıyoruz.

Fabisad hakkında ayrıntılı bilgiye www.fabisad.com adresinden, Gio Ödülleri'ne ise www.gio.fabisad.com bağlantılarından ulaşabilirsiniz.